1884 TIZENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM. 9. SZÁM. BUDAPEST, SZERDA, JANUÁR 9.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaegyezményhez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTERBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Föügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Opelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

A kormány felelőssége.

A kormánynak a fővárosban politikával foglalkozó nyiltan bevallott hirlapja voltaképen csak egy van. Máskor más kormányoknak s különösen más kormányok pártjának volt több is. De Tisza Kálmán a közvéleménynek azt a részét, mely meg nem fogható, fontra nem tehető, szám szerint meg nem számlálható, nem sokra szokta becsülni. S megy utána pártja e tekintetben is. A közvéleménynek csak arra a részére fektet sulyt, mely szavazatnak neveztetik. S azért választási évszakban van sok lapja és folyóirata s választás végével ezeket mind megszünteti, mint a mezőről haza hivja a vadász a kopókat, ha már vége a vadászatnak.

Nos hát egy hirlapja mégis van a fővárosban. S ez tetszeni kezd most nekünk. Eddig csak dicsérte a Tisza-kabinetet s kivált ennek fejét, most már azonban védelmezi is. Ez a védelem az, a mi megragadta figyelmünket.

Tiltakozik ugyanis a kormány bizalmas közlönye az ellen, mintha a most minden téren fölmerülő reakczionárius áramlatot a Tisza-kabinet politikája idézte volna elő. A felelősséget e kabinetről egészen elháritja s a hibát, a mennyiben hiba van ez áramlatban, mindenütt keresi: a magyar ellenzéknél, az osztrák alkotmányhü pártnál, az ellenzéki sajtónál, csak ott nem, a hol az valósággal van, t. i. a kormánynak rendszeresen rossz politikájában; — ebben nem keresi.

A reakczió pedig fölemeli fejét minden kérdésben.

Ott van a vallásfelekezetek közti viszonynál a zsidókérdés és az antisemitizmus. Erre Tisza Kálmán azt mondja uj évi beszédében, hogy e kérdésnél neki se rokonszenvei, se ellenszenvei nincsenek. A mi azt teszi, hogy a társadalmat mozgató eme nagy szenvedély kérdésében a parlament többségét s az ország kormányzatát vezető államférfinak kezdeményezőleg se nézete, se akarata. Tehát hadd fejlődjék a reakczió.

Ott van a reakczió az igazságszolgáltatásnál a fölebbezések korlátozásában, az ügyvédi kar elnyomatásában, az irkafirkarendszer terjedésében s több effélében. De a kormány azért nem csinálja a szóbeliség intézményeit, hanem kodifikál látszólag s megy hátrafelé valósággal.

Ott van a reakczió a belügyi politika egész terén. Az önkormányzatok intézményeit a kormány vagy egyenesen megsemmisiti, vagy a bürokráczióba füzi bele, vagy sorvadásra kényszeriti.

Ott van a közgazdaság nagy mezején. A felszoptathatlan és kisajátithatlan paraszt birtokok felállításával egy uj robotos osztályt, a kézmüipar terén egy uj czéhrendszert törekesznek felállitani. Ezt ugyan nem a kormány csinálja eddig, de az ő romboló közgazdasági politikájának beteges következménye ez.

Ott van a honvédségnél. Maholnap ez beosztott szervi része lesz a közös hadseregnek. A honvédség napról-napra veszti önálló és erőteljes fejlődésének minden biztositékát.

Ott van a reakczió a közszellemben. A születési előjogok, a rendi, rangfokozati s osztályczafrangok, az udvari czimek és kitüntetések s az ezek utáni vágyódások oly tömegességgel jönnek felszinre, a mint Magyarországon még soha. A demokraczia nem erény számba jön most már, csak azért, mert az dolgozik s dolga után él.

Ott van a reakczió Horvátországban, a horvát kérdés minden részében sőt ott van Ausztriához való viszonyunkban is. A magyar kormány nem ellenőre s kormányzó társa a külügyekben a közös miniszteriumnak, mint rendeli a törvény s mint volt Andrássy korában is, hanem annak csak alárendeltje.

És ott van a reakczió a főrendiház egyik pártjának irányzatában. Igaz, hogy ezt a pártot nem a Tisza-kabinet vezeti s nem is szivesen látja élni, mozogni, cselekedni, de hát az ő keblén, az ő politikájának nemzetsorvasztó, dudvás ugarján nőtt ez fel.

Miért tünt el 1867-ben látszólag végkép az oly csökönös és oly aulikus régi konzervativ párt? Miért nem sikerült a régi kormányok alatt e pártot föléleszteni még oly tetszetős uj alakjában se, a miként báró Sennyey Pál akarta? Miért hiusult meg ennek még csak kisérlete is 1872-ben Apponyi György kezén, később Sennyey kezén? S miért tud ez most oly fenyegető erővel egyszerre feltámadni?

Nekünk a reakczió a régi konzervativek kezén és felfogása szerint nem kell sehol, semmi kérdésben egy pillanatig sem. De a Tisza-kabinetet fel nem menthetjük attól a felelősségtől, hogy ezt ő és az ő politikája idézte elő.

A kormány bizalmas közlönye és parlamenti hivei untig azt kiabálják fülünkbe, hogy ma a szabadelvü eszmék letéteményese egyedül a Tisza-kabinet és parlamenti pártja.

Nem igaz ez.

Az ő szabadelvüségük oly gyenge és oly üres, hogy azt már most is komolyan fenyegeti a konzervativek szövetkezése és uj állásfoglalása. Vajjon 1848 után lehetőnek gondolhattuk-e, hogy jön még idő, a mikor a 48 előtti avatag eszmék, szenvedélyek és törekvések is párttal s hatalommal fognak birni Magyarországban? Tisza Kálmán alatt megtörtént a hihetetlen.

Mert a Tisza-kabinet rég elfeledé azt már, hogy igazi parlamentáris viszonyok közt a kormányhatalomnak csak egyik, de nem egyedüli, sőt nem is a biztosabb forrása a korona udvara, hanem ahhoz a nemzet jólléte s azon alapuló bizalma is kell. Ő Bécsben, az udvarnál, a főherczegeknél, az osztrák kormánynál, a pápai nuncziusnál törekszik hatalmát biztositani, a hol pedig a régi konzervativekkel nem versenyezhet. Ezért veszedelmes ellenségei ezek most. A mig Tisza s elődei a nemzetnél keresték s találták meg hatalmuk fundamentumait: addig konzervativ politikának, reakczionárius törekvéseknek hirét se hallottuk.

Budapest, jan. 8.

A hivatalos lap mai számában közlött királyi kézirat szerint a *honvédelmi miniszterium* ügyeinek vezetésével ideiglenesen *Orczy* Béla báró, az ő felsége személye körüli miniszter bizatott meg.

A főrendiház igazoló bizottsága tegnap, azaz f. hó 7-én, tárgyalta 9 herczegnek, 37 grófnak és 16 bárónak kérvényét, melyben a királyi meghivó levélnek részükre leendő kiadásáért tesznek lépést. A *herczegek* a következők: *Liechtenstein* Alajos, Aladár és Henrik; *Trauttmannsdorf* Károly; *Schwarzenberg* Adolf; *Windisch-Grätz* Ernő, Hugo és Róbert és *Lamberg* Gusztáv. *Grófok*: *Almássy* Artur, *Andrássy* Géza, *Batthyányi* Tivadar és Zsigmond, *Béldy* Ákos, *Bethlen* Gergely és Aladár, *Bissingen* Nándor, *Berchtold* Zsigmond, *Csáky* Béla, Lajos és Károly, *Eszterházy* Móricz, ifj. *Desewffy* Miklós, *Forgách* István és Károly, *Károlyi* László, *Kuun* Antal, *Lamberg* Károly, *Nyáry* Tamás, *Pallavicini* Alfréd, Béla, Alfonz és Antal, *Pongrácz* Béla, *Pergen* Antal, *Schaaffgotsche* Rudolf, *Serényi* János, *Széchenyi* Szilárd, *Seilern* Károly, *Teleky* József, *Vay* Olivér, *Wenckheim* István, *Zichy* Ferencz István, Zsigmond és Miklós. Végre *bárók*: *Bánffy* József, *Bánhidy* Antal, *Bruckenthal* Gyula, *Fechtig* Nándor, *Jósika* Andor, *Kemény* Béla, *Mikes* János, *Podmaniczky* Béla, Endre és Gyula, *Tinti* Viktor, *Wesselényi* Ferencz, Miklós és Béla, *Vay* Dezső és *Weisz* Nándor. Mind e főurak kérvénye a bizottság által kedvezőleg intéztetvén el, a f. hó 10-én tartandó főrendiházi ülésben elő fog terjesztetni. De bár a bizottsági jelentés ez ülésben kétségtelenül el fog fogadtatni, mindamellett az idő alig lesz elégséges, hogy a királyi meghivók elkészitése, ő felsége s az illető miniszter általi aláirása s az érdeklettek részére leendő kézbesitése már oly időben megtörténjék, hogy e főurak a január 12-én tartandó érdemleges tárgyalásban, a hol a keresztény-zsidó polgári házasság javaslata szavazás alá kerül, részt vehessenek.

A *főrendiházhoz* még egyre érkeznek kir. meghivó levelek kieszközlése iránt kérvények. Ma délelőtt *nyolcz ily kérvényt* jelentettek be. Ezenkivül tömegesen érkeznek a főrendiház elnökségéhez hálafeliratok a házassági törvényjavaslat elvetéséért. Ilyen hálafeliratok nemcsak az elnökséghez, hanem egyes főrendiházi tagokhoz is érkeznek. A nyomtatott hálafeliratok külső lapján a következő felirat van: «... községi keresztény polgárok bizalmi s hálafelirata a deczember 14-iki szavazás dicső eredményeért.» Egyes ilyen hálafeliratokhoz az aláirók nagy száma miatt, vagy mert más kisebb községek aláirásai is csatoltatnak, külön ivek vannak mellékelve, a melyeknek némelyikén efféle felirások olvashatók: Gegen die Judenehe. Gegen die Juden-Civilehe stb. Ezeket a hálafeliratokat a főrendiház csütörtöki ülésében fogják bejelenteni; ugyanezen az ülésen hozzák át a képviselőháznak a házassági törvényre vonatkozó üzenetét.

A W. Tagblatt tegnapi számában azt a hirt közölte, hogy több magyar főrangu nő is részt vett a házassági törvény ellen megindított agitácziókban; egyuttal fel is sorolta az illető főrangu hölgyek neveit. Erre vonatkozólag *Szapáry* Géza grófné ma a következő nyilatkozat közlésére kérte fel lapunkat: A Wiener Tagblattnak, a mai budapesti lapokban is közlött azon állitása, hogy több e közleményekben megnevezett főrangu nő levélileg szólitotta volna fel, a főrendiházban szavazattal biró bécsi főurakat, hogy a főrendiházban a keresztények és zsidók közti házasságra vonatkozó törvényjavaslatra történendő szavazásra megjelenjenek, teljesen alaptalan és légből meritett hir.

Tisza Kálmán miniszterelnök legutóbbi bécsi utja alkalmával *Vanutelli* bibornok pápai nuncziusnál is tett látogatást. Ezt több oldalról politikai érdekekkel és tendencziákkal hozták összeköttetésbe. A kormány félhivatalos lapja e kombinácziókkal szemben azt irja, hogy azok merőben alaptalanok. «A miniszterelnök, irja az emlitett lap, az idén is, mint rendesen tenni szokta, az évforduló alkalmából látogatásokat tett Bécsben az összes külföldi nagyköveteknél, s ezek közt természetesen a pápai nuncziusnál is. Politikai kérdésekkel azonban e látogatás egyátalán nem függött össze, annál kevésbbé azzal a szorosan belpolitikai kérdéssel, melylyel kapcsolatba hozzák.» Különösnek találjuk a kormány félhivatalos lapjának ezt a dementijét, mert egyátalán nincsen tudomásunk arról, hogy a miniszterelnök rendszeres látogatásokat tenne az összes nagyköveteknél, valamint hogy nincsen tudomásunk arról sem, hogy Tisza ezelőtt valamikor meglátogatta volna Vanutelli bibornokot. A miniszterelnöknek ilyen rendszeres látogatását nem is emlitették eddig a lapok s nem is lenne érthető az, hogy mért látogatná egy kormányelnök a nagyköveteket, mikor ezek nem látogatják őt.

Egyik budapesti napilap után mi is közöltük azt, hogy az igazságügyi kormány Csemeginek a bünvádi eljárásra vonatkozó javaslatát elejtette. Ezzel szemben most kijelenthetjük, hogy a bünvadi eljárási javaslatot az illetékes körök nem csak el nem ejtették, hanem inkább sürgették, hogy a javaslat tudós szerzője mielőbb végezze be annak behaló, az anyagi kodex indokolásaihoz terjedelmre és tudományos szinvonalra nézve hasonló részletes indokolását is.

Szerajevóból jelentik: Ő felsége a király Kállay Béni közös pénzügyminiszterhez, ennek a boszniai ujoncozás lefolyásáról tett jelentése után levelet intézett, melyben fejedelmi köszönetet mond az ujoncozás körül részivett hivatalnokoknak. A királyi kézirat, melyet a szerajevói bivatalos lap legközelebbi száma közöl, következőképen hangzik: Kedves Kállay! Megelégedéssel vettem tudomásul, hogy Boszniában és Herczegovinában az idei ujoncozás háboritlanul ment végbe, és ebben a lakosságnak az intézmény szüksége és üdvös volta iránt való gyarapodó érzékének, továbbá a hatóságok tapintatos és hathatós eljárásának jelét látom. Megbizom tehát őtt, hogy ez alkalomból az országos főnöknek, Appel báró lov. tábornoknak, az ő polgári adlatusának, Nikolics bárónak, valamint az összes, az ujoncozásnál tevékeny hivatalnokoknak elismerésemet és megelegedésemet tudtul adja. Gödöllő, 1883. nov. 21. Ferencz József s. k.

A képviselőház f. évi jan. 10-én d. e. 11 órakor ülést tart.

A főrendiház f. évi jan. 10-én d. e. fél 12 órakor ülést tart.

Az országgyülési «függetlenségi párt» jan. hó 9-én 6 órakor értekezletet tart.

A horvát ellenzék felirata.

«Apáink példáját követve, kik mindannyiszor, midőn hazájok és jogaik veszélyben forogtak, bizalommal fordultak felséges királyukhoz, mi, a horvát, szlavon, dalmát királyságok képviselői nehéz viszonyaink közepette késztetve érezzük magunkat felséged hatalmas trónja elé lépni.»

Ezekkel a szavakkal kezdődik az a felirati javaslat, melyet a horvát tartománygyülés ellenzéke ő felségéhez szeretne küldeni. S a felirat eme bevezető soraiban van nagyon sok, a mi jellemzi a horvát uraknak az eljárását a jelenben, és jellemzi őseiknek az eljárását is, a kikre hivatkozni jónak látják. Való igaz, hogy e királyságok képviselete nem egyszer fordult segitségért a trón zsámolyához. Még az is igaz, hogy rendesen meg is lettek ott hallgatva panaszaik. Csak az nem igaz, hogy akkor fordultak volna oda, midőn hazájuk és jogaik forogtak veszélyben. Oda fordultak, mikor jogokat és előnyöket kellett kicsikarni Magyarországtól. Mikor az igazság mérlegét jól esett lebillenteni a fölülről jött hatalmi szózattal. Mikor vádaskodni, sőt konspirálni kellett Magyarország ellen, s Bécsben jól tudtak honorálni minden kártyát, mely a magyar alkotmány ellen kijátszható. De fordultak különösen akkor «felséges királyukhoz» a horvát urak, mikor szolgai alázatossággal, a tántorithatatlan hüség kifogyhatatlan emlegetésével remélték kinyerni a felsőbb kegyeket, hogy azoknak azután Magyarországgal szemben csengő értékre lefordítva, hasznát vegyék. Fordultak Bécsbe például akkor, midőn Magyarországon még senki sem álmodott a pragramatica sanctió behozataláról, ellenben a horvát urak Magyarország háta mögött fényes deputácziót menesztettek Bécsbe Károly királyhoz s felajánlták a koronát a nőutódok számára is azon számitással, hogy ők igy loyalisabbaknak tünvén fel a magyaroknál, mindenféle kegyekre bizton számithatnak.

A horvát urak valóban ugy akarnak tenni, mint őseik. Fel akarnak menni Bécsbe s ott kunyorálni nem jogot, hanem előnyt, nem sérelmeik orvoslását, hanem tulhajtott követeléseik teljesitését, nem azt, a mi nekik törvény szerint kompétál, hanem a mit szájuk, szemük megkiván. Ebben hasonlitanak ők őseikhez s attól az eljárástól remélnek sikert ma is, mely által tőlünk elszakitottak már néhány megyét s megcsinálták az 1848-iki feledhetetlen eseményeket.

A horvát uraknak ez a készülődése valóban épületes, sérelmeik és panaszaik elősorolása, a hogy azt ezen javaslatban teszik, tanulságos. A miket felhoznak Magyarország ellen, s a magyar kormány ellen is, az valóban érdemes az elolvasásra. Senki sem foghatja ránk, hogy mi valami nagyon helyeseltük volna azt a magatartást, melyet a magyar kormány mutatott, szemben azokkal az eseményekkel, melyeknek legközelebb Zágráb volt a székhelye. Nem győztük ostorozni az elkövetett balfogásokat, s nem tudtuk elég

Madarász József emlékiratai.

— Két közlemény. —

Közéletünk egyik veteránja, de a ki ma is ifjui hévvel, ifjui erővel küzd versenyt a fiatalabbakkal s még messze van attól, hogy lankadást érezzen működésében, közelebb kiadta emlékiratait. Madarász József, mert ő róla van szó, nem egy alkalommal lepte meg már környezetét bámulatos memoriájával, mely őt képessé tette rég elfeledt eseményeknek, azok részleteinek, egyesek mondásainak alkalmát, sőt napját is pontosan meghatározni s különösen a politikai életben, a parlamenti diskussiók hevében rögtönözve fejére idézni egyiknek-másiknak, a mit korábban mai állitásával ellenkezőt mondott.

E nagy emlékező tehetségének egyik titka az volt, hogy már ifju korától kezdve napról-napra szorgalmasan följegyezgette, a mi érdeklődését felköltötte s már korán vetvén bele magát a politikai mozgalmak sodrába, a lefolyt hosszu idő alatt oly halmazzá nőttek följegyzései, hogy az elég tartalmasnak és sokakra érdekesnek látszhatott alkalmas anyagul szolgálni egy terjedelmes emlékirat megirására.

Madarász József 1830-ban kezdte irni naplóját s folytatta a legutolsó napokig. A Franklin-társaság nyomdájában megjelent s az ötszáz lapot meghaladó emlékirata tehát több mint egy félszázadnyi időszakot ölel föl, a legmozgalmasabbak egyikét nemzetünk történetében. Mint memoire, természetesen, nem adhatja tükrét ez időszak egész történetének, — a mi a historikus föladata, — hanem csak az iró egyéniségével összefüggő vagy ahhoz közel álló eseményeket tünteti föl, természetesen erős egyéni színezetben s abban a világitásban, melybe azokat saját benyomásainak reflex fénye helyezi. S e tekintetben ez emlékirat pregnans mértékben birja a memoireok azt a hibáját, hogy egyoldalu, és az az előnyét, hogy őszinte. Legföljebb annyiban különbözik az ily fajtáju munkáktól, hogy a tárgyilagosságot nem is negélyezi, hanem nyiltan helyezi előtérbe a saját fölfogását az eseményekről, viszonyokról és személyekről s vindikálja a maga itéletének az igazságot.

Ezuttal egyébiránt nem kivánunk az emlékirat biráló taglalásába ereszkedni, annál kevésbbé, mert lesz még alkalmunk e mű részeire visszatérni, a hol helye lesz egyes netaláni tévedések helyreigazításának s az adatok más világlatba helyezésének. Ez alkalommal inkább ismertetését kivánjuk adni e műnek, melynek gazdag, változatos tartalma s egyes fejezetei megérdemlik, hogy irántuk a nagy közönség figyelme is fölébresztessék.

Madarász József mint jurátus már szemtanuja volt a dermedéséből ébredezni kezdő nemzet életlüktetésének, kivált a mint az a 30-as évek diaetáin Pozsonyban s a tul a dunai megyékben nyilvánult. Megismerkedett amaz idők főbb szereplő egyéniségeivel s röviden jellemzi egyéniségüket és működésüket. Érinti a lengyel fölkelés ügyét az 1831-ki országgyülésen. Perczel Mór elfogatását, a kholerát, a deákmozgalmat Pesten. 1832-ben, 18 éves korában már mint a «távollevők követe» jelent meg Pozsonyban, s a következő évben gyalog ment föl Bécsen át Prágába, majd 1834-ben letette az ügyvédi vizsgát és pedig, a mi akkor nagy ritkaság volt, magyar nyelven. Fivére, László, utlevél hiányában, az ő ügyvédi diplomájával utazott ki Amerikába.

Ugyanazon évben tagja volt az «ifjusági körnek», mely akkor egész kis országgyülés szerepét játszotta s rendesen megjelent a diaeták tárgyalásain, hol a nem szabadelvü követekkel szemben határozott állást foglalt, mely olykor csaknem a terrorizmus határaiba is átcsapott, mire Madarász fölhozza a Tagen-esetet s az U.-nak hozott maeskazenét, ki helyett egy más követnek az ablakait verték be tévedésből.

Érdekesen irja le Madarász az 1834—36 közti megyei életet, az ő zajos üléseivel, korteskedéseivel, a hatalombeliek erőszakoskodásaival s a liberalisoknak mind határozottabb erősödésével. Kivált a Cziráky főispánsága alatti Fejérmegye lett erős tumultusok színhelye. Itt 1836 okt. 25-én, a megyegyülésen tünt fel először a később rettegett hatalommá vált két Madarász, határozottan követelvén, az ilyen vakmerőséghez nem szokott főispán, püspök, grófok, tisztikar nagy szörnyüködésére, a törvényekkel ellenkező királyi leirat félretételét. E föllépéssel meg lett törve Fejérben az eddig rendithetetlennek hitt kormánypárt és sok időre vált lehetetlenné, mig a haladópárt, a Madarászokkal élén, hatalmasan szervezkedett.

Madarász Kossuthtal 1837-ben ismerkedett meg. E találkozást részletesen irja le. Balogh János, a hires barsi követ, Bezerédy István, a ki jobbágyait még a törvény beválása előtt szabadokká tette, Klauzál Gábor, a későbbi miniszter, Benyovszky Péter, gróf Ráday Gedeon s többen voltak Kossuth lakásán, hol a befogott ifjak ügye fölött tanácskoztak, a megyékből küldöttségeket kivánván meneszteni a királyhoz érdekükben; mire más nap az ellenzék országos szervezése került elő. Madarásznak el kellett mondani a fejérmegyei esetet, fölemlitve, mint fakgatják Czirákyt főispántársai, hogy most is olyan tiszta kormánypárti fejér-e a megyéje, mióta a két kis ördög Madarász befeketitette?

Kossuth igen szivélyesen fogadta s bucsuzáskor igy szólt hozzá: «Mondd meg fivérednek, Laczinak, hogy én ugyan sem miniszter, sem .... nem vagyok, kik hizelkednek azoknak, a kiket meg akarnak nyerni; de meg nem állhatom, hogy ki ne jelentsem, hogy mindazon kifejezések közt, melyek engem megragadtak, leginkább megtetszett bátyádnak az a mondása, hogy «sok ember ugy mász magasra, mint a kéményseprő, bepiszkolja magát, és minél magasbra hág, annál piszkosabb.»

Napközben — irja Madarász — találkoztam Illésy Jánossal, a ki ezt kérdé: «Tudod-e, mit mondott Kossuth tegnap este, mikor eltávoztál? Azt mondta: «Ilyennek képzelem Marat-t. Mint ha hallanám, mikor ki fogja kiáltani: «Nyaktilót a József-piaczra!»

Deák Ferenczczel is azon évben ismerkedett meg Balaton-Füreden, a ki bemutatáskor igy szólitá meg: «No ti forradalmárok, hogy vagytok?» S bár az alatt, — ugymond Madarász — a legszivélyesebben szoritá jobbomat, én teli tüzzel, összehuzva szemöldökeimet s rá szögezve szemeimet, igy vágtam vissza:

— Mindenkor inkább forradalmár, mint doktrinair.

— No, no, mondá ő ekkor kedélyesen magához vonva, mindjárt csupa tüz! Csak nem akarsz ellenség gyanánt rontani reánk, a kik barátaid kivánunk lenni.

Deák a politikában a legnagyobb óvatossággal kivánt eljárni, mig mi, irja M., az ellent megtámadni és terveinket rohammal is kivinni óhajtottuk. Hogy lehetne-e hazánk külön fejedelem alatti állam? Deák a körülményeket nem tartotta olyanoknak, hogy e kérdés megvitatást csak követelhetne is. Ő csak a jognak bármi oldalróli megtámadása elleni védekezést s az alkotmány fenntartása melletti küzdelmet vélte föladatunknak. Nem tagadta, hogy az önálló állami életnek nevezetes és szerencsés biztositéka az, ha az országnak külön királya van és e király más országoknak nem fejedelme. Magyarország s a magyar nemzet boldogságának is kutforrása s a függetlenség koronája volna az; de az ő vélekedése szerint rázkódások nélkül ez csak a fejedelmi ház magvaszakadtával volna lehető. Nekünk teendőnk az elődöktől ránk szállt helyzetben működni, alkotmányos jogainkból mit sem engedni, az azokra mért csapásokat elháritani s haladni a kor követelményeinek törvényeinkbe fölvételével.

Én állitottam, hogy nekünk több és nagyobb kötelességeink vannak: orvosolni az apáink által elkövetett hibákat s nem csak a jelent, de a jövőt is tekintenünk. Ha közhelyen egyelőre nem is, de magánérintkezésben meg kell vitatnunk, hogy meggátoltathatik-e más mód által a hazánkban tapasztalt törvénytelenségek ismétlése. Mert ha a századokon át tapasztalt alkotmánysértéseknek mindig ki lenne téve nemzetünk, a mig királya egyuttal Ausztria császárja is: akkor magának a fejedelemnek is a nemzet iránti kötelessége parancsolná, megszüntetni az oly viszonyt, mely egy országot csak nyomorra kárhoztat. Kivántam ennek a nemzet közvéleménye általi megvitatását, hogy ha eljönne az alkalom annak megvalósitására, ne muljék el oly nyomtalan, mint I. Napoleon hadjárata idején; de a körülmények kedvezését felhasználván a nemzet, biztositsa külön állami életét.

Mint tanácskozásainkban többnyire, igy végzi M. ez epizódot, Csányi László is velünk tartott s e kérdésben is diadalmasan leszavaztuk Deákot.»

A két Madarász 1838 tavaszán, miután a hatalom ismét megkezdé erőszakoskodásait, hazaárulási, illetőleg hütlenségi pörbe idéztetett. Büszkén emliti ezt föl a szerző, mint a mi által ő 23 évével, a haza legbivebbjei közé sorolta tott, mint Wesselényi Miklós, Kossuth Lajos, Balogh János, Kosztolányi Pető, Ujházy László, a kik szinte hasonló pörbe vonattak.

Az ellenük emelt vádban fölhozatik az is, hogy más vármegyék közgyüléseire is vándorolván, ott a pártoskodás és lázadás magvait hintették, igy Tolnában is, melynek ez időbeli életéből megmagyarázza Madarász a Kubinszky és a máig is tönn maradt Pecsovics elnevezés eredetét. Amaz a haladó, ez a kormánypárt neve lett, mig az egyikhez sem tartozó «mafla»-nak neveztetett.

A megyei életben alig volt egy-egy izgalmasabb év, mint az 1843-iki. Mikor Forintos Zalában föl idézte azt a közfelháborodást erőszakoskodásaival, s Kehidán belőttek a Deák Ferencz kapuján s vér folyt a tömegek között, Fehérmegyének is vérengző választása volt. A Fiáth-pártiak fegyverrel támadták meg a Salamon-pártiakat, a katonák szuronyt szegezve rohantak a terembe s Fiáth kapitány egyre hangoztatta, hogy ő ma Madarász-vért akar inni.

Az adminisztrátori időszak, a haladók lázas tevékenysége, a párt programmkérdése s általában az 1843—47-ki időszak röviden van érintve az emlékiratokban. Itt jelzi Madarász elhidegedését a szabadelvüek vezérei iránt, kiket kezdett nem tartani kellően határozottaknak. Már a programm-alkotó országos értekezleten nem jelent meg a két Madarász, s József már arról kezdett gondolkozni, hogy Svajczba vándorol.

1848 februárban kitört a forradalom Franczia országban, hogy végig seperjen Európán. Nálunk is bekövetkezett márczius 15-ike s kineveztetett az első magyar miniszterium. «Minő halmaza az ellentétes irányiatoknak! — kiált fel Madarász. — Batthyány Lajos arisztokrata-Kubinszky, Kossuth demokrata-közvetitő, Széchenyi konzervativ-pecsovics, Szemere központositó, megyék ellensége, Deák, a kit megrémitettek az események! Gyönyörü összeférczelése a zagyvaléknak. Ily kormány működése nem lehet sikeres!»

Junius 20-án a sárkereszturi kerület Józsefet megválasztotta képviselőjének s tagja lett a radikális kisebbségnek, melynek julius 21-én azt kiáltotta oda Kossuth, hogy «törpüljön el az olyan minoritás, mely igy violentálni akarja a dolgokat.»

A memoireoknak a szabadságharcz idejét, különösen az országgyülés működését tárgyazó része inkább regisztrálás. Kevésbbé ismert adalék azonban a népgyülés küldöttségének felmenetele a nádorhoz szeptember elején. Petőfi is meg volt választva deputátusnak, de nem ment föl. «Mellette álltam, jegyzi föl Madarász, mikor mondá: A királyi családtól mindig egy mértföldnyire lesz.»

Sulyt látszik a szerző fektetni arra, hogy a kormány nevében a néphez intézett proklamácziókat rendszerint Kemény Zsigmond szerkesztette. A deczember 5-iki kiáltványban a többi közt ez áll:

«Mindez istentelen merényletek a bécsi kormány által pénzzel és fegyverrel segittettek. A királyi udvar levetette álarczát s a bécsi miniszterium által megiratott az országnak, hogy a törvények nem fognak megtartatni» stb.

Kemény Zsigmond később az u. n. békepártnak lett oszlopos tagja.

V. Ferdinánd decz. 2-án Olmützben lemondott. A képviselő- és főrendiház közös értekezleten decz. 7-én a következő határozatban állapodott meg, nomine contradicente, egyhangulag:

«Az országgyülés kinyilatkoztatja, hogy az országgyülés hire, tudta, beleegyezése nélkül a magyar királyi szék birtokával senki egyoldalulag nem rendelkezik. Kit törvény, alkotmány és országgyülés el nem ismernek, annak senki ne engedelmeskedjék, a honárulás büntetésének sulya alatt.»

Deczember 31-én esti 6 órakor tartá az országgyülés Pesten utolsó ülését, a hol elhatároztatott az üléseknek Debreczenbe áttétele. Ezt sokan ellenezték nyiltan és titokban s ekkor tartá Madarász László azt a beszédét, mely itt egész terjedelmében olvasható s melyből idézzük a következő részleteket:

«Ha azt gondolja némely képviselő, hogy elég lesz kiabálni a szabadságot és ha eljönnek a vész perczei, vissza lehet lépni: akkor az nem volt hü nemcsak képviselői kötelességéhez nem, de még emberi létéhez sem. — A képviselőháznak kellett tudni, minő harcz az, mely Magyarország ellen vivatik. Márcziusban szabadságot akartak adni, mert a körülmények akkor igen rosszul álltak; rövid idő mulva a nádor irományai között találtattak oklevelek, melyek szerint Magyarországon harczot kell felkölteni, mely az eperjesi laniénát idézze elő. Magyarország soha nem volt elfoglalva Ausztria által, Bécs már nyögött a magyar fegyver sulya alatt; és most nem is kérdezi meg az országot az, ki magát királynak nevezi, hanem egy Schwarzenberg, hozzánk nem tartozó ember ellenjegyzése mellett adja tudtára a népeknek, hogy hódoljanak neki. — Magyarország soha sem hódolt meg senkinek, itt a király esküdött hűséget az országnak. Magyarországban tehát nem mi esküszünk a királynak, hanem a király jön hozzánk és isten szine előtt esküszik meg, hogy jogainkat védeni fogja. — Kivánom, hogy összevetett vállakkal, mi, kik képviselők és magyarok vagyunk, küzdjünk a hazáért; azt, a ki a másikat elhagyja, lője főbe a legközelebbi» stb.

Hunkár Antal veszprémi főispán felszólitja a kormányt, hogy a ki ott nem lesz bizonyos órában, azzal ugy bánjék, mint hazaárulóval.

Ugyanez ülésből választatott meg az országgyülés küldöttsége a Buda felé nyomuló Windischgrätzhez.

Ezzel végződik Madarász emlékiratainak első része.

Még egyszer az ég pirosságáról.

— Irta HOITSY PÁL. —

Az ég pirkadása alkonyatkor s napköltekor még mindig látható, okainak kutatása még mindig foglalkoztatja az embereket. A különféle magyarázatok egymást érik; az ember prometheüszi öröksége a mindent tudni akarás: nem pihenhet.

erős szavakkal kárhoztatni az eljárást, melybe Tisza Kálmán sodortatta magát. De midőn olvassuk a panaszoknak azt az özönét, az indokolatlan feljajdulás azon egész áramát, mely ezen felirati javaslatban a kormány eljárása ellen szabad folyást nyer, akkor valóban csak csodálkoznunk kell azon merészségen, melylyel a horvát urak a világos tényeket elcsavarják.

Soha Magyarország ellen annyi rágalmat nem halmoztak össze, mint a mennyi ezen javaslatban nem épen tiszta habjait fölveti. Soha oly impudens módon koholmányokat a magyar nemzet szeme közé nem dobáltak, még bevallott ellenségei sem, mint azok az urak, a kik «szövetségeseink» gyanánt hirdetik magukat! Ott olvassuk a felirati javaslatok ezen párja nélküli példányában, miként használja fel a magyar törvényhozás az áldozatok nagyobb részét az országon kivül, «majdnem kizárólag a magyar állameszme érdekében» ugy, hogy Horvátország «a jövedelmi források jótéteményében csak annyiban részesül, a mennyiben érdekei a magyar állam érdekeivel összhangba hozhatók». S irják ezt annak az országnak képviselői, a mely helyett a fizetések egy nagy részét évente Magyarországnak kell teljesitenie, s a mely magokat ezen képviselőket is ugy fizeti, hogy Magyarország pótolni kénytelen a sajátjából a jövedelmekben mutatkozó hiányt. Valóban érdekes egy okirat ez a javaslat. Kár lenne érte, ha veszendőbe találna menni, s nem maradna fenn a jövendő nemzetek emlékezetében. Tanulhatnak belőle azok is. Hasonlót olvasniok, alig lesz alkalom. Megtanulhatják belőle, miként éri Magyarországot még a miatt is szemrehányás, hogy Budapestet akarja sz. István birodalmának középpontjává tenni, s nem Zágrábot. Megtanulják, hogy mily kemény bününk gyanánt rovatik az fel nekünk, hogy magának a vasuti hálózat rendszerének megállapitásánál nem arra vagyunk tekintettel, hogy Zágrábban jöjjön össze minden, a mi azon területhez tartozik, melyre az álombeli Nagy-Horvátország valaha ki fogna terjedhetni. Megtanulják belőle, hogy mily nagy bünt követett el a magyar országgyülés, mikor nem hagyta vizbe fulni egytől-egyig Szeged és a Tisza vidék lakosait, sőt védelmökről gondoskodott, holott pedig tudvalevő, hogy azok nem horvátok, a kik ily védelemre egyedül jogosittattak.

Valóban kiváncsiak volnánk arra a feleletre, a melyet ily feliratra Bécsben esetleg adni fognának. Tisza Kálmántól kitelik, hogy azt mondja ismét, a mit a zágrábi események alkalmából, hogy az erősebbnek illik engednie.

VIDÉK.

* **Pestmegye** állandó választmánya tegnap tartott ülésében vette tárgyalás alá a belügyminiszternek a megyei pénzkezelésekről kiadott szabályzatát. Ugyanezt a szabályzatot már tárgyalták a mult őszi évnegyedes közgyülésen is, s akkor elhatározta a megye közönsége, hogy a belügyminiszter a megye által előzetesen alkotott szabályrendelet érvényben hagyására, vagyis módositására fogja felkérni. A belügyminiszter azonban az általa kibocsátott szabályzatnak csak azt a módositását engedélyezte, hogy a pénzküldeményeket ne az alispán, hanem a főpénztárnok és ellenőr vegye át. Miután a belügyminiszteri szabályzat szerint kétféle számfejtés válik szükségessé, egyik, a közigazgatási számfejtés a központi számvevőtiszt, másik a pénztári számfejtés, az ellenőr által, s miután ezáltal a központi számvevő tisztség jelenlegi munkaköre tetemesen növekedik, ugy hogy az a jelenlegi létszám mellett alig lesz elvégezhető: az állandó választmány azt ajánlja a közgyülésnek, hogy a pénztári számfejtéssel, mint ellenőr bizassék meg a főszámvevő, a közigazgatási számfejtés teljesitésére pedig rendszeresittessék egy uj állomás évi 1000 frt fizetés és 200 frt lakbérrel. Ez uj állás kiadásainak fedezetére az állandó választmány az 1884-ik évi költségvetésbe felvett, de be nem töltött árvaszéki igtatói segéd fizetésére kijelelt 900 frtot s a megtakaritásokból befolyandó 300 forintot mutatja ki.

* **Késmárkon** a képviselőválasztás határidejét e hó 17-ére tüzték ki.

* **B. Berényből** irják lapunknak e hó 7-diki kelettel: A lefol t héten itt, valamint a vörsi plébániához tartozó öt községben aláirási ivet köröztettek a keresztény és izraelita közt kötendő házasságról szóló javaslat ellen. Az ivet több mint 1000 ember irta alá.

Vojnovics felirati javaslata.

Az állitólagos alkotmánysértés ügyében a horvat tartománygyülés által kiküldött tizenegyes bizottság ülésében *Vojnovics* által előterjesztett felirati javaslatot a ma érkezett *Agramer Zeitung* teljes szövegében kezdi közleni. Mivel e felirati javaslat a *független nemzeti* párt programmját fejezi ki, átveszszük zágrábi lap közlését. A felirati javaslatnak ma közlött első része következőleg hangzik:

Császári és királyi apostoli Felség!

Követve atyáink példáját, kik ha veszélyeztetve látták hazájukat vagy jogaikat, mindenkor bizalommal fordultak felséges királyukhoz, mi a horvát-szlavon-dalmát királyságok képviselői e nehéz viszonyaink közepette indittatva érezzük magunkat arra, hogy Felséged hatalmas trónjához forduljunk.

Zágráb tartományi fővárosunkban mult év augusztus havában a közös pénzügyminiszter megbizásából kifüggesztett kétnyelvü czimertáblák következtében keletkezett utczai kihágások alkalmából s egyes községekben az elégületlen lakosságnak e miatti izgatottságából származott zavargása alkalmából, a magyar miniszterelnök inditványára Horvát-Szlavonország egész területén az alkotmányt felfüggesztette s egy királyi biztos kormányzása alatt kivételes állapotot teremtett.

A közbiztonságnak oltalma s sértetlensége, oly ügy, mely az 1868: I. tvcz. s az 1869: II. tvcz. értelmében kizárólag e királyság kormányának s alantas hatóságainak hatáskörébe tartozik, És valamennyi tartományi hatóság tényleg meg is tette a szükséges intézkedéseket a zavargások és kihágások megakadályozására és a vádlottaknak a biróság elé állitására. Mivel e kihágások nem birtak sem lázadási, sem felségárulási jelleggel, azokat a közönséges rendőri uton lehetett volna elintézni. De ha rendkivüli eszközök alkalmazása vált volna szükségessé, erre is egyedül és kizárólag a tartományi kormány lett volna jogositva.

Mi, Dalmát-Horvát-Szlavon királyságok képviselői sajnálattal értesültünk a történt kihágásokról; de mindemellett kötelezve és indittatva érezzük magunkat a m. miniszterelnöknek beleavatkozása ellen e királyság törvényesen megállapitott önkormányzatába, valamint az 1868-ik évi junius 6-án koronázási esküvel megerősitett alkotmányunknak jogosulatlan és önkényes felfüggesztése ellen szavunkat felemelni. Ép ily ünnepélyesen tiltakozunk s magyar országgyülés határozata ellen, mely illetékességi körének határait átlépve, a helyett, hogy a neki felelős kormányt a közjogi szerződés megszegése miatt vád alá helyezte volna, m. évi október 10-én az alkotmány felfüggesztését és elkövetett törvénytelenségeket jóváhagyó tudomásul vette és ez által kijelentette, hogy magát daczára az 1868. I. tvczikk 70-ik §-a rendelkezéseinek, a községi szerződés megváltoztatására és megsemmisitésére jogositottnak tartja.

Felség! Az alkotmány felfüggesztése által Magyarországnak csak az a politikája nyert éles kifjezést, mely a megujitott kiegyezés után tizenöt évfolyama alatt részint nyiltan, részint leplezve követtetik.

Jóllehet az 1868. I. t.-czikk által Magyarország és a Dalmát-Horvát-Szlavon királyságok között megállapitott házjogi viszony e királyság lakosságának nagy részét, mely e viszonyban államjogainak jogosulatlan korlátozását és szakadatlan konfliktusok forrását nem látja, nem elégitett ki, mégis Magyarországtól, mely e viszonyból a legnagyobb előnyöket meritette, nem ok nélkül lehetett várni, hogy emez állami alaptörvénynek rendelkezéseit loyalis módon tisztelni és lelkiismeretesen teljesiteni fogja. Minden várakozás ellenére azonban az ellenkező történt.

A magyar kormány és országgyülés törekvése oda irányul, hogy az 1868. I. t.-cz. által a Dalmát-Horvát-Szlavon királyságokkal megállapitott szövetséget egy egységes magyar állammá változtassa át a magyar elemnek biztositott felsőbbséggel. Ok az ősi királyságot a magyar állam tartományának tekintik. Ezért arra irányul igyekezetük, hogy hazánkban az az idegenszerü és természetellenes állameszme minél inkább elterjedést nyerjen. Ebből származnak a kiegyezési törvényen ejtett sérelmek pedig ez a törvény az, mely a Dalmát-Horvát-Szlavon királyságnak állami individualitását elismerte és biztositotta. Ez okból történt, hogy a közös miniszterium, ellentétben a kiegyezési törvény 17. szakaszának világos rendelkezésével, a magyar nyelvet mint hivatalos nyelvet bozta be a Horvát-Szlavon királyság területén létező közös hivatalokba és azt folyton tovább terjeszteni törekszik. A közös miniszterium e hivatalokkal vagy kizárólag magyarul levelez, vagy egy hiányos horvát forditás melléklése utján.

Elbocsátja hivatalukból a 46-ik §-al ellentétben a szakukban jártas, de a magyar nyelvben nem otthonos hazánkfiait és saját közegeivel tölti be e helyeket, kik népünknek sem nyelvét, sem törvényeit, sem természetét és szokásait nem ismerik. Ebből az okból változtatta át a közös miniszteriumoknál vott horvát-szlavon osztályokat, melyeknek a Horvát-Szlavonországot érdeklő közös természetü ügyeket kellett volna elintézniök, egyszerü forditási osztályokká és ez volt oka a zágrábi országos pénzügyigazgatóság feloszlatásának, mely igazgatóságnak a kiegyezési törvény 22. §-a értelmében a pénzügyminiszter ez országbeli végrehajtó közegének és egyuttal az államjószágok igazgatóságának kellett volna lennie és erre az utóbbi szakra egy, a kereskedelmi miniszteriumnak alárendelt külön erdőigazgatóságot szervezett. Mindebből eléggé kiviláglik a magyar állameszme értelmében való központositásra való törekvés.

Országunk az 1868-ki kiegyezési törvénynyel a fontos gazdasági érdekeket nem a magyar elemre, hanem a horvát-magyar államszövetségre bizta és azért joga van megkivánni, hogy anyagi jólétének emelése hasonló figyelemben részesüljön. Mialatt hazánk saját létéért és a szomszédos országok biztonságáért küzdött, minek következtében területe megcsonkittatott, népessége nem fejlődött, a béke áldásait sem élvezhette. Bölcs és méltányos törvényhozás e körülményt semmiképen sem hagyná tekinteten kivül és egy ily országtól a közterhek teljesitését fokozatosan és csak abban a mérvben követelné, a melyben a nép vagyonosodását és adóképességét erre alkalmas intézmények és hasznos beruházások által növeli. E helyett a közös kormány és közös törvényhozás egyrészről folyton uj áldozatokat követel, melyeknek nagyobb részét az országon kivül használja fel; másrészről pedig ez áldózatok a gazdasági gyarapodás uj forrásai által nem istápoltatnak.

Ez legnagyobbrészt onnan származik, mert a közös törvényhozás és a közös kormány az államszövetség jövedelmi forrásait majdnem kizárólag a magyar állameszme érdekében használja fel és hazánk e források jótéteményében csak annyiban részesül, a mennyiben érdekei a magyar állam érdekeivel összhangba hozhatók.

Ez az ellentét főleg a közlekedési ügy terén észlelhető. Országunknak vitális szükséglete és régi vágya az, hogy a Duna azon a ponton, a hol a Szávával érintkezik, a legrövidebb vasuti összeköttetést nyerje az adriai tengerrel. E vonal nemcsak főközlekedési vonalát képezné a horvát-szlavon vasuti hálózatnak, hanem a szomszédos Szerbia és Bosznia kiindulási pontjául fogna szolgalni. Minthogy azonban a közös törvényhozás és a közös kormány gazdasági politikájában nem a magyar-horvát szövetség, hanem a magyar állam szempontjából indulnak ki — mi által Magyarország fővárosa egyuttal a magyar korona országainak is főközpontjává válik — országunk egész a mai napig nem eszközölhette ki az emlitett vasutvonal épitését, hanem oly vasutakat kapott, melyek az emlitett központ felé gravitálnak. Ily vasutak az utolsó időben még a határőrvidéki beruházási alap terhére is épittettek, melyet pedig felséged kizárólag a volt határőrvidék előnyére és javára alapitott. Hasonló pártossággal történik az eljárás a folyamszabályozásoknál, mert mig milliók fordittatnak a Duna és a Tisza szabályozására, a Száva, a Kulpa és a Dráva nem szabályoztatnak. Ez által nem csak a forgalom szenved, hanem ez által a Száva, Dráva és a Kulpa termékeny völgygi, az egészség és a földmivelés roppant kárára, folytonos árvizveszélynek vannak kitéve.

Valamint a közlekedés terén, ugy a kereskedelemben egyedül es kizárólag a magyar állam álláspontja a döntő, a melyhez az egész tarifa-politika csatlakozik, mely a horvát kereskedelemnek különben is nehéz helyzetét még inkább sulyosbitja és napról-napra tarthatlanabbá teszi. A nemzetközi kereskedelmi szerződések csak terményeink és a magyar termelés előnyére köttetnek. Ez az álláspont kivánta áldozatul a horvát tengerpartot is, mely Fiume miatt folytonosan elhanyagoltatott, noha az is felvirágozhatnék, ha a mögötte levő horvát terület gazdaságilag emeltetnék. Hogy ily viszonyok között és ily terhek mellett a földmivelés és az ipar nem fejlődhetnek, az magától érthető és ezt a szomoru tapasztalás is igazolja.

És igy a magyar állameszme döntő befolyása alatt áll az összes autonom közigazgatás is. Törvényhozásunknak az év folyamában még annyi idő sem engedtetik, a menynyit számára az 1868. I. t.-cz. 38. §-a biztosit, mert képviselőink az év legnagyobb részét a közös országgyülésen kénytelenek tölteni. Ennek következtében országgyülésünk csak rövid időre van megszakitva, vagy csupán abból a czélból hivatik össze, hogy az indemnitást megszavazza. Folytonos és beható munkásságról, mely áldásthozólag éreztethetné hatását a sokat kinzott nemzet sebeire, éppen ezért szó sem lehet. E mellett a horvát törvényhozás, daczára az 1868. I. t.-cz. 47. és 48-ik szakaszai rendelkezéseinek, nem tekinthető önállónak, mert az országgyülésünk elé terjesztett törvényjavaslatok a 44. §-szal való visszaélés következtében a közös kormány birálata alá bocsáttatnak, a mely utóbbi azokat nem a mi nemzeti intézményeink és egyediségünk, hanem a magyar állameszme álláspontjából itéli meg. Ennek az eszmének kénytelen szolgálni ugy a mi törvényhozásunk, mint autonom kormányunk.

A kiegyezési törvény 51. §-a értelmében történő báni kinevezésnél rendszerint csak a közös kormánynak tetsző egyén szemelt tik ki, a ki alkalmas és hajlandó Horvátországban a magyar állameszmének utat törni és a törvény által biztositott autonomiának megerősitése helyett azt a magyar állameszmének feláldozni. Ebből az okból a kormány a közigazgatás jó és igazságos berendezésével nem foglalkozik oly mérvben, mint a választási küzdelmekkel, hogy az országgyülésbe, sőt a községi képviseletekbe is megbizható embereit ültethesse.

Ennek következtében a kinevezéseknél inkább a feltétlen engedelmességre, mint a képességre, szakismeretre és jellemre tekintenek. Furcsa okból nyomnak el az országggyülésen épp ugy, mint a sajtóban minden szabad szot, ugy hogy alkotmányos szabadságunknak már neve is feledékenységbe kezd hazánkban menni. (Vége következik.)

KÜLFÖLD.

— jan. 8.

Az *egyiptomi válságot* illetőleg terjedelmes táviirat adott legutóbbi számunkban felvilágositást ama tervekről, melyekkel az *angol kabinet* foglalkozik s ama nehézségekről, melyekkel az egyiptomi kabinet részéről találkozik és a melyek egyenesen rákényszeritik Angliát, hogy maga vegye kezébe Egyiptom ügyeinek vezetését. Ha az angol kabinet azzal az elhatározással, hogy átvegye-e a regensséget, arra várt, hogy az egyiptomi miniszterválság elintéztessék: most már bizvást határozhat. Mint ugyanis egy mai kairói táviratunk jelenti, a *khedive elfogadta a miniszterek lemondását,* de fölhivta őket, hogy az ügyek vezetését utódjaik kinevezéséig folytassák. A khedive uj kabinet alakitására nézve *Riaz, Nubar* és *Ejub* pasákkal folytat tárgyalásokat. Napokkal ezelőtt jelentették azonban már, hogy *Riaz* pasa határozottan vonakodott, ujból állami szolgálatot vállalni s *Nubár* pasának sem igen van kedve ahhoz, hogy a miniszterelnöki felelősséget magára vállalja.

Az *angol kabinet* végleges határozatát eléggé sejthetni a londoni tekintélyes *lapok nyilatkozataiból,* melyeket harmadnapja tettek:

«Az Egyiptom és Anglia közötti viszonyok», irja a „*Morn. Post,*“ «végre olyan válságos alakot öltöttek, hogy az azonnal való elhatározás okvetlen szükségességgé lett. Az egyiptomi kormány által az ő felsége kormányához intézett jegyzék, mely ultimátumnak nevezhető, azonnali nyilatkozatot követel ama lépések felől, melyeket Anglia Szudánra vonatkozólag tenni szándékozik. Kormányunknak röviden azt mondják, hogy kötelessége: vagy teljesiteni az Egyiptomban önként elvállalt kötelességeket az ország belső és külső biztonságának fenntartására, vagy pedig elhagyni az országot s lehetővé tenni a honi kormányra nézve, hogy maga gondoskodjék az ország kormányzatáról, mint ez a mi beavatkozásunk előtt volt. Ha kormányelnökünk a mellett marad, hogy Szudán vesszen el, akkor máris meggyöngült prestigeünk teljesen alá lesz ásva.»

A *Standard* ezt mondja: «A kormánynak, hogy röviden szóljunk, vagy magának kell cselekednie, vagy engednie, hogy mások cselekedjenek. Ha vonakodnak attól, hogy a fölkelés elnyomását magunkra vállaljuk, minő joggal tiltakozhatnak az ellen, hogy *Francziaország* tegye azt, a mit tenni nem akarunk. A máhdi nemcsak Egyiptomra nézve veszedelmes, hanem az egész mahomedán Észak-Afrikára, Arábiára, Kis-Ázsiára, sőt Indiára és Törökországra nézve is. Daczára ez aggasztó helyzetnek, mely a gyors beavatkozást parancsolóan követeli, a kormány hirszerint tegnap még csak azt határozta el, hogy később fog határozni. Egyszerüen szabad folyást akarnak engedni az eseményeknek s csak akkor nyulnának majd rendszabályokhoz, mikor a katasztrófa már bekövetkezett vagy elkerülhetetlenné vált! Vannak az országban választók és a minisztertanácsban egyének, kik erélyes rendszabályokra csak akkor tudják magokat összeszedni, ha már megtörtént a szerencsétlenség, melynek a megakadályozása könnyebb lett és kevesebb költségbe került volna, mint következményeinek az elháritása.»

A *Daily News* kijelenti, hogy *Egyiptom kiüritéséről többé nem lehet szó,* s ha a máhdi előrenyomul, *Angliának* el kell határozva lennie arra, hogy *maga szálljon vele szembe.* Anglia *kötelességeket* vállalt el Egyiptomban, s ezeket *teljesitenie kell — bármi történjék is.* — Fölösleges talán megjegyezni, hogy a *Daily Newst* általában ugy tekintik, mint a kormányon levő, liberális párt főközlönyét.

A *franczia kabinet* mára tüzte ki a *Ferry* által javasolt *alkotmány-revizió* tárgyalását. Mivel a kabinet tagjai a revizió kérdésére nézve különféle nézetben vannak s *Grévy* és Ferry sem értenek a dologban egyet, a *kabinetválságot* nem tartják valószinütlennek, habár Ferrynek eddig még mindig sikerült kivinni azt, a mit akart. A *Journal des Débats* szerint a kormány az alkotmány átvizsgálására vonatkozó törvényjavaslatot csak *husvét után* fogja benyujtani s azt előbb a szenátus elé terjeszti.

A *spanyol cortes* tegnapi ülésében, mint egy madridi táviratunk jelenti, a *külügyminiszter* oda nyilatkozott, hogy ha a szabadelvü párt kebelében a szakadás tovább tart, lehetséges, hogy a hatalom az *országban létező egyik nagy és erős part kezébe* megy át. E nyilatkozat, melyben a miniszter a *konzervativ* pártra czélzott, általános féltűnést keltett

Kihallgatás a pápánál.

A *Post* levelezője a pápánál való kihallgatásáról szóló jelentésében a pápa lakosztályának leirása után következőképen ir:

A milyen egyszerüek, pompa nélkül valók a pápa lakosztályának élőtermei, ép oly fényes, elegáns, gazdagon festett a pápa magánterme, melyben a német trónörököst is fogadta. Csak futó pillantást vethettem a vatikán e legbensőbb részére, mert figyelmemet az asztal előtt álló XIII. Leo pápa alakja kötötte le. Egészen fehérbe volt öltözve. Fehér, gyapju szövetből készült, fehér galléros talárjának ujjai fehér moire-al voltak szegélyezve, hasonló szövetből való volt öve és biretuma, mely ritka, csaknem egészen fehér haját födte. Mellén arany lánczon, egyszerü arany kereszt nyugodott. Csak a piros bársony aranynyal himzett papucsok, vagyis inkább czipők voltak szinesek ezen a fehér alakon. Jobb kezén, melyet valamint a balt fehér selyem félkesztyü födte, nagy, gyémántokkal köritett szafir ragyogott. Nem tudom a szent atya személye, a nagy történelmi tradiczió, a papi hatalom és tekintély nagysága, a mely itt egy emberben egyesülve előttem állott, — nem tudom, az a gondolat, hogy az emberek milliói e hely felé irányozzák tekintetöket és szivök érzelmeit, vagy mindez együtt összevéve volt-e oka annak, hogy erőt vett rajtam bizonyos elfogultság, melyet az imponáló alak szemtől-szemben való látása idézett elő. A pápa egyetlen arczképe sem tarthat igényt a hüségre, ha valaki az eredetit látja. Arczképein kellemetlen mosolygás játszik ajka körül, holott ez az élő arczról teljesen hiányzik. Ennek a kifejezése barátságos ugyan, de ép oly kellemes is. Arczszine halvány, de nem beteges, szemei homályosak. Az eddigi leirások után magasabbnak hitte a tudósitó a pápa termetét és sokkal szikárabbnak is. Tartása nem igen árulja el korát.

A pápa igen halkan beszél és ritkán gesztikulál. A mondat végén rendesen ismétel egy-egy szót, hogy megtalálja a másikra az átmenetet. Beszédmódja nagyon lekötelező; egész lényéből jóakarat és jószivüség nyilatkozik. Mint minden ember, a ki tudatában van hatalmának, ő is axioma fontosságát adja minden egyes szavának. Francziául folyékonyan beszél s kiejtésén nem lehet észrevenni a római dialektust.

Mikor megmondták neki a tudósitó nevét s monsignore Machi odahagyta a termet s német trónörökös spanyolországi utazásáról s a Vatikánban tett látogatásáról kezdett beszélni a pápa. — Ő szentsége nagy elismeréssel szólt a trónörökös személyéről, méltóságos, megnyerő jelenségéről, szellemének világosságáról. Mind olyan tulajdonságok ezek, melyek Poroszország jövendőbeli királyának nagy föladatai telje itésében nagy hasznára lehetnek. Szivére kötöttem — ugymond — a trónörökösnek Poroszország katholikus lakosságának érdekeit. — A pápa azután oly halk hangon beszélt, hogy a tudósitó nem bizonyos benne, vajjon azt mondta-e, hogy Németország és a szentszék bizonyos idővel megjavulnak, vagy hogy a maga óhajtását nyilvánitotta-e szavával a pápa. «Németországban» — folytatá «nagy elitélet uralkodik a pápa ellen. Pedig nincs igazuk, mert a pápa nem akar békétlenséget. — Én egyaránt fogadok katholikusokat és protestansokat, mert mindnyájan keresztyének. Ha nem tartoznak is a mi egyházainkhoz, megáldom őket abban a reményben, hogy fölvehetem őket egyházunk fiai közé (de les recevoir en fils de notre église). «A pápa tudta, hogy e szavakat evangelikus emberhez intézi, a mint, hogy értesülve volt arról is, hogy a tudósitó minő állást foglal el a nyilvánossággal szemben.

A tudósitót leginkább érdekelték a pápa nyilatkozatai, melyeket a német trónörökös látogatásáról tett. A pápa érintette előbb a fenforgó differencziákat s aztán visszatért megint a trónörökös látogatására és személyére. Nagyon érdekelte a szent atyát a tudósitónak az a közlése, hogy hazatértekor mily nagy lelkesedéssel fogadták mindenütt a trónörököst. Mikor véget ért a beszélgetés, a pápa áldását adta a tudósitóra, hogy szerencsésen érkezzék hazájába. «Vous rentrez à Berlin?» kérdé a pápa. «Non, à Potsdam saint-père», felelé a tudósitó.

Oroszországi állapotok.

Moszkvából távirják január 7-diki kelettel, Pétervárról jelentik: Némely hirek azt állitják, hogy Degajev-Jablonszki lakásában, a hol tudvalevőleg Szudejkint meggyilkolták, egy leharapott ujjnak a darabját találták meg, a miből kitetszik, hogy ott erős küzdelem folyha-

---

Hát áldozzunk neki!

S ha rá nem mutathatunk is az okokra, melyek e csodálatos tüneményt szülik, elégitsük ki tudnivágyunkat legalább némely analógiák felsorolásával s azzal, hogy rámutatunk azon magyarázatok tévedéseire, melyek eddig felhozattak, s melyek hamis csapáson indultak az igazság után.

Könnyebbé fogja tenni feladatunkat a tünemény egész lefolyásának szemlélése.

Már multkor e tárgyról irtomban volt alkalmam megemliteni, hogy különösen Erasmus Ommanney angol admirális, de kivülötte mások is azt vették észre, hogy az ég elvörösödése egy-egy este több fázist mutat. A rózsapiros szin felragyog a nyugati égboltozaton, azután elhalványodik, sőt eltünik egészen, meg ismét ujból jelentkezik. Emlitettem azt is, hogy ugyancsak a nevezett admirális bizonyos sugárpamat alaku kilövelléseket tapasztalt az égen, midőn a tüneményt Wight szigetén igen kedvező körülmények között észlelte.

Azóta többször voltam szemtanuja a gyönyörü jelenség egész lefolyásának s ugyanazokat a tényeket volt alkalmam tapasztalhatni. Mult hó 24-én kocsin tettem egy rövidke utat ép naplemente táján Pestmegye pusztáin, Nyáregyházán, Dánoson, Vatyán; e napon nemcsak hogy gyönyörüen látszott a tünemény, hanem némely oly jelenségek is voltak észlelhetők, melyek némi homályos sejditést engednek arra, hogy a tünemény okát milyen természetü tényekben keressük. Az első pirkadás nem közvetlenül a látóhatár alsó szélén keletkezett, hanem körülbelül egy hatodrésznyi magasságában a tetőpontig való távolságnak. Eleinte vékony áttetsző volt az egész, mint valami rózsaszinü szivarfüst, vagy még hasonlóbb azokhoz a vékony felhőkhöz, melyek nyár derekán olykor szemeink láttára képződnek a különben tiszta égen. Inkább sejteni mint látni lehetett itt ott darabosan terjengve s nem egyöntetüen elvonulva némi pirosságot. Azután — ebben is hasonlóan a nyári felhőhöz — vastagodni, fényesedni kezdett a pirosság, mignem néhány percz alatt elboritotta szivárvány alakban az égbolt egy darabját olyformán, mintha vizfestékkel festették volna alá az eget. S ez a piros öv kezdett lefelé vonulni a nap után; néhány percz alatt elmerült egészen a látóhatár alatt, még pedig sokkal nagyobb gyorsasággal, mint a hogy maga a nap leáldozott volna abból a magasból. Aztán egy második pirosság következett, mely e napon oly sugárpamatok által terjedt széjjel, minőket Ommanney Wight szigetén látott. Máskor azonban a másodszori pirkadás egészen ugy keletkezett, mint az első, körülbelül ugyanazon a helyen. December 31-én s január 1-én kiválólag szépen volt az észlelhető. E második pirkadás sokkal nagyobb magasságig festette meg az égboltozatot, mint az első, s azután elmerült végkép a látóhatár alá.

Az adelaidei csillagda (Ausztráliában) igazgatója, Todd, kinek észlelései részletesen csak most jutnak nyilvánosságra Európában, azt irja, hogy nemcsak ő látta ezt a letünő, meg ismét megujuló pirkadást, hanem ugy volt az észlelhető Ausztrália egész délkeleti partvidékén Port-Auguste-tól egész Melbourne-ig.

Ez a tény, pedig egészen tartbatatlanoknak bizonyitja az eddigi magyarázatokat. Ha állana az, a mit eddig Lockyer, Falb Rudolf, Klinkerfucs s mások a tünemény okai felől mondottak, akkor ezt a kétszer sőt háromszor egymásután való pirosodást, s azután annak alámerülését nem tudnánk semmiképen megfejteni.

Lockyer mint volt már alkalmam emliteni, a Krakatoa vulkánt teszi az egész tünemény miatt felelőssé. Ujabban több tényt hoztak fel, melyek látszólag erősiteni voltak hivatva e magyarázatot. Emlitették, hogy Németország egyes vidékein sok hamut, kormot, Spanyolországban pedig ezenkivül vaspordarabkákat is találtak a frissen esett havon; elfeledték azonban, hogy ez igen gyakori tünemény. Emlitették azt is, hogy a füst olykor nagy messze földre elvándorol a levegőben, s a frieslandi tufaégések füstje még Görögországban is konstatálható. De ez is legföljebb annyit magyarázna, hogy a Krakatoa füstje elhatolhat esetleg hozzánk is, de nem magyarázza semmikép, annak a levegőben maradását hónapokon át egész augusztus eleje óta s még kevésbé magyarázza a tünemény esténként való lefolyását, a minőt a fentebbiekben ecseteltünk.

Falb Rudolf a ki oly sokat foglalkozott a vulkánok müködésének tanulmányozásával, egyáltalában nem nekik tulajdonitja a hatást, hanem apró jégkristályoknak, melyek fönt a magasban képződtek, s az aláhanyatló napnak csupán vörös sugarait törik meg, s hozzák szemünkbe. Ez a magyarázat is tarthatatlan, ha meggondoljuk, hogy a jelenség ott játszódik le legalább is ötven mérföldnyi magasságban fejünk fölött, a hová ezek a jégkristályok föl nem hatolhatnak gőz alakjában sem, s a hol meg nem maradhatnak, ha lehetséges lett volna is odajutniok.

Ugyanezen ellenvetést kell tennünk Klinkerfucs hires német astronomus magyarázatára is, ki azt hiszi, hogy a föld pályájában a nap körül egy olyan helyre érkezett, hol a világtérségben valamelyes porfelhő uszott, s annak részecskéi törik meg oly sajátságos módon a leáldozó nap sugarait. Ha valóban ily kosmikus felhőt szelt volna keresztül a föld a maga mozgásában, akkor ennek apró részecskéive is éreztetnie kellene vonzó erejét. Másként nem is maradhatott volna mellettünk ez a felhő, s augusztus óta több mint husz millió mértföldre hagytuk volna el magunk után. De ha a föld vonzást gyakorol ezen felhő részecskéire, ugy nem maradhatnak azok fent a légkör fölött lebegni oly sok időn által hanem alá fognak hullani sürü hamueső alakjában, minőt a vulkánok vidékén tapasztalhatunk nemsokára azok kitörése után. S ha ezen igen nagy ellenvetés nem léteznék is, nem lehetne megfejtenünk a fentebb vázolt körülményt, miért halványosodik el esténként a pirkadás, és miért gyul ki ujból néhány percz után. S a mint el nem fogadhatjuk a Klinkerfucs magyarázatát, annál kevésbé tehetjük ezt — ugyanezen okok alapján — a dr. Vilhelm Meyerével, ki ezt a felhőt vizgőzből állónak képzeli, s ezt várja tőle, hogy nemsokára bő esőzésekben fog nyilvánulni, s megszünteti Bécsben a viz-szükséget, mely igen aggasztja most az ottaniakat.

Ha azonban nem akarunk feltétlenül okok után kapkodni, melyek az élesebb kritika világánál széjjel foszlanak, s megelégszünk avval, ha némileg hasonló jelenségekre mutathatunk rá, melyek a természet világában ismeretesek, ugy találhatunk ilyeneket.

Ismerünk más tényeket is, — melyeknek magyarázatát azonban szintén nem tudjuk adni — melyek fénytüneményekre vonatkoznak, nem kevésbé csodálatos természettel, minő a mostani égi pirkadás.

Egy egész sorozata létezik a testeknek, melyeknek gőze láthatatlan az emberi szemmel, de a melyek fényes, sőt világitó felhők alakját veszik magokra, mihelyt nehány perczny ideig a nap sugarait, vagy az elektromos lámpa fényét vettettük reájuk. Egy ilyen anyag például az amylnitrit, melynek minden tömecse 5 szén-, 11 hydrogén-, 1 nitrogén- és 2 oxygénatomból van összetéve. Ezen test gőze közönséges körülmények között egészen láthatatlan. Az marad akkor is, ha levegővel keverjük össze. Ha azonban az elektromos lámpa fényével világitunk meg egy oly üveget, melyben az amylnitrit gőze foglaltatik, akkor egy ideig ugyan láthatatlan lesz még a gőz, mintha az üvegben nem lenne egyéb, mint puszta levegő, de nehány percz elmulta után egyszerre csak fehér fellegek támadnak, melyek rendkivül erős világosságot terjesztenek magok körül. Ilyenforma világitó fehér szint láthatunk mostan majd minden este ugyancsak a nyugoti égboltozaton. Mialatt a rózsaszinü pirkadás némi magasságban szivárvány alakjában támad, azalatt az égbolt az a része, mely e szivárvány két szára közé esik, fehéres fényességüvé válik, mint valami világitó felhő, vagy az olvadt állapotban levő fehéren izzó vas.

S ugyancsak hasonló kisérletet ismételhetünk az allyljodid-dal, a butilnitrittal, a benzollal, a szinkéneggel, s az anyagok egész sorozatával. Csak a támadó felhők szine fog az anyag szerint változni. Az allyljodid gőze például, ha nehány csöpp sósavon keresztül vezetett levegőbuborékot keverünk hozzá, gyönyörü kék szinnel kezd világitani, mely a mi égi pirkadásunkkal nagyon sok hasonlóságot mutat. Szinte mondhatatlan, milyen kicsiny mennyiségü anyag megszüli ezt a hatást. Azt lehetne mondanunk, hogy közönséges emberi fogalmaink szerint ezen anyagokból semmi sincs már jelen az üvegben, midőn a napfény egész felhőket képes még belőle támasztani. Tegyünk például egy üvegbe egy parányi szénkéneget, azután mossuk ki az üveget a legszorgalmatosabban, vizzel, szappannal, sósavval, töltsük meg ismételve és ismételve száraz levegővel, s légszivattyu segélyével távolitsuk el onnét megint a levegőt, bocsássunk oda ujat, mely folyadékokon keresztül jut az edénybe, s tökéletesen tiszta, s mikor azt hiszszük már, hogy a szénkönegnek utolsó nyoma is kiüzetett az üvegből, bocsássuk akkor a fényt reá. Az eredmény az lesz megint, hogy sürü világitó felhők fogják betölteni néhány percz alatt az üveget, melyek ugyszólván szemeink előtt keletkeznek s melyeknek tünetei kisebbek, mint egy hüvelyknek milliomodik része.

És hasonló tüneményeket tapasztalunk az ugynevezett Geissler-féle csöveknél is. Ha üvegcsövekbe megmérhetetlen kicsiny mennyiséget adunk bizonyos anyagok gőzéből, azután a gőzöket lehetőleg kiszivattyuzzuk onnan, s az üvegcső végeit beforrasztjuk, akkor az ilyen csőn keresztül nem is kell fényt átbocsátanunk, hanem csak a láthatatlan elektromos áramot, s a csők belseje gyönyörü szinekben látszik kigyuladni s megtartja bizonyos körülmények között akkor is világitó képességét, midőn az áram megszünt müködni.

Mindezen kiséreteknél, daczára, hogy a fény igen erős, mégis oly mérhetetlen finomságu anyaggal van dolgunk, hogy szinte mysztikus szinben tünik fel az egész, s Tyndall maga, korunk egyik legnagyobb physikusa, midőn e tárgyról beszél, a költő szavait idézi:

> Oly anyagból vagyunk,
> Melyből az álmokat szövik, s parányi éltünket
> Alvás környezi.

S ha csak arról van szó, hogy analóg tüneményeket keressünk a természetben, lemondva egyelőre a közelebbi magyarázatról, találunk még több ilyent is. Megtaláljuk nevezetesen az üstökösök farkának képződésében.

Konstatált dolog, hogy egyes üstökösök, melyek minden farkképződés nélkül jutottak a nap közelébe, s nagyitó üvegen keresztül nézve is csak gömbalaku fejük látszott, itt, a napközelében megfoghatatlan, hihetetlen gyorsasággal egy akkora uszályt képeztek magok után, mely minden fogalmainkkal, melyeket anyag és gyorsaság felől birunk, éles ellentétben állanak. Az 1680-iki üstökös például, melyet Newton szorgosan figyelt sok ideig, alig két nap alatt több, mint 60 millió mértföld hosszuságu farkat képzett maga után. Ma csak a feje volt még meg, holnapután pedig a fejéből kiáramló anyag ott világolt már 60 millió mérföld hosszuságban mögötte. Fénye annak is olyan, mint a mi esti pirkadásunké, hogy átlátszanak rajta a csillagok. Anyaga végtelenül ritka, hisz az egész óriási hosszuságban elnyult fark egy kicsiny gömbből áramlott ki, s ez alig veszitett térfogatából észrevehetőn. Az erő pedig, mely ezt a gyorsaságot létrehozta, megfejthetetlen nekünk, a kik bámulni szoktuk a föld pályafutásának gyorsaságát is, pedig az másfél év alatt tette volna meg azt az utat, melyet az üstökös sugárzó anyaga két nap alatt.

A felhozottak is oly csodálatos, vagy igen nehezen, vagy épen nem magyarázható tüneményei a természetnek, mint a mostani esti pirkadás. Van közöttük némi homályos analógia is. De én csak rá akarok mutatni erre az analógiára, s korántsem magyarázni egyiket a másikból. Ez annyit tenne, mint egyik sötétség által akarni megvilágitani a másikat.

BLAISOT KISASSZONY.

IRTA MARIO UCHARD. 5 (Folytatás.)

ELSŐ RÉSZ.

II.

Jean-Jacques ur ötven éves, deresedő rőtszőke haju ember volt. Erélyes metszésü vonások, torzonborz szakáll. Elszászi eredetü lévén, csöndes, higgadt modorában megvolt az a nyugodtság, mely azt az erős északi fajt — a mely folyvást franczia vért érez ereiben — jellemzi.

Középtermetü, széles vállu volt, s minden azt a biztosságot árulta el benne, melyet a munkában és küzdelemben eltöltött s ritka észbeli tehetségek által támogatott élet nyujt.

Miután a parancsnok levelét elolvasta, kétszer-háromszor megforgatta ujjai közt.

— Ön elhagyta az ezredet? szólt végre Dánielhez, ki mozdulatlanul várakozott, sapkáját kezében tartva.

— El, uram ... a tényleges hadseregből való végleges elbocsátással, felelt Dániel olyan hangon, mintha azt mondta volna:

«Igenis, kapitány ur!»

— Ah? ... és foglalkozást keres?

— Igen uram ... Itt van a szabadságlevelem és az irományaim.

A gyáros elvette az iratokat, melyeket Dániel átadott; egy pillanatig gépiesen lapozott bennök.

Azután ugyanazon a nyugodt hangon kérdé:

— Hát nem tetszik önnek a katonai pálya?

— De igen, uram, hanem kénytelen voltam elhagyni.

— Miért? .. Jó pálya volt ...

— Igaz ... De nem akarom folytatni — a mamám miatt.

Erre a jámbor, kedves szóra, melyet önkénytelenül szalasztott ki, Dániel valósággal hátrahőkkent.

Látta, hogy Merlinné asszony és Blaisot kisasszony összenéznek és mosolyognak.

Jean-Jacques ur pedig hozzátevé:

— Hát miért nem akarja a mamája?

Az őrmester arcza olyan lett, mint a pipacs.

— Anyám nem gátolna benne, uram, viszonzá élénken. Hanem *én* nem akarom őt egyedül hagyni.

— Ah! ... hát anyjának önön kivül senkije sincs?

— Nincs, uram.

— És mit csinál?

— Társalkodónő Roucroix grófnénál, felelt Dániel bátran.

— És családjok?

tott le. Rendőri körökben azt állitják, hogy Szudejkinnek már két hónappal előbb elküldték halálos itéletét, valamint hogy több nálánál magasabb rangu hivatalnok is megkapta itéletét. Ezek az urak, a kik előbb igen közönbösen fogadták az ijesztgetéseket, most Szudejkin meggyilkolása óta óvintézkedésekkel veszik körül magukat. Oranienbaumban, Pétervár közelében Szudejkin jegyzetei nyomán hir szerint egy terrorista összeesküvő helyet, más verzió szerint egy titkos nyomdát, harmadik verzió szerint egy dynamitraktárt fedeztek fel. Hir szerint itteni tanuló körökben is egy forradalmi czélu szövetségnek nyomait fedezték fel. Ennek a szövetségnek a Petrovszky-Razumovszky-akademiában valamint Péterváron is számos hive van. A nihilista Lowoszkinak, mint mondják, sikerült megszökni a Péter-Pál erőd fogságából. Félhivatalos körökben eltagadják ezt a tényt, valamint azt a hirt, hogy számos terroristát titokban a Vobrinszky-erődbe kisértek, hogy a Schlüsselburgban helyet csináljanak.

Pétervárról távirják január 7-iki kelettel: *Szereda* tábornok, Sztrelnikov utóda, kit politikai bünösök kihallgatására Nikolajevbe küldtek, eddig több mint százötven embert tartóztatott le. A Nikolajevben és az ennek környékén lakó intelligens családok magán viszonyait és összeköttetéseit erélyesen kikémlelik. A kiküldött hivatalnok müködését megnehezitik az aljas bosszuból vagy irigységből történő önkényes denuncziácziók. Dobrzinszki prokurator, kit az igazságügyminiszter állomásáról elhivott, hogy a vizsgálatban Szeredának segitsen, már felkérte az igazságügyminisztert, hogy hosszabitsa meg küldetésének idejét.

UJDONSÁGOK.

— jan. 8.

— ***Személyi hirek.*** *Az uralkodó* termeiben tegnap este hat órakor huszonnégy teritékü ebéd volt miniszterek és udvari méltóságok részvételével; ebéd után a felség cerclet tartott; a magyar miniszterek közül Orczy Béla báró volt jelen. — *Stefania* trónörökösné ma délelőtt meglátogatta a rudolfsheimi kisdedóvó intézetet, hol az intézet védnöke: Mária főherczegnő fogadta. — *Rudolf* trónörökös tegnap Albrecht főherczeggel jelen volt a bécsi katonai kaszinóban tartott stratégiai játékon, melyet báró Beck törzskari főnök intézett. — *Az angol királynő* számára Bordigherában már rendezik a lakosztályokat, hol a királynő, mint két év előtt is, két vagy három hónapot fog tölteni. — *Tisza Kálmán* miniszterelnök tegnap délután Bécsből visszatért Budapestre. — *Samassa József* egri érsek tegnap este Egerből a fővárosba érkezett. — *Császka György* szepesi püspök tegnap reggel Budapestre érkezett. — *Ráth Károly* főpolgármesternek Imre fia elhunyta alkalmából a király távirati uton részvétét fejeztette ki br. Mondel táborszernagy által; a Coburg herczegpár szintén küldött táviratot, valamint Kálnoky gróf s Szögyényi külügyi osztályfőnök is; a fővárosi tanács pedig mai üléséből intézett hosszu részvétiratot. — *Munkácsy Mihály* mult csütörtökön avenue-de-villiersi palotájában nagy ebédet adott gróf Hoyos párisi osztrák-magyar nagykövet és neje tiszteletére. — *Gróf Ludolf* római osztrák-magyar nagykövetnél a mult héten ebéd volt, melyen az összes miniszterek, a szenátus elnöke és számos diplomata vett részt.

— **Erzsébet főherczegnő udvara.** A Bécsben most megjelent 1884-iki udvari névtárban már benne van a trónörököspár mult szeptember 2-án született kis lányának «kamarája» is, mely a következő tagokból áll: Tomaschek Antonia ideigl. felügyelőnő, Tomor Róza és Hübner Adél ideigl. áják, Rieder Antal teremajtóőr, Drozoa Tamás és Woiczik Vincze lakájok és Juran Tamás házi szolga.

— **Udvari bál.** Az e hó 16-án, szerdán Bécsben tartandó udvari bálra vonatkozólag a következő értesités bocsáttatott ki: Gyülekezés este 8 óra előtt. A hölgyek kerek ruhában jelennek meg, a titkos tanácsosok, kamarások és asztalnokok diszben, az összes többi megjelenésre hivatott urak egyenruhában (azok, kik nem vi elnek ilyet, diszöltönyben, karddal) a katonák diszben tábori öv nélkül (deréköv, tölténytáska nélkül). A nagykeresztek szalagjai nem viseltetnek. A diplomácziai kar a Bellariánál, az udvarbeli hölgyek és urak a Botschaftersteigenél vagy a szertartásterem alatt, a tábornoki és tiszti kar az Augustiner-Basteinon jönnek és távoznak.

— **Elválás az udvarnál.** E czim alatt irtuk tegnap, a *Schles. Ztg.*» után, hogy a porosz királyi családban egy fejedelmi pár elválása várható. A német lapok ma tartózkodás nélkül kiirják, hogy ez a pár nem lehet más, mint Frigyes Károly herczeg és neje Mária Anna anhalti herczegnő. A házasok közt már régi a visszavonás, ugy, hogy Berlinben folyton közbeszéd tárgyát képezte. Két év előtt a konfliktus oly méreteket öltött, hogy a porosz királyi család feje mintegy számüzte a herczeget és kényszeritette, hogy keletre utazzék. E kelletlen kirándulást a herczegnek még akkor sem volt szabad felbeszakitania, mikor atyja Károly herczeg meghalt. Mária Anna herczegné hónapok óta teljesen visszavonulva él Dessauban. E szerencsétlen házasságból három leány származott (Henrik németalföldi herczeg özvegye, az oldenburgi nagyherczegné, a connaughti herczegné) és egy fiu.

— **Az eltünt Liszt-alapitvány.** *Liszt* Ferencz még az 1844-ik évben 500 frtnyi alapitványt tett egy szülő megyéjébeli faluban, Doborjánban felállitandó kisdedóvó intézet javára. A kisdedóvó azonban még mindez ideig nem létesült. Közelebb az országos kisdedóvó egyesület figyelmét felhivták erre az alapitványra s a választmány utána járván a dolognak, megtudta, hogy a negyven év előtt letett összeget az akkori községi elöljáróság ugy «kezelte», hogy abból semmi sem maradt meg. Az egyesület ennélfogva felkérte Lisztet a tervezett kisdedóvó létesitésére, ki azonban tekintve azt, hogy a szükséges alapitványt e czélra már egy izben letette, e kérelmet megtagadta.

— **A pórtréfa vége.** Trailiu André hernyakovai lakos (Temesmegye) a napokban mulatás közben egy akó borba fogadott Gyorgye Alexiu pajtásával, hogy ha ő az ajtó küszöbre fekve, két lábát az ajtó fáján megtámasztja, lóval sem lehet a helyéből kivontatni. A fogadást tett követte. Az első próbánál a Trailiu nyakára alkalmazott kötél átszakadt, mire Trailiu fölugrott s az előbbin l erősebb kötelet hozván, azt ujból nyakára illesztette. Midőn azonban a kötél másik végére fogott lovat ismét meginditották, Trailiu fölkiáltott: «Hagyjátok abba, mert végem van!» s két napi szenvedés után meghalt. A bonczolásnál kitünt, hogy harmadik és negyedik nyakcsigolyája kificzamodott.

— **Ónody mint keresztnév.** Berlinből irják, hogy ott egy Maschl nevü antiszemita varga családja legujabb sarjadékát, egy ujszülött kis fiut a Györgyön kivül még *Henrici, Ónody* és *Zerboni* nevekre akarta kereszteltetni. Tudtára adták az embernek, hogy e neveket anyakönyvbe vezetni nem lehet. A varga azonban nem nyugodott meg ebben, hanem birói (?) itélet tárgyává teszi a kérdést, mert ő követeli, hogy fia Maschl György Henrici Ónody Zerboninak hivathassék.

— **Kutba veszett család.** Török-Szentmiklósról irják nekünk: Vasárnap Libor Antal gazdaember, mig családja összes tagjai a templomban voltak, az udvarán levő kuthoz vezette lovait itatni. A kut körül a föld jeges volt, s a mint a gazda vizet huzott, megcsuszott a sikos talajon és fejjel zuhant bele a rosszul felkávázott kutba. Mikor a szerencsétlenséget észrevették és Libort kihuzták a kutból, a szegény ember már megvolt halva. Sajátságos véletlen, hogy e családban alig egy év alatt ez már a harmadik kutbafulás. A vasárnap elveszett anyja nemrég kutba ölte magát, egy kis unokája pedig a nyáron a kutba esett és ott fuladt.

— **Gambetta szobra.** A *Rep. Franç.* tegnapi számában Spuller E. mint a Gambetta-szobor bizottságának elnöke felhivást tesz közzé, felszólitva a franczia szobrászokat, hogy ez év május 25-től junius 1-ig nyujtsanak be tervet egy Gambettának Párisban emelendő szoborra, melynek a költsége körülbelől 350,000 frankra mehet. Az összes tervezeteket junius 3-tól 15-ig nyilvánosan kiállitják s a birálók az első nyolcz nap alatt a pályamunkák közül hármat kiválasztanak, ezek közt aztán szükebb választás lesz. Az a két müvész, a ki nem nyeri meg a pályadijat, hat illetőleg négyezer frank jutalmat kap, a nyerő pedig 10,000 frank dijban részesül, azonfelül, hogy a kivitellel is őt bizzák meg.

— **Az Orleánsok vagyona.** Az orleánsok vagyona ez idő szerint heves hirlapi vitatkozások tárgya. Egy Debidour nevü nancyi tanár hozta szóba ez ügyet, az Orleansokról tartott előadásaiban és kihivta ezzel Fraigniaud jegyző czáfoló nyilatkozatát, ki a lapokban a következő adatokat teszi közzé: Az első orleánsi herczeg XIV-ik Lajos uralkodása alatt három különböző dotácziót hozott, nagyobb földterületeket, melyeket az állami birtokokból hasitottak ki. A második Orleans, bár anyja ezért nyilvánosan arczul ütötte, XIV. Lajos és madame de Montespan törvénytelen leányával lépett házasságra és e mesalliance-szal királyi vagyonra tett szert. Az ötödik Orleans (Égalité Fülöp) mademoiselle de Pontiévre-t vette nőül, ama hatalmas birtoktest örökösét, melylyel XIV. Lajos két természetes fiát a duc de Maine-t és Toulouse grófot ajándékozta meg. — Az orleansi herczeg-regens tudvalevőleg a szélhámos Law utján gazdagodott meg, ki a franczíáknak tömérdek milliójába került. Égalité Fülöpöt 1787-ben állami pénzek jogtalan elsajátitása miatt pörbe fogták s e gyanu alól sohasem tisztázhatta magát. A palais royalt, melyet az állam lakhelyéül jelölt ki, játékbarlangok s még rosszabb hirü mulatóhelyek tulajdonosainak adta bérbe. — Már 1789-ben is 200 milliónál többre rugott az Orleansok vagyona. Azonban a herczegnek három évvel később el kellett adni a patrimoniális birtokait, hogy hitelezőit kielégithesse. A birtokok nagy részét az állam vette meg s kifizette a herczeg harminczkét és fél milliónyi adósságát. Hogy Lajos Fülöp trónlépte előtt fiainak adta összes birtokait s ezzel törvénytelen módon megakadájozta magánbirtokainak s az állami jószágoknak egyesitését, az tudvalevő dolog.

— **Öngyilkosság a játékbarlangban.** Külföldi lapok után emlitettük tegnap, hogy Monaco-Monte-Carloban egy fiatal lengyel, gróf Novina agyonlőtte magát, miután vagyona utolsó töredékeit is elvesztette. Az öngyilkosról, ki nem egészen érdektelen alak, ma egy magyarországi ösmerőse helyreigazitó adatokat közöl velünk. Novina nem volt gróf, hanem egyszerü lengyel nemes és nem is volt ép fiatal, mert már a negyvenes évek körül járt. Egész élete könnyelmü élvhajhászat, röpke kalandok, hiuságból keletkezett párbajok lánczolata volt s mint minden internaczionális gavallér, nem nagyon válogatta a pénzszerző eszközöket, hogy passzióit kielégithesse. A hetvenes évek elején Bécsben fényes berendezésü lakásán bankot adott egy S. nevü magyar emberrel. A bank mesés összegeket forgatott meg és szeri-száma nincs a high life ifjainak, a kik pazar eleganczláju játékszobákban tönkrementek. De a bank később mégis megbukott, mert a bécsi rendőrség többször lefoglalta, elkobozta és Novina végkép le is tünik a felszinről, ha véletlenül nem örököl nagy összeget, a melylyel a monocoi Massena-klubban ismét egész vagyont nyert. Hanem a koczka megint fordult, Novina tönkre ment és most golyó által vetett véget hányatott, sivár életének, melyben csak izgalom volt és egy paránya sem a boldogságnak. Novina nálunk Magyarországon is ismerős volt, kivált a győrmegyei nemesség közt, melynek körében gyakran megfordult. Deli, leventés alakja mindenütt feltünt, a hol csak megjelent: ugy az angol versenygyöpön, mint a monacoi casino szalonjában. Férfiasan szép arczának egyik felén mindig fekete köteléket viselt, mert sok párbaja közt egyben a bal szemét elvesztette.

— **A galatai zsidóiskola égése** felől ujabban a következoket irják: Deczember 23-án d. e. egy pálinkás boltban, a régi posta közelében tüz ütött ki, mely rögtön belekapott az iskolaépület felső emeleteibe. Az első emeleten egy zsidó család lakott, a másodikon iskola volt 5—10 éves gyermekek számára. Az iskolát leginkább német és lengyel gyerekek látogatták. A tüz oly gyorsan elharapódzott, hogy az épület pár percz alatt lángokban állt. Az első emelet lakóinak alig volt idejük menekülni; néhányan az ablakon ugráltak ki. A szerencsétlen gyermekek épen az iskolateremben voltak. Elkövettek ugyan mindent a gyerekek megmentésére, de az iskolához vezető lépcső teljesen leégett s a vastag füst miatt alig lehetett előre hatolni. Az iskolában volt 23 gyermek közül 19 odaégett. Csupán négynek volt olyan kétségbeesett bátorsága, hogy az ablakból leugrott. Ugyanezt tette a tanitó meg a felesége is. A négy gyermek közül egy életével lakolt, a másik három többé-kevésbbé sulyosan megsérült. A tanitó megmentette ugyan az életet, de a felesége halála, a ki az ugrásnál kapott sebek miatt egy óra mulva meghalt, annyira megzavarta az eszét, hogy az őrültek házába kellett szállitani. A mentő-munkát még a ház fölöttébb kedvezőtlen helyzete is nehezitette. Néhány órai erőfeszités után a tüz el volt ugyan oltva, de a gyermekek elszenesült holttesteit csak késő este sikerült a romok közül kiásni s koporsókban a német synagógába átvinni. A tüzoltóság valóságos heroizmust tanusitott s csupán ennek köszönh tő, hogy az egész Galata le nem égett. Sajnos azonban, hogy állomáshelyük Pera legtulsó szélén van, különben talán a tüzet mindjárt keletkezésekor elfojthatták volna.

— **„Ilona, a milliomos leánya“** ily czim alatt egy «Sitten- und Sensations-Roman» jelent meg Czaki bécsi könyvkereskedő kiadásában. A rendőrség azonban a regényt lefoglalta, még pedig dr. Markbreiter ügyvéd inditványára, a ki mint Batthyány Ilona grófné, Batthyány Zsigmond gróf és tornyai Schossberger Henrik képviselője lépett föl. A nevezettek részint a maguk nevében, részint a szerencsétlenül kimult Batthyány István gróf emlékének megőrzése végett a regény szerzője és kiadója ellen becsületsértés vétsége miatt az elővizsgálat meginditását s a sérelmes nyomtatvány elkobzását kérték s e kérelmüknek a bécsi országos törvényszék helyt is adott. Tudnivaló azonban, hogy a kinyomtatott 5000 ivből már csak 4500-at lehetett lefoglalni.

— **Kilencz éves gyermek öngyilkossági kisérlete.** Tegnap délben egy kilencz éves fiu sétált Bécsben a lipótvárosi Dunaparton s midőn látta, hogy senki sincs körülötte, fogta magát s beleugrott a jeges vizbe. Egy rendőr észrevette, a mint a gyermek elmerült a folyóban, utána ugrott, megragadta s kivonszolta a partra. Az öngyilkosjelölt a Duna közös közepén viaskodni kezdett a rendőrrel s azt kiáltozta egyre, hogy: «Ereszszen el, nem akarok élni, meg akarok halni, mert a tanitóm arczulütött!» A rendőrségnél kihallgatták a fiut s ott előadta, hogy *Ochs* Bódognak hivják s kilencz esztendős lesz a jövő hónapban. Azért akart öngyilkossá lenni, mert a számtani óra alatt arczul ütötte őt a tanitója. Mikor a rendőrtiszt kérdezte tőle, hogy csakugyan oly nagyon fájt-e neki a tanitó ütése, azt felelte a gyermek, hogy nem fájt neki egy cseppet sem, de mint negyedik osztályu tanuló nem türheti, hogy megverjék. A rendőrségnél kihallgatták Huber Károly tanitót is, a ki előadta, hogy a gyermeket figyelmetlensége miatt legyintette me kezével. Az öngyilkosjelöltet, ki különben igen eleven eszü gyermek, átadták anyjának, ki megigértette vele, hogy többé nem fogja ily könnyelmü tettekkel megszomoritani.

— **Megtébolyodott ballerina.** Mauthner Henriette k. a., a bécsi udvari opera egyik legbájosabb első tánczosnője, elmebetegségbe esett és az osztrák hivatalos lap mai száma közli, hogy biróilag konstatált téboly miatt gondnokság alá helyeztetett.

— **A párisi öngyilkosok statisztikája.** A lefolyt 1883. évben Páris területén (odaértve a Seine-megyét) összesen 542 öngyilkosság és öngyilkos kisérlet történt, 63-mal több, mint az előbbi esztendőben. Legtöbb öngyilkos: 217 pisztolylyal vetett véget életének, 148 vizbe ugrott, 137 kőszéngőzzel fojtotta meg magát, 84 a hurokhoz nyult, 51 magasból ugrott le, a többi pedig mérget, tört stb. használt, hogy elvethesse magától unott életét. A Vendôme-oszlopról, melyet az öngyilkosok eddig különös előszeretettel kerestek föl, tavaly senki sem ugrott le, mert most már nagyon megválogatják, hogy kit eresztenek oda föl; ezenképen a juliusi oszlopra és az arc de triomphra is csak jegygyel szabad fölmenni. A mult esztendőben az utóbbiról csak egy boldogtalan vetette le magát, a juliusi oszlopról pedig három. (Bécsben 1883-ban 279 ember lett öngyilkos, 21-gyel több mint harmadéve.)

— **Tüntető munkások.** Tegnap este mintegy 800 munkás gyült össze Bécsben az osztrák nyugoti vasut pályaháza előtt, mert az a hir terjedt el köztük, hogy *Walecka*, a *Zukunft* szerkesztője, ki hütlenség miatt négy évet töltött a steini fogházban, az esteli vonattal érkezik meg. A rendőrség értesült róla, hogy a munkások tüntetéssel akarják fogadni fogságból kiszabadult vezérüket s gondoskodott róla, hogy rendzavarás ne történjék. Rendőrök és katonák voltak konczentrálva a pályaudvaron, de a munkások a vonat berobogása után elszéledtek, mert Walecka nem jött meg. Énekelve vonaltak végig az utczákon és sok embert csöditettek össze mindenütt. A jövő vasárnapra ünnepet terveztek a munkások a kiszabadult agitator tiszteletére, de a rendőrség megtagadta tőlük az engedelmet.

— **Az öngyilkos «óriás hölgy.»** Aussigban néhány nap óta egy körülbelül 40 éves óriás hölgyet mutogattak, a ki több mázsát nyomott s természetesen rettenetes kövér volt. A mult vasárnap este felé ez a termetes dáma kiment a gőzhajó-állomáshoz s beleugrott az Elbébe. Ugy látszik azonban, hogy a hideg viz nem volt az inyére, mert segitségért kezdett kiabálni. Még idején kihuzták, s ekkor elmondta, hogy inség miatt akart véget vetni az életének.

Rövid hirek. *Bregenz* mellett Besan községben nagymérvü földcsuszamlás történt, mely négy házat romba döntött, s több házat ugy megsértett, hogy tizenegy életveszélyessé vált lakást kellett hatóságilag kiüriteni. — ***Székely-Udvarhelytt*** a diphtheritis oly ijesztő mértékben uralkodik, hogy az elemi iskolákat be kellett zárni. — ***Gyalu*** erdélyi falu czigány kovácsánál egy hidvégi oláh megpatkoltatta teheneit; egyik tehén rakonczátlankodott patkolás közben, mire az oláh rá akart ütni kapájával, de a tehén helyett a czigányt találta, még pedig ugy, hogy a szegény azonnal meghalt. — ***Gákova*** bácskai faluból Rutsch István gazda buzával terhelt szekerén vásárra indult; szekerét másnap üresen találták az országuton, ember, lovak, buza eltüntek; azt hiszik, hogy azok a postarablók keze játszik a dologban, a kik a bajai postát a multkor megtámadták. — ***A párisi „Journal d'hygiéne“*** január havi 3-ik számában meleg szavakban emlékszik meg dr. *Csatáry* Lajosnak a vaskorona-renddel történt kitüntetéséről, elismeréssel szól nevezett hazánkfiának a brüszszeli, párisi, londoni, amsterdami és genfi egészségügyi kongresszuson végzett tevékeny müködéséről.

—

= **Öngyilkosságok krónikája.** A mai nap folytán három öngyilkosság történt a fővárosban s az életuntak ketteje még egészen fiatal ember s abból az osztályból való, melyet értelmiségnek szoktak nevezni. A három eset közül kettőnél azonnal bekövetkezett a halál, mig a harmadik öngyilkos iszonyu kinok közt fetreng a kórházban. Az első eset szinhelye a Rudas-fürdő volt, melynek szomoru nevezetességet szereztek már eddig is az öngyilkosok. Kora délelőtt egy fiatal ember jelent meg a pénztárnál s miután jegyet váltott, bement az egyik fürdőszobába. Alig volt benn néhány perczig, erős lövés hallatszott a szobából. A szolgaszemélyzet azonnal oda futott, betörték az ajtót s ott találták a fiatal embert a divánon elterülve véres fejjel s mellette a földön hevert egy hatlövetü revolver. A golyó átfurta az agyat és rögtönös halált idézett elő. Egy névjegy s a későbbi tudakozódások kideritették, hogy az öngyilkos dr. *Kemény* Tivadar 24 éves nagy-kanizsai születésü ügyvédjelölt, ki dr. *Ullmann* ügyvédi irodájában volt alkalmazva. Tegnap még az irodában volt s öngyilkosságának oka teljesen ismeretlen. — A *másik eset* a Császár-fürdőben történt, hol egy 24—26 évesnek látszó tisztességesen öltözött fiatal ember az egyik fürdő-szoba kádjában borotvával elmetszette a nyakát, s midőn felfedezték az öngyilkosságot, már teljesen elvérzett. Egy kis czédulát találtak nála, mely szerint *Winkler* Péternek hivták az öngyilkost. Tettének oka nem volt megtudható. Mind a két holttestet bevitték a Rókusz-kórház halottas házába. A harmadik öngyilkos *Kohn* Izidor 18—20 éves kereskedősegéd, ki délután egy órakor főnökének Erzsébettéri pinczeraktárában egy 6 lövetü revolverrel jobb halántékon lőtte magát. A szerencsétlen fiatal embert csak 3 órakor találták meg vérében fekve a pincze hideg földjén, a mikor már a fél arcza meg volt feketedve. Állapota reménytelen, a Rókus-kórházban ápolján.

= **A lipótmezei őrültek háza ég!** Ez a borzalmas hir terjedt el ma a kora hajnali órákban fővárosszerte. Ötödfél órakor tüzoltó szekerek, fecskendők vágtattak a néptelen sötét utczákon át csörtetve, kürtharsogtatással Buda felé, föiriasztva a szendergő város mély csöndét. Voltak, kik a félelmes zajra megszakiták hajnali álmukat és a központi tüzoltósághoz siettek tudakozódni. Itt is csak azt a megdöbbentő választ adták, hogy a lipótmezei orsz. tébolyház ég és képzelhető, minő rémjeleneteket rajzoltak maguknak képzeletökben, a kik ez irtózatos hirt hallották! Szerencse, hogy a hir valótlannak bizonyult. Volt ugyan a Lipótmezőn tüz (a Siegmund Vilmos-féle nyaraló egy része gyuladt ki) de a tébolyház messze esik e helytől s a tüz jelentéktelen volt; a tüzoltók csakhamar elfojtották.

= **Munka közben.** Idegrázó eset történt tegnap a vöröskereszt egyesület budai kórházának épitésénél. *Baumgarten* József 49 éves, kőfaragó és házmester este 6 órakor munkája befejezése után, az állványról jövén lefelé, véletlenségből megcsuszott s a gerendákon átbukva hanyatt lezuhant a kemény fagyos földre. Midőn jajkiáltására a munkások hozzá siettek, Baumgartnert összetörött tagokkal, véresen, eszméletlen állapotban találták a földön. Azonnal kosarat hoztak, hogy lakására vigyék, de mire odaértek, meghalt.

= **Meglötte a legényét.** *Mautz* Antal czipészmester forgópisztolyát próbálgatta ma délben király-utczai mühelyében s mutogatta inasának, hogyan lőné le azt az embert, a ki rablás szándékával törne be hozzá. A mint igy forgatta a pisztolyt, egyik töltése elsült s a golyó a mühelyben dolgozó legénynek, Sipka Edének mellébe furódott. A szerencsétlen ember lebukott székéről s vértől boritva elterült a földön. Mautz ijedten ugrott hozzá s midőn látta, hogy a legény meg sem mozdul, segitségért kiáltozott. A becsődült házbeliek orvost és rendőrt hivattak, az orvos bekötözte a legény halálos sebét, a rendőr pedig elvitette őt a Rókus-kórházba, hová megérkezett nemsokára Richter Antal vizsgálóbiró is. A sebesült magához tért s világos feleleteket adott a vizsgálóbiró kérdéseire. Elmondta, hogy gazdája akaratlanul okozta szerencsétlenségét. Mautzot nem tartóztatták le, noha be van bizonyitva, hogy ismételt figyelmeztetések daczára, többször játszott ily veszedelmes körülmények közt a töltött pisztolylyal.

A negyedmilliós lopás.

— január 8.

A rendőrség buzgalmának ma sincs még látszatja. A kiküldött tisztviselők egész nap jártak ide-oda, lakásokat kutattak ki, postaszolgákat vallattak, de tolvajnak, pénznek semmi nyomára nem akadtak. *Thaisz* Elek főkapitány fölment ma reggel Budavárába s jelentést tett a lopásról Tisza Kálmán belügyminiszternek és Jekelfalussy Lajos miniszteri tanácsosnak s talán a vizsgálat eredményeit is közölte volna, ha a vizsgálatnak volnának eddig eredményei. Mondják, hogy a belügyminiszterium 3000 forintnyi jutalmat igér annak, a ki a tolvajokat letartóztatja, s 1000 forinttal jutalmazza meg azt, ki a rendőrséget nyomukra vezeti. A rendőrségnél keveselik ezt az összeget s attól tartanak, hogy a vakmerő tolvajok megtréfálják a kormányt, s biztosságuk tudatában nagyobb jutalmat tüznek ki ama rendőrtiszt javára, a ki őket kézrekeriti. A mi derék policziánk ellenségei azt hiszik és hiresztelik, hogy a miniszterium jutalmára a Thaisz hadseregében érdemes ember nem akad. — Pedig a buzgóságnak nincs hijával a mi derék rendőrségünk. Félhivatalos tudósitója jelenti, hogy a főkapitány külön meghagyta minden egyes kerületi kapitányságnak, hogy ezt az ügyet (már mint negyedmilliós lopást) a legelső és legsürgősebb ügyek közé számitsák és a legerélyesebben járjanak utána. *Urs* józsefvárosi kapitány az egész éjen át sorra járta kerületének hirhedt helyeit, ha talán némi gyanus dolgot sikerülne fölfedeznie, de fáradságát a kivánt siker nem koronázta. Hasonlót tettek a többi kapitányságok is, de szintén eredménytelenül. Délelőtt kihallgatták *Gáspár* Jenő postaszolgát, ki a pénz eltünése napján szintén csomagokat hordott ki az udvarra, továbbá *Szalay* Sándor és *Kiss* József postakocsisokat, kik közül, a pénz eltünése napján az egyik az első s a másik a második csomagszállitó kocsi lovait hajtotta. A kihallgatások természetéről és eredményéről nem lehet megtudni semmit, mert azt annyira titkolják, hogy a kihallgatott postaszolgáknak elbocsájtás s a tisztviselőknek felfüggesztés terhe alatt meg van tiltva a legcsekélyebbet is elárulni a hozzájok intézett kérdésekről. Azt is a rendőrség félhivatalos lapjából tudjuk, hogy *Radics* postafelügyelő és *Minorich* rendőrfogalmazó szakadatlanul folytatják a vizsgálatot illetőleg a kihallgatásokat s csak alig pár órát forditanak egész nap pihenésre. A polgári biztosok mind be vannak rendelve a főkapitányi palotába, hol a vizsgálat folyik, hogy a szükséghez képest azonnal kéznél legyenek. A külső nyomozások leginkább a Józsefváros felé irányulnak s pedig azért, mert ebben a kerületben (bodzafautcza 11. sz. a.) vannak a főpostahivatal istállói és kocsitárai s a legtöbb postakocsis és szolga e házban, részint pedig e városrészben lakik.

A kihallgatások eddig pozitiv eredményre nem vezettek, de megerősitették azt a gyanut, hogy a lopást postabeli ember követte el. Késő estig nem tartóztatott le senkit a rendőrség.

A postahivataltól ma este egy ugyanolyan ládát vittek át a rendőrség palotájába, a milyenben az a bizonyos negyedmillió volt elzárva. A nyomozó rendőrtisztek szemügyre vették a ládát s meggyőződtek róla, hogy a lopást többen követték el, mert maga az üres láda is olyan nehéz, hogy egy ember el nem viheti.

— Nincs. Ezért szeretnék mellette maradhatni, uram.

— De ha ő meg Roucroix grófnénál lakik? . .

— Nem fog ott lakni, mihelyt nekem állomásom lesz.

— Hmhm! mondá Jean-Jacques, gondolkozóba esve. No majd meglássuk, mit tehetünk. Önt Béraud barátunk ajánlotta hozzánk; majd találunk talán számára egy kis helyet.

E határozatlan nyilatkozat hallatára Dánielnek minden szép reménye halomra dőlt.

Mióta ide bejött, ábrándjai egyenkint foszladoztak szét s szive mélyén minden azt sugta neki, hogy e szerencsétlen társalgás furcsa fordulatai a legkedvezőtlenebb véleményt adták róla . . .

A magában elképzelt kérdések, a melyekre olyan remek feleleteket gondolt ki, keresztatyjának nagyszerü levele mind semmivé lett a hétköznapi kérdések sorozata mellett, a milyeneket egy bérbe fogadandó cselédhez szoktak intézni.

Dániel szörnyü fájdalmat érzett.

A mint Blaisot ur visszaadta az irásait, fölállott, hogy távozzék.

— Ni, hát hova megy? . . . mondá Merlinné, a mint épen köszönéshez készült.

— Asszonyom . . . dadogá Dániel.

— Beérte már a látásommal? . . . Hát az ebéd?

— Bocsásson meg, asszonyom . . . nem tudtam... nem reméltem.

— Gyönyörü egy őrmester! . . . Helyettesiteni fogja Béraudt, ha már beteg. A hadseregnél talán nem is esznek?

— Oh, asszonyom, mondhatom, hogy igen! viszonzá Dániel, ki ennek a hirtelen fordulatnak rendkivül megörült.

— El is hiszem! . . . Ilyen vicsorgó fogakkal! . . . Na, tevé hozzá, a kötést az asztalra téve, — nyujtsa ide hadverő karját egy kis kerti sétára, a mig tálalnak. Kis lány, add ide a kalapomat.

Blaisot kisasszony fölállott.

A mint a világosságba lépett, Dániel csaknem megrettent mozdulatot tett, melytől alig birta magát tartóztatni, egyszerre két indulat lepvén őt meg: a csodálat és a szánalom.

— Kifejezésteljes és bájos angyalfeje mellett Blaisot kisasszony pupos volt . . . vagy legalább kevés hijján; mert bár magas és elég arányos termetü volt, tulságosan kimagasló vállai azonnal magukra vonták a figyelmet.

Szerencsétlenségére, midőn szeme a leány tekintetével találkozott, észre kellett vennie, hogy amaz kitalálta a hatást, melyet reá tett.

S Dániel még kinosabb zavarba esett, midőn Blaisot kisasszony ajkán gunyos mosolyt vélt észrevenni.

— Előre! szólt a nagymama.

A mint leértek a kertbe, melyhez ezen az oldalon egy árnyas fasorokkal bővelkedő terjedelmes park csatlakozott, Dániel, ki egyre jobban hüledezett, valóságos végveszélyt látott maga előtt.

Az ügyetlenségek ily sorozata után mit is gondolhatnak felőle? . . .

Mialatt Jean-Jacques megállott a veranda alatt, egy ujságokkal megrakott asztal mellett, Merlinné elhagyta az őrmester karját s behatolt egy fasürübe.

— Ni, fiatal ur, mondá, menjen csak amoda a melegházba és hozzon ki egy üres kosarat. Ott lesznek jobbra, az ajtó mellett. Teleszedjük.

Dániel elszaladt s visszajött a kosárral. Ha már dolgoztatnak vele, hát legalább buzgó akar lenni.

A mint visszajött, Merlinné egy csoport fiatal rózsatőt nézegetett.

— Ugy tetszik, mintha ezek a bimbók kissé fonnyadtak volnának, mondá. Nézze csak.

— Ó, dehogy, asszonyom, viszonzá Dániel, ámbár, mint minden párisi ember, teljességgel nem értett a kertészeti dolgokhoz.

— Gondolja?

— Sőt ellenkezőleg, igen elevenek, tevé hozzá nagy határozottsággal.

— Hogyisne . . . Nézze meg csak egy hónap mulva!

Egy hónap mulva . . .

Erre a szóra Dániel megint összerázkodott.

Egy hónap mulva . . . akkor hát mégis csak adnak neki foglalkozást.

S azonnal meg akarván nyerni a jó asszonyság tetszését azzal, hogy egy kis müértői fenntartással az ő véleményéhez pártoljon át, lehajolt, hogy a bimbókat szemügyre vegye.

Eszébe jutott, hogy a mult héten sok eső járt a hadgyakorlatokra, s azt mondá:

— Valóban, meglehet, hogy egy kicsit sok vizet kaptak.

— Ugy gondolja, igazán?

— Ó igen.

— Na látod Jean-Jacques, kiáltott át Merlinné Blaisot urhoz. — Az őrmester ugy találja, hogy a rózsafák tulságos sok vizet kapnak . . . A te fecskendező szenvedélyeddel még egészen kiáztatod őket.

Dániel ugy érezte, mintha menykő csapott volna le rá.

— Nem tudod mit beszélsz! és ő sem! Épen ez a faj nem szereti a száraz talajt, vágott vissza Blaisot ur.

— Igaz az, hogy ez a faj nem szereti a száraz talajt? kérdé a nagymama halkan Fierchamptól.

— Én istenem, asszonyom, biz én nem tudom, vallá meg Dániel, kit ez az ujabb baklövés megijesztett.

— Hé! Jean-Jacques, biz ő nem tudja! kiáltott ismét Merlinné.

— Nahát! viszonzá Blaisot ur, meg sem mozdulva.

Szegény Dánielünk, a remény és aggodás közt hányódva, egyre kétségbeesettebben gondolt arra, hogy milyen kedvezőtlen benyomást tehetett.

Egyik badarságból a másikba esvén s bizonyos lévén abban, hogy olyan véleményt adott magáról, mely buta és semmire sem használható fiunak tünteti föl, szólni sem mert többé, épen mivel koránt sem volt ostoba, nehogy öntudatlanul ismét valami ügyetlenséget kövessen el, melyet a rettenetes nagymama kellő világitásba helyezne.

— Nos, min gondolkozik? kérdé emez, a mint Dániel mozdulatlanul állott ott, kezében a kosárral, melyet elfeledett odanyujtani a virágok számára, melyeket Merlinné szedett, — ugy látszik, mintha el volna kábulva.

— Oh, asszonyom, viszonzá Dániel, sietve tartva oda a kosarat, — azt gondolom, hogy megint valami bolondot mondtam, a rózsák dolgában . . . Châlonsban két hét óta sok eső volt . . .

— Lám! . . mi meg itt majd megsültünk.

— És ebből az következik, hogy tudtomon kivül kifogásoltam a Blaisot ur locsolását.

— Baj is az . . . Mi is folyvást ezt cselekeszszük... Bánja is ő!

— Igen, de az én részemről, ki alkalmazást óhajtanék kérni . . .

— Óhajtana kérni? . . Hogyan! hát még nem gondolta meg magát?

— Ah, asszonyom! hát azt hiszi, hogy remélhetek?

— Hogyne? Mikor Béraud ajánlja? Adja ide csak a nagy kést . . . Hanem hát először azt kell megtudni, hogy mire alkalmas . . . Miféle tanulmányokat végzett?

— Az «École centrale»-ra készültem.

— Miért nem lépett be? . . . Épen önnek való lett volna.

— Mert anyám nem fizethetett értem . . .

— Ez már alapos ok . . . Mennyi idős a mamája?

— Negyvenhárom éves. Épen tizenkilencz évvel idősebb, mint én.

— Nos, ha majd eljön, hozza el egy vasárnap, hogy megismerkedhessem vele.

— Ó, asszonyom, milyen jó ön! kiáltott föl Dániel olyan hangon, melyből jámborul érzett ki a meglepetés.

— Ejnye, maga goromba, tán nem látszik meg a képemen?

— De igen, asszonyom, igen! kiáltott föl Dániel, a meggyőződés hangján.

— Jó, jó, azt a bajuszom okozá! . . Bizony még engednem kell Jean-Jacquesnak, a ki folyvást azzal gyötör, hogy borotválkozzam. . . Ahá! jelentik már az ebédet. . . Gyorsan, szaladjunk.

(Folytatása következik.)

A TÁRSALKODÓNŐ.

REGÉNY.

Irta XAVIER DE MONTÉPIN.

— 32 (Folytatás.)

A pontarméi rejtély.

XXXIII.

— Az orvos! — De épen itt van a bökkenő! . . . Orvos egyátalában nem jött a házhoz . . . Hét hónapon át tartó betegsége alatt unokaöcscse egyszer sem hivott orvost. Nos, mit gondol e felől?

— Ez fontos körülmény.

— Biz' az a uram, felette fontos, — viszonzá a korcsmáros. — Az egész városrészben csak erről beszélnek és sokan azt hiszik, hogy a holttestet csak azért küldték Compiègnebe, hogy kikerüljék a rendőrség figyelmét.

— Szóval, — mondá a titkos ügynök — a büntény lehetőségét feltételezik.

— Bizonyosra veszik.

— Kétségkivül mérgezésről van szó?

— Erről beszélnek . . .

— Az ördögbe! . . . Ez nem jó jel az unokaöcsre nézve, mert természetesen, ha ily hirek keringenek, a rendőrségnek minden pillanatban értésére eshetik és vizsgálatot rendelnek el.

— Ez felette kivánatos volna! Furcsa volna valakit csak ugy könnyedén eltenni láb alól, hogy örökölhessünk utána. Annyival inkább, mert ez az ember megtestesült gonosztevő!

— Miből következteti ezt?

— Oly vakmerő, hogy tovább is ott lakik abban a palotában, a melyben nagybátyjának, annak a jóravaló embernek beadta a patkányétetőt. Jönmegy, mintha semmi sem történt volna. Bizonyosra veszi, hogy nem büntetik meg . . . Ez már mégis sok!

— Hát a szolgák?

— Csak hárman vannak, egy öreg komornyik, egy vén kapus, meg egy idős szakácsné.

— Ezek is bünrészesek?

— Dehogy . . . a legbecsületesebb emberek, de vén ostobák, a kikkel mindent el lehet hitetni.

— Előbb azt mondta ön, hogy a grófnak két unokaöcscse volt.

— Igen, de az egyik nem jön számitásba . . .

— Es miért?

— Ugy látszik emezt nem igen szerette a gróf. Nem is lehet hát gyanusitani. A másik unokaöcscs, a ki kedvencze volt, az vágyott az örökség után, az adott be az agg grófnak árzénikumot vagy valami más mérget, melynek nyomait bizonyára megtalálnák az orvosok, ha a holttestet kiásatnák és felbonczolnák.

Látszik ebből, mily hullámokat vertek már a Jean Lebon által oly ügyesen elterjesztett hirek.

Az egyszerü hirek, melyeknek semmi alapjok sem volt, már borzasztó gyanusitásokká nőtték ki magukat.

— Igy hát az az unokaöcs örökölt? kérdé ismét Jodelet.

— Valószinüleg . . . sőt több mint bizonyos. Mert hiába nem követett volna el ilyen dolgot. Jól kiszámitott mindent. Az egész városrész fel van bőszülve.

— S mit szólnak a szolgák, ha kérdik őket?

— Nem mutatják magukat. Ugy élnek, mint a medvék a barlangjokban. Azt hinné az ember, hogy nem is akarnak közlekedni senkivel.

Ebben a pillanatban két-három vendég lépett be az ivó-szobába.

A korcsmáros felállott, hogy kiszolgálja őket.

Jodelet is feleslegesnek tartotta a további kérdezősködést.

Fizetett és távozott.

— Minden valószinüség szerint — gondolá — ugyane történetet fogom hallani minden más üzletben a környéken . . . meg fogok győződni róla . . .

A fodrászbolt csak néhány lépesnyire volt.

Jodelet hajnyiratás ürügye alatt ide is betért.

Mint előre gondolta ugyanazt az elbeszélést hallotta a borbélytól is, mint előbb a korcsmárostól.

— *Nem zörög a falevél, ha nem fú a szél* — mormolá a rendőrügynök. — A régi példabeszéd mindig beválik . . . — lenni kell valaminek a dologban . . .

A belváros egyik kávéházában teát rendelt magának s papirra tette jelentését.

XXIV.

A kapott utasitás szerint pont három órakor belépett a közbiztonsági szolgálat főnökének irodájába?

— Nos? — kérdé a hivatalnok.

— Azt hiszem, uram, hogy figyelembe kell venni a titkos feljelentést . . .

— Ön tehát meggyőződött, hogy csakugyan keringenek ily gyanusitó hirek?

— Igen . . . — A Saint-Sulpice városrészben minden ember meg van győződve, hogy Vadans gróf nem természetes halállal mult ki . . . — Kegyeskedjék, főnök ur, elolvasni jelentésemet . . . . Felelni fogok majd kérdéseire, ha felvilágositást kiván tőlem . . .

A főnök áttekintette Jodelet jelentését.

— Valóban, mondá, összeránczolva homlokát, a dolog komolynak látszik . . . Kitől tudta meg ezeket az adatokat?

— Két embertől a Garancière-utczából, kiknek üzlete meglehetősen látogatott.

— Jól van. — Ne távozzék innen. Közleni fogom jelentését az államügyészszel s ki fogom kérni utasitásait. . . . Valószinüleg szükségem lesz önre.

— Az ügynökök szobájában fogom várni a főnök ur parancsait . . .

Jodelet visszavonult, főnöke pedig azonnal az államügyészhez ment.

— Egy perczet sem vesztettünk el . . . Ügynökeim egyik legügyesebbikét biztam meg, itt van a jelentés . . . Tessék elolvasni.

— Sulyos körülmények, szólt az államügyész elolvasva a rendőrbiztos jelentését. — Kár, hogy a Vadans gróf holttestét Compiègnebe szállitották. Még ma elrendeltem volna a holttest kiásatását és felbonczolását . . .

— El fogunk menni Compiègnebe . . . A büntényt Párisban követték el; igy tehát ide szállithatjuk vissza a holttestet . . .

Az államügyész fejét két kezére hajtva, néhány perczre gondolataiba merült.

A rendőrségnek félhivatalosan dicsőitett buzgósága ma éjjel sem hagyta békében a nyomozó tisztviselőket. Kutattak, vallattak ujra, a szokott kitartással és szokott sikertelenséggel.

*

A kormány félhivatalos tudósitója, a »*Bud. Corr.*« a következő kommunikét bocsátja világgá:

A helybeli főpostahivatalon elkövetett nagy lopás folytán számos oldalról a leghevesebb szemrehányásokkal illették a postai kezelést. Bizonyára aggasztó állapot, hogy egy hivatalból vagy a kezelésnél egyáltalán ily nagy összeg észrevétlenül eltünhetik, de tény az, hogy ha az illető hivatalnok szorosan a szabályzathoz tartotta volna magát, e tolvajlás, ép ugy mint minden hasonló, teljesen lehetetlen lett volna. A ládák, melyek közül az egyik eltünt, hetenkint kétszer közlekednek Budapest és Bécs között és ha a külön e czélra készitett kosarakba helyeztettek, elcsomagoltattak és lepecsételtettek, tartalmuk tekintetében nem különböztethetők meg egymástól. A hivatalnok szigoruan köteles minden egyes csomagot, melyet a szolgák a kocsihoz visznek, kisérni és annak a postakocsiban történő elhelyezésénél jelen lenni; ezt az illető hivatalnok elmulasztotta és midőn a szolgák a kosár hiányát észrevették — a mi csaknem azonnal megtörtént, mert az 5 perczig sem maradt felügyelet nélkül és erről rögtön jelentést tettek a hivatalnoknak, ez még egy egész órát czéltalan keresgéléssel töltött el, a mig az értékes láda hiányáról jelentést tett. Az illető hivatalnok tehát mindenesetre felelősségre vonandó. Ezzel azonban természetesen még nincs meg a pénz, de ezt csak azért jegyezzük meg, hogy lelkiismeretes hivatalnok kezelése mellett ilyesmi nem történhetik. Más rendszert pedig a kezelésnél, mint a most fennállót, alig alkalmazhatni az óriási pénzforgalom mellett. Ez van alkalmazásban egész Európában. Minden egyes küldeményhez nem állitható külön őr és tudvalevőleg történtek ily tolvajlások nemrég épen a párisi főpostán, a hol két millió frank és tavaly a londoni főpostán, a hol roppant nagy összeget képviselő gyémántokat loptak el. — A nevezett helyeken az ellopott értékek később megkerültek és a főpostahivatalnál épugy, mint a rendőrségnél hiszik is, hogy az ellopott jószágnak itt is nyomára fognak jönni. Egyik főbaj a nyomozásnál az, hogy az első napon, különösen a bécsi lapok által oly hihetetlen lelkiismeretlenséggel kikürtölték, hogy nem is történt tolvajlás, hanem a pénz csak máshova irányittatott (Bécsbe; ezt az Ung. Post sürgönyözte) minek következtében a bécsi rendőrség csak a budapesti főkapitányság ujabb megkeresésére forditotta ismét figyelmét ez ügyre, mely körülmény a vizsgálat eredményére nem lehet fontosság nélkül, mert nincs kizárva annak lehetősége, hogy a pénz tegnapelőtt már Bécsben volt.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinházban** a mára hirdetett »Aida« közbejött akadályok miatt elmaradt s helyette a »Hugenották« került szinre.

— **A népszinház müsorát** a legközelebbi napokra következőleg állapitották meg: holnap szerdán *Szigeti* József »*Csókon szerzett vőlegény*«-e kerül szinre *Pálmai* I.-val, csütörtökön »*Hoffmann meséi*« *Heggyi* A.-val, pénteken »*Rip van Winkle*«, szombaton pedig »*A két árva*« D'Ennery és Cormon népdrámája először.

— **Pálmay Ilka** 1050 aranyat ad ki legközelebb. Ebből 50 darab aranyat pályadijul tüz ki olyan szindarabra, a melyben a főszerep az ő részére legyen irva. A szindarab lehet operette, népszinmü, énekes szinmü, bohózat vagy akármi; de elmaradhatatlan kelléke, hogy olyan darab legyen, a melynek előadása egy egész estét betöltsön, továbbá, hogy a népszinházban előadható legyen és végül, hogy a főszerep beleessék a pályadijat kitüző művésznő szerepkörébe. A pályamunkák idegen kézzel irva és a szerző nevét rejtő jeligés levélkével ellátva, ez évi április hó első napjáig (bezárólag) Evva Lajoshoz, a népszinház igazgatójához küldendők. A pályanyertes munka tulajdonjoga a szerzőé marad, de köteles beleegyezni abba, hogy a népszinháznál szokásos irói tiszteletdij mellett Pálmay Ilka ott adathassa elő, a hol ő játszik benne s annyiszor adathassa, a mennyiszer neki tetszik. Nincs kizárva az sem, hogy a szeretetreméltó müvésznő a pályanyertes müvet megvegyé. — A többi »*Ezer arany*« Pálmay Ilka egy elbeszélésének a czime, a mit a müvésznő tegnap fejezett be s nemsokára kiad.

— **Hirek a szinészet köréből.** *Vizváry* Gyula közelebb Győrött fog vendégszerepelni. — *Csóka* Sándor, a kassai szinház igazgatója beadta kérvényét a fővárosi tanácshoz a budai szinkörért és ezzel együtt esetleg a várszinházért. — *Szacsvay* Imre és Mátray Béla, a kolozsvari szinház tagjai május 1-től a budapesti nemzeti szinházhoz vannak szerződve. — *Solymosi* Elek, a népszinház tagja, szombaton nejével Veszprémbe utazik, hol négyszer fognak föllépni; Solymosiné asszony bemutatja öltözékén a villamos fényü rózsát is.

— **Gerster Etelka**, mint nekünk New-Yorkból irják, most Philadelphiában vendégszerepel a Mapleson-féle olasz staggioneval, melynek Patti Adelina is tagja. A magyar énekesnő nagy diadalokat arat.

— **Uj opera**. A brüsszeli »De la monnaie« szinházban tegnap nagy sikerrel adták először *Reyer* zeneköltő és iró »*Sigurd*« czimü ötfelvonásos operáját, mely daczára franczia törzsbe ojtott Wagnerizmusának, dallamos, eredeti mü s csak az első felvonása hosszadalmas. Az előadáson jelen volt a belga királyné, a flandriai grófné, a miniszterek, a diplomácziai kar és a párisi zenevilág előkelőségei. Az előadás kitünő volt és a szerzőt ünnepelték.

— **Liszt egyik tanitványa**, Siloti Sándor fiatal orvos e napokban Lipcsében rendkivül nagy tetszéssel fogadott hangversenyt adott. Az uj csillagként emlegetett zongoramüvész most európai körutat tesz és közelebb Berlinben lép föl.

SPORT.

— **A törökszentmiklósi** vadász-társaság, a szentmiklósiak által a kincstártól megvett balai pusztán vasárnap körvadászatot rendezett; a vadászaton mintegy 20—25 vadász vett részt; s a vadászat lehet s eredménynyel végződött, mert összesen 152 darab nyulat lőttek két körben. Estve a vadászok az uri kaszinóban kedélyes vacsorával fejezték be a férfias mulatságot.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A fővárosi egylet** mai értekezletén *Királyi* Pál inditványára elhatározták, hogy az egyesület a főpolgármesterhez az őt ért családi veszteség alkalmából részvétiratot intéz. A törvényhatóság holnapi közgyülésének több tárgya fölött érdekes megjegyzéseket tettek. Igy a zsilipek elzárásához szükséges gőzmozgonyok beszerzésénél br. *Kaas* Ivor azt hozta föl, hogy nem érthető a bevásárlást eszközlő bizottságnak az az eljárása, hogy se a legolcsóbb ajánlatot nem fogadta el, sem pedig a magyar ipar támogatását nem tartja szem előtt, mert 5 db gőzmozgonyon kivül, mely a m. államvasutak gépgyárából való, a többi 12-őt külföldiek szállitják, óhajtaná a bizottsághoz visszautasitani a javaslatot azzal, hogy a magyar gyártmányok vétessenek meg oly fizetési kedvezmény mellett, minőt a külföldi gyáros ajánl. *Sztupa* hasonló felfogásnak adott ki [illegible]ejezést, de az elnöklő *Kamermayer* megjegyezte, hogy az elsőrendü érdek a gépek konstrukcziójában rejlő előnyökben van. Az értekezlet határozott megállapodásra nem juthatott; bevárják a szakreferens holnapi előadását. A Mayer-féle árvaház épitése és berendezése felőli javaslatot lényeges észrevétel nélkül helyeslik annál inkább, mert Kamermayer biztositása szerint idővel leányok is fölvehetők lesznek ez intézetbe, ha kibővittetik. A főorvosi hivatal megujitott inditványát az elemi iskolák I. és II. osztályaiban télen a tanitási idonek 8 óráról 9-re áttétele iránt hevesen pártolta közegészségi okokból *Halász* Géza, mert a téli napfelkelti idő 8 órára esik, ekkor van a leghidegebb stb. Hanem *Légrády* K. azzal felelt, hogy az egész a későn kelő apák óhaja, holott a gyermeket a restségtől, a későn keléstől télen-nyáron el kellene szoktatni. Valószinüleg a közoktatási bizottsághoz utasitják ez inditványt, vagy elnapolják, a mint a tanács akarja. A Budavár visszavételének kétszázados fordulójára tervezett ünnepiességek programmjához *Weisz* B. F.-nek olyas inditványa volt, hogy a javasolt dolgok mellett még tegyen a programmhoz a város oly pontot is, hogy állandó emléke is maradjon az ünnepnek pl. alapitson szülés után a klinikáról kijött gyenge nők részére pár heti tartózkodásul menedékházat, lelencházat, vagy egyéb humanisztikus intézetet. Az intenczió általános méltánylással találkozott ugyan, hanem nagy baj, hogy az ünnep természetével sehogy se fér össze. Ezt fejtegette *Királyi* Pál és *Kaas* Ivor s az értekezlet ki is mondta, hogy a bizottság a programm változatlan kivitelét óhajtja.

— **A polgármester szobája** számára a képzőművészeti bizottság egy fiatal festőmüvésznél megrendelte ő felségeik a király és királyné arczképét. A müvek elkészültek, több napig ki is állitották a közgyülési társalgóteremben a festményeket: de csupán a figyelmes szemlélőnek sikerült felfedezni bennök, hogy kiket ábrázolnak. A müvész számlája csinos összeget tüntetett föl; nyolczszáz forintot tett ki követelése. A tanács minden tisztelet mellett is, a melylyel a képzőművészeti bizottság iránt viseltetik, — megtagadta a képek árának kifizetését.

— **A szabadságszobor** III-ik kerületi bizottsága e hó 11-én pénteken d. u. 5 órakor, az óbudai városház épületében ülést tart.

— **Hidvám-megváltás.** A főváros közgyülése elé leendő terjesztés végett b. Lipthay Béla, Királyi Pál, Szilágyi Dezső, Wahrmann Mór, Hoffmann Pál, dr. Országh Sándor, Busbach Péter és dr. Darányi Ignácz a következő inditványt nyujtották be: A fővárosnak a Duna által hasitott két részét összekötő hidakon szedett vám a kereskedésre és forgalomra sulyos terhet ró, mely évről-évre érezhetőbb lesz, a mint növekedik a lakosság száma és a főváros mindinkább gyülhelye lesz az országos kereskedelem és forgalomnak. Hozzájárul még ehhez különösen a személyforgalmat illetőleg, hogy az erre kivetett hidvám nemcsak a főváros természetszerü fejlődését akadályozza, hanem egyszersmind főoka annak, hogy a két városrész — noha közigazgatásilag egy — mégis a közszellemet tekintve egészen egygyé még nem olvadott. Tekintettel ezen indokokra, megérkezettnek vélnők az időt annak komoly megfontolására, vajjon nem lenne-e a főváros s közvetve az ország érdekében — habár nagyobb áldozatok árán is — a hidvámot teljesen megszüntetni. Minthogy azonban ezt pénzügyi nehézségeknél fogva még most elérni alig lehet, inditványozzuk: miszerint utasittassék a fővárosi tanács, hogy az illető szakbizottmányok meghallgatása után beható tárgyalás alá vegye a hidvám kérdését, különösen pedig annak azon tételét — melynek megszüntetése vagy leszállitása égetően szükséges, s ennek megtörténtével terjeszszen oly javaslatot a közgyülés elé, melynek alapján a m. kir. pénzügyminiszteriummal mint a hidaknak, és a fővárosi közmunkák tanácsával, mint a fővárosi alap kezelőjével a tárgyalások megindithatók legyenek. Budapest 1884. január 4-én.

— **A tüzoltóság szaporitása.** A tüzoltó bizottmány tegnap *Horváth* János tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, a melyen a tüzoltó főparancsnok inditványai árgyaltattak a tüzoltó-kirendeltségek szaporitása ügyében. Ugyanis szükségesnek látszik a Lipót-város külső részeiben egy kirendeltséget alapitani, mert e városrész az utóbbi időben nagyon fejlődött értékes gyártelepekben, s a legközelebbi állomás oda a próféta-utczai tüzoltóság. De ennek az embereiből a jövő évben megnyiló kir. opera többeket elvon. A bizottság a külső Lipótvárosi tüzoltó-állomás eszméjét pártolólag terjeszti elő azzal, hogy a helyiség akár az Ujépületben legyen, ha a katonai hatóság megengedi, akár azon a környéken bérházban. Szaporitani kell a tüzőrséget Ó-Buda érdekében is. Ó-Budán városi tüzoltóság nincs. A bizottmány proponálja, hogy a most Ujlakon elhelyezett tüzőrség helyeztessék Ó-Budára s ott vagy bérelt helyiséget vegyenek ki, vagy pedig külön házikót épitsenek számára a Csordásház telkén. E helyett azonban, kárpótlásul Budának, uj, kisebb tüzőrség állittassék fel azon az alkalmas ponton, melyet a Pálffy-tér és Zsigmond-utcza szegletén levő ház jelöl.

— **A köztisztaság** érdekében a polgármester az idén is körrendeletileg hivta föl a ker. elöljáróságok figyelmét arra, hogy a hó eltakaritását a járdáról, a mi a házi urak dolga, szemmel tartsák, az utczákról lehetőleg gyorsan szállittassák el a havat s általában különösen keresztutczáknál az átjáró helyek tisztántartását tartsák szoros kötelességöknek.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A fővárosi iparosok köre** tegnap este *Ráth* Károly elnöklete alatt megtartott választmányi ülésén ujból tárgyalás alá vette az orsz. kiállitás alkalmából az iparpártolás érdekében megindítandó nagyobb mozgalom kérdését, melyre nézve a végleges akció megindításának módozatai megállapittattak. Ugyanez ülésben a kör rendes évi közgyülése február 3-ra tüzetett ki. Örvendetes tudomásul vétetett, hogy az orsz. iparegyesülettel és az országos népoktatási körrel együttesen rendezett felolvasási cziklusra a kilátásba vett jeles szakirodalmi közremüködők máris megnyerettek ugy, hogy márczius hó végéig az ismeretterjesztő ingyenes felolvasások minden csütörtökön megtarthatók lesznek. Január havára a következő felolvasások vannak kitüzve: 10-én dr. Kenedy Géza: »A tüzhelyről«, 17-én P. Szathmáry Károly »A legkisebb iparosokról«, 24-én dr. Kresz Géza: »A tejről«, 31-én Gelléri Mór: »A szabadkőmüvességről«. Az ezután következő felolvasásokat dr. Dobránszky Péter, Pulszky Károly, Ságh József és dr. Lánczy Gyula fogják tartani.

— **A terézvárosi társaskör** e hó 13-án, vasárnap d. u. 3 és fél órakor tartja évi rendes közgyülését, gróf Károlyi István elnöklete alatt.

— **A népszerü felolvasásokat** rendező társulat szerdai estélyén (Buda, Viziváros, »Budai kör«), dr. Hunfalvy János egyetemi tanár tart felolvasást a földrajz köréből.

— **A budapesti népoktatási kör** holnap e hó 9-én d. u. 5 órakor a m. t. akadémia egyik kistermében választmányi ülést tart.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A II. kerületi szegény iskolás gyermekeket segélyző egyesület tegnapelőtt, a kerület iskolaszék tagjai és nagyszámu közönség részvétele mellett 360 szegény polgári és elemi iskolai tanulót ruházott fel téli ruhával, czipővel stb. A kiosztást megelőzőleg az egyesület elnöke *Schmidt* Ferencz az egyesület jóltevőinek, dr. *Darányi* Ignácz, a kerület orsz. képviselője az egyesület igazgatóságának mondott köszönetet, mely oly nagy eredményt tudott felmutatni, hogy ez alkalommal is 1000 frt értékü ruhát osztott ki a szegény tanulók között.

— **A tordai olv. nőegyletnek** báró Jósika Miklós szülőháza emléktáblával ellátására rendezett hangversenye fényesen sikerült. Tordának igen ritkán van alkalma oly nagy és fényes közönséget együtt láthatni, mint a mely e mulatságon jelen volt. Lengyel Kristófné urhölgy, Pozsonyi Antal és Gábor a »Hugenották« trioját adták elő zongorán, hegedün és gordonkán. Ostián Irma k. a. a »Traviata« nagy ábrándját zongorázta, Váradi Louise k. a. »A büvös vadász« nagy áriáját énekelte Veress Lajos zongorakisérete mellett, Csongvai Domokosné urnő és Damokos Andor magyar népdalokat játszottak zongorán és hegedün, Eisenlohr Ulrich, Kerekes Sámuel »Jósika Miklós szelleméhez« ódáját szavalta, a tordai zeneegylet pedig Berri karnagy vezetése mellett dalokat énekelt. Valamennyi előadás nagy és megérdemlett tetszésben részesült. A tiszta jövedelem 100 frt volt.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A Függetlenség sikkasztási ügyében** a budapesti büntető törvényszék ma délelőtt *Wilckens* Gyulának felebbezését elvetve, megerősitette a vizsgálóbiró ama végzését, melylyel Wilckens Gyula sikkasztás büntette miatt vizsgálat alá helyeztetik. *Verhovay Gyula* ellen, mivel a felebbezést visszavonta, a vizsgálóbiró hasonló tartalmu végzése jogérvényessé vált s igy erre vonatkozólag a törvényszéknek ma határozni nem kellett. A *kuria* IV-ik büntetőtanácsa Tóth Lőrincz elnöklete alatt *Matyasovszky* Lipót kuriai biró előadása mellett ma délben tárgyalta a sikkasztás miatt vizsgálat alá vett *Verhovay* Lajosnak felebbezését. A kuria az alsóbb biróságoknak a vizsgálat elrendelésére vonatkozó végzését épségben hagyva a *vizsgálati fogságra* vonatkozó részt megváltoztatta s azzal az indokolással, hogy Verhovay Lajos nem főbenjáró bünvád miatt már több mint három hó óta van letartóztatva s hogy a vizsgálat jelen állapotában a szabadlábra helyezés által a vizsgálat meghiusitásától tartani nem lehet — *Verhovay Lajosnak szabadlábra tételét rendelte el*.

— **A Batthyány-Rosenberg párbajügyhöz.** Mint hiteles forrásból értesülünk, a »N. Fr. Pr.«-nek azon jelentése, mintha dr. Friedmann Bernát, dr. Rosenberg Gyula védője az e hó 22-én tartandó végtárgyalás alkalmával a pör egy részére vonatkozólag a nyilvánosság kizárá át fogná inditványozni, teljesen légből kapott. A végtárgyaláson, melyen gróf Batthyány Zsigmond magánvádlót *Győrffy* Gyula ügyvéd, kiváló kriminalista fogja képviselni, csupán csak a párbaj esete fog tárgyaltatni, s igy a közönség, mely a tárgyalás iránt roppant nagy érdeklődést tanusit s pikáns dolgok szellőztetését várja, nagyon csalatkozni fog.

— **Sajtóper.** Boros Samu váczi birtokos sajtópert inditott Tot vidéki szinigazgató ellen rágalmazás és becsületsértés miatt.

— **A budavári gyilkosság** elkövetőinek bünügyét a kir. kuria f. hó 15-én kezdi meg tárgyalni. Spanga Pál és társai bünügyének tárgyalásán *Csemegi* Károly fog elnökölni, előadó biró pedig *Ocsvay* Ferencz lesz.

— **A kir. kuria** I. büntetőtanácsa (mely ezentul a megszünt sajtótanács teendőit végzi), holnap két ügyet fog tárgyalni és pedig: a Bácskay Julcsa szinésznőnek Bodon József szerkesztő ellen inditott sajtópörében, az elitélt irónak, a Friedmann-Szterényi sajtópörben pedig a tárgyalás felfüggesztése ellen mindkét fél által beadott felfolyamodásokat.

— **Gyilkos unoka.** *Urbán* István bünügyét tárgyalta ma a kir. tábla I. büntető tanácsa. Vádlott 1882. évi szeptember 28-án a tóalmási szőlőkben lakó nagyapját egy darab fával agyonütötte. Eleinte azt mondta, hogy a gyilkosságra egyik sógora biztatta fel, ki a nagyatyja által használt földet óhajtotta tőle bérbe venni. Ez a vallomása a vizsgálat során valótlannak bizonyult be. Később kiderült, hogy a fiatal gonosztevő azért ölte meg nagyapját, hogy ennek vagyonához jusson. A pestvidéki fenyitő törvényszék vádlottat a btk. 278. §-ába ütköző gyilkosság büntettében bünösnek mondta ki s tekintettel a 91. §-ra, életfogytig tartó fegyházra itélte. A kir. tábla — előadó Zoltán Géza — a törvényszék itéletének megváltoztatásával *15 évi fegyházra* itélte Urbánt, melyből egy év a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vétetik.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár.

Január 9. A »Balaton-egyesület« hangversenye és tánczestélye a vigadóban.
» » A »ferenczvárosi társaskör« estélye saját helyiségében. (Soroksári-u. 16. sz.)
» 10. Boduár-bál a régi polgári lövőházban.
» 12. A »budai kör« estélye a magyar észak-keleti vasut bérházában.
» » A III. kerületi iskolaszék tánczestélye a budai »Fáczán« vendéglőben.
» » Táncsis Mihály javára hangverseny és táncz. (Nagymező-utcza 23. sz. a.)
» 16. Izraelita-nőegyesület tánczestélye a vigadóban.
» » A ferenczvárosi iskolaszék tánczestélye a Szabó-udvarban.
» 19. A protestáns iskola javára bál a budai »Fáczán« vendéglőben.
» » A »balaton-vidéki kör« tánczestélya az iparos kör helyiségében.
» » Jogász-bál a vigadóban.
» 23. A magyarországi központi Fröbel-nőegyesület nagy álarczos-bálja a vigadóban.
» » Az országos-(gentry-)kaszinó bálja.
» 26. Technikus-bál a vigadóban.
» » A »budai kör« estélye a magyar észak-keleti vasut bérházában.
Február 2. Az I. kerületi polgári kör tánczestélye a budai tornacsarnokban. (Attila-utcza 58. sz. a.)
» 6. Pestmegyei bál a vigadóban.
» 9. A hivatalszolgák bálja az iparos kör helyiségében.
» » A »budai kör« estélye a magyar éjszak-keleti vasut bérházában.
» 16. Atleta-bál a vigadóban.
» 19. Mészáros-bál a vigadóban.
» 20. Honvéd-bál a vigadóban.
» 23. A »budai kör« estélye a magyar éjszak-keleti vasut bérházában.

GYÁSZROVAT.

Bozóky Józsefné keszehóczi Palásty Francziska urnő élete 34-ik évében Kunszentmártonban hosszas szenvedés után. Tetemeit nagy részvét mellett tegnap helyezték örök nyugalomra a családi sirboltban.

Thaller Márton nyug. kincstári pénztárnokot, ki 66 éves korában e hó 3-án elhunyt, Szászváros összes értelmiségének részvételével temették el e hó 5-én a szászvárosi sirkertbe. Thaller elhunytát kiterjedt család és széles körü rokonság gyászolja.

Mária Amália württembergi herczegnő holttetemeit a minap a württembergi házi kápolnából átszállitották Altmünster falu temetőjébe s ott a Mária-kápolnában helyezték el, a hol a már több év előtt, ifju korában elhunyt *Tarppani* gróf hamvai nyugszanak. E kápolnába eredetileg a hajdan hatalmas Mühlwang dynasták temetkeztek. Ugy hallik, hogy a parkban már szemeltek ki helyet ama mauzoleumnak, a hol az elhunyt herczegnő hamvai végleg nyugalomba kerülnek.

Mikár Zsigmondot, a budapesti honvéd-egylet főjegyzőjét és 1848/49-iki honvédszázadost az a csapás érte, hogy egyetlen 12 éves fia tegnap este meghalt.

Ráth Imre az elhunyt ifju diplomata családja a következő gyászjelentést adta ki: »Ráth Károly, Budapest főváros főpolgármestere és neje szül. Huef Mária ugy saját, valamint gyermekeik: Ilona férjezett Horváth Jenőné, Károly, Aladár, Gizella és Aranka, nemkülönben vejük Horváth Jenő nevében, fájdalomtól megtört szivvel jelentik, hogy szeretett és felejthetetlen jó fiuk, illetve testvérük és sógoruk *Ráth Imre* csász. és kir. attaché a teheráni osztrák-magyar követségnél, a Ferencz-József rend lovagja és a török-császári Medsidje-rend vitéze Teheránban (Perzsia) folyó január hó 3-án, reményteljes ifju életének 28-ik évében, rövid néhány napi betegség után hagymázban váratlanul meghalt és ugyanott folyó január hó 5-én ünnepélyes szertartás mellett sirba tétetett. A korán elhunyt kedves halottnak *földi maradványai Budapestre szállittatván*, annak idején a kerepesi ut melletti köztemető halottas házában fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni, és ugyanott a családi sirboltban örök nyugalomra tétetni; mely gyászszertartás, ugy a boldogultnak lelki üdveért tartandó engesztelő szent mise áldozatok iránt, a tetemek megérkezte után külön gyászjelentés fog kiadatni.«

Dr. Freysinger Lajos váczi kir. közjegyzőt nagy családi szomoruság érte. Atyja: özv. Freysinger Györgyné Torday Karolina urnő élete 67-ik esztendejében hosszas szenvedés után tegnap meghalt. Az elhunyt urnő testvére volt Torday József váczi kir. aljárásbirónak.

Karnicki László gróf titkos tanácsos, kamarás és meghatalmazott miniszter, 64 éves korában Bonnban meghalt. Holttestét Bécsbe szállitják s ott helyezik örök nyugalomra.

Jankovich István országgyülési gyorsirót és a magyar tisztviselők országos egyesületének titkárát sulyos csapás érte, a mennyiben atyja: próbéri *Jankovics* Lajos ügyvéd, ki csak kevéssel ezelőtt költözött fel Orsováról fiához, ma d. u. 2 órakor élte 78-ik és boldog házasságának 41-ik évében végelgyengülés következtében elhunyt. Temetése e hó 10 (csütörtökön) d. u. 3 órakor lesz a halottas házból (VI., sugár-ut 102. sz.)

Laszkernek a német nemzet nagy fiának haláláról eddig csak a National Zeitung kabel-sürgönye ad kimeritő jelentést. Laszkernek hirtelen bekövetkezett halála New-Yorkban nagy szenzácziót keltett. A kitünő politikus szombaton Seligmann Jesze bankárnál volt ebédre hivatalos; vidám volt s látszólag jól érezte magát, rendkivül élénken társalgott. Ebéd után Laszker Seligmann kiséretében a Lexington-avenueban levő lakására hajtatott. Utközben kezét a szivére szoritotta s azt mondta, hogy roppant fájdalmat érez. Seligmann kiáltott kocsisának s ez rögtön megállitotta a lovakat. Mialatt a kocsis orvos után sietett, Laszker előre bukott. Seligmann kérte, hogy csak néhány türtőztesse magát, Laszker azonban már nehezen lélekzett s a nélkül, hogy egy szót is szólt volna, Seligmann karjai közt meghalt. A holttestet a Lexington-avenueba szállitották s az éjfél után odaérkezett orvos szivszélhüdés következtében beállott halált konstatált. Nemsokára Schurz Károly s az elhunytnak többi barátjai is odaérkeztek. Laszker e hó 26-án akart vissza térni Európába s már helyet is bérelt a »Maine« gőzösön. Azok a hirek, melyek deczember havában érkeztek Amerikából, azt bizonyitják, hogy Laszker ez utolsó időben rendkivül izgatott volt. A tiszteletére, különösen Cincinnatiban és Washingtonban rendezett banketteken az amerikai szabadságot éltette s sajnálkozását fejezte ki a fölött, hogy Németországban a szabadságnak még nincsen biztos alapja, kiemelte azonban, hogy a németek hivatása, hogy Amerikával együtt a kultura fejlesztésén buzgólkodjanak. Magáról azt mondta, hogy egész életén át népének érdekeiért küzdött s Amerikába nem kedvtelésből, hanem politikai érdekből jött.

Berlin, január 8. (Az »Egyetértés« távirata.) *Laszker* fivére táviratozott ide, hogy Laszker holttestét ideiglenesen New-Yorkban temetik el, mindazáltal az elhunyt itteni barátjai remélik, hogy a holttestet Európába fogják áthozni. Az ünnepélyes gyászszertartásra vonatkozó előkészületeket Rickert vezeti s a liberálisok vezérei közelebb tanácskozni fognak e tárgyban.

A hivatalos lap jan. 8-i számából.

Kitüntetés. Ő felsége *Wagner* Gusztáv erdésznek a főerdészi czimet és jelleget adományozta.

Rendjel adományozás. Ő felsége *Hausenblasz* József I. oszt. pénzügyőri biztosnak, nyugdijaztatása alkalmából, közel félszázados államszolgálata közben kifejtett buzgó és hü müködése elismeréseül, az arany érdemkeresztet adományozta.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter, *Glad* József, a pénzügyminiszteriumban alkalmazott forditót, a zágrábi kir. pénzügyigazgatósághoz I. oszt. pénzügyi titkárrá nevezte ki. A királyi adományozásból egyházi javadalmat élvező római és görög kath. főpapok halála után a javadalmi törzsvagyonnak a hagyatéki tömegtől való elkülönitésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter elnöklete alatt alakitott vegyes-bizottság tagjaivá az 1884. év tartamára, az igazságügyi m. kir. miniszter a vezetése alatt álló miniszterium részéről berczelli *Berczelly* Jenő miniszteri tanácsost, a királyi kuria részéről: *Vértesy* Sándor és *Jamniczky* Lipót kir. kuriai birákat, a pénzügyi m. kir. miniszter: *Detrich* Márton pénzügyi miniszteri osztálytanácsost, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, *Boncz* Ferencz miniszteri tanácsost, közalapitványi kir. ügyigazgatót nevezte ki.

Czimerhasználat. A magy. kir. miniszterelnök, a »*Foncière pesti biztositó intézet*«-nek, a magyar korona országai egyesitett czimerének használhatását is, az 1883. évi XVIII. t.-cz. alapján megengedte.

TÁVIRATOK.

Zágráb, jan. 8. (O. É.) A tizenegyes bizottság ma délelőtt ülést tartott, melyben *Bartolovics* Gyurgyevics előadó inditványához pótinditványt terjesztvén elő, abban elősorolta a kiegyezés ellen elkövetett ama sérelmeket, melyek orvoslandók. *Kussevics Svetozár* és *Zsivkovics* báró erre inditványaikat viszszavonták.

Josipovics kijelentette, hogy csakis az általa előterjesztett inditvány elvetése esetén fog a Bartolovicsé mellett szavazni.

Miután *Vojnovics* inditványa, mely mellett csak az inditványt tevő, továbbá Folnegovics és Radovinácz szavaztak, a részletes tárgyalás alapján el nem fogadtatott, a bizottság Folnegovics ama kérdése fölött is napirendre tért, vajjon mi lesz az okmányok előterjesztése tárgyában benyujtott inditványával és az *előadó inditványát fogadta el a részletes tárgyalás alapjául*, minek folytán Josipovics inditványa is mellőztetett.

Megkezdődvén a részletes vita *Zsivkovics* báró a felirat előterjesztését és Miskatovics ama inditványát ellenzi, hogy a tartománygyülés tiltakozzék a magyar országgyülés által október havában hozott határozat ellen. Végül a bizottság az *előadó inditványát* Bartolovics és Miskatovics pótinditványaival valamennyi szavazattal négy ellenében *határozottá emelte*.

A határozat az alkotmánynak királyi biztos kineveztetése által történt megsértését konstatálja és tiltakozik az ellen; kijelenti továbbá, hogy a magyar országgyülés nincs feljogositva arra, hogy a kiegyezési törvényt egyoldalulag magyarázza, elősorolja ama törvény ellen elkövetett sérelmeket és követeli azoknak orvoslását akár közigazgatási uton, akár regnikoláris küldöttség segélyével, mely küldöttségben Horvátországnak tizenkét taggal kell képviselve lennie.

A felirat szövegezése iránt tett inditvány Zsivkovics ismételt ellenzése folytán elvettetett.

Vojnovics kijelentette, hogy a tartománygyülésben a kisebbség különvéleményét fogja előterjeszteni.

Zágráb, jan. 8. (O. É.) *Miskatovics*, a *fiumei ügyben kiküldött* regnikoláris küldöttség előadója ma a tartománygyülés elnökségének a következő jelentést (E jelentés lényegét tudósitónk már tegnap megszürgönyözte. Egy. szerk.) nyujtotta át.

A vitás fiumei kérdés elintézése végett a tartománygyülés által kiküldött regnikoláris küldöttség ezennel előterjeszti jelentését munkálatairól és az elért sikerről, vagyis helyesebben müködésének sikertelen voltáról. Magyarország és Horvát-Szlavonország a fiumei kérdést illetőleg sem 1868-ban sem 1869-ben nem tudtak egymással megegyezésre jutni. A küldöttség okmányaiból és inditványaiból a tartománygyülés azt a meggyőződést fogja meriteni, hogy első sorban oda törekedett, hogy Horvátország territoriális jogát Fiume városára és kerületére érvényesitse és a horvát királyság jogainak, valamint a tartománygyülés által hozott határozatoknak megfelelőleg cselekedjék, másrészt a küldöttség azt tüzte ki czéljául, hogy a midőn azt inditványozza, miként osztassék fel a kormányhatalom Magyarország és Horvátország közt, valamennyi érdekelt párt érdekeinek akart eleget tenni.

Sajnos, a jó szándék sem a magyar, sem a fiumei regnikoláris küldöttségnél nem talált kellő méltánylásra, s ugy az egyik, mint a másik küldöttség oly inditványokat tett, melyeknek elfogadása által a regnikoláris küldöttség az országnak a vitás városra vonatkozó jogait ugy elvben, mint tényleg föláldozta volna. Minthogy a regnikoláris küldöttség belátta, hogy a pártok közt egyezség nem hozható létre, s minthogy a tapasztalás azt mutatta, hogy Fiuméban eddig is a horvát és a magyar kormányok közt létre jött egyezmény figyelmen kivül hagyásával, a horvát kormány megkérdezése nélkül, egyoldalulag történtek az intézkedések: elhatározta, hogy az utolsó ülés jegyzőkönyvébe nyilatkozat igtattassék, mely — a mennyire ez nyilatkozat által lehetséges — tanuságot tegyen a horvát királyság szakadatlanul védett jogai mellett és azokat védelmezze. Amaz elvek, melyek a magyar bizottságnak e bizottság üzenetére válaszul adott nyilatkozatában foglaltatnak, ellentétben állnak az 1868. november 8-dikán kelt legfelsőbb leirattal, továbbá az ugyanazon évi kiegyezési törvény 60-dik szakaszával és végül a két kormány közt 1869-ben létrejött provizoriummal, ennélfogva tehát sem jogi alapot nem képezhetnek, sem kötelezőknek nem tekinthetők.

Mindezekből kiindulva, reméli a regnikoláris küldöttség, hogy a magas tartománygyülés lépéseit helyeselni fogja és elfogadja a bizottság inditványát. (Ezt szószerint már tegnap közlöttük. Egy. szerk.)

Bécs, jan. 8. (Az »Egyetértés« távirata.) Pol. Corr. *Garasanin*, az ujonnan kinevezett szerbiai nagykövet ő felségének ma nyujtotta át megbizó levelét.

Bécs, jan. 8. (Az »Egyetértés« távirata.) *Budapestről*, figyelmet érdemlő oldalról, biztositják a Pol. Corr.-t, hogy *Tisza* legutóbbi bécsi látogatásának nem volt külön politikai czélja s az csak a főherczegeknél és a nagyköveteknél való szokásos téli látogatásra irányult. Az utóbbiak közül Tisza csak Robillant olasz nagykövetet és Vanutelli pápai nuncziust találta hon. Téves volna azonban, ha az utóbbinál való látogatáshoz különös kombinácziókat füznének. Az osztrák arisztokrácziának a házassági törvénynyel szemben való magatartására Tisza semminemü befolyással nem volt. Egyébiránt *nem tizenkét osztrák főur, de kettő mindenesetre engedett Cziráky gróf abbeli sürgető kérelmének, hogy a főrendiházi szavazásnál megjelenjenek*. Csaknem bizonyos, hogy ezuttal a főrendiház többsége elfogadja a törvényjavaslatot. A főrendiház reformjára vonatkozó javaslat most már teljesen készen van, és szövegezésében, valamint indokolásában azon a feltételen alapszik, hogy a két ház közt a jó egyetértés helyreállt. Hogyha a mostani konfliktus a várakozás ellenére még tovább is tartana, akkor kénytelenek lesznek a reformjavaslatot vagy megváltoztatni, vagy pedig levenni a napirendről, mely esetlegességek közül egyik sem lehet kivánatos a főrendiházra nézve.

Lemberg, jan. 8. (Az »Egyetértés« tudósitójának távirata.) A »Dziennik Polszki« kifejti vezérczikkében, hogy *Wurmbrand* javaslata a német állami nyelv tárgyában meg fog bukni a birodalmi gyülésen. Azt állitja, hogy Ausztria jövője kizárólag az autonomisztikus elv fejlesztésétől és fentartásától függ.

Róma, jan. 8. *Mukhtár* pasa kiséretében hadsegédei, veje *Chevky* bég ezredes és *Chiamil* bej a szultán titkára vannak. Mukhtár pasa ma Mancini külügyminisztert látogatta meg és az érdemrendet holnapután adja át Umberto királynak.

Róma, jan. 8. (Az »Egyetértés« távirata.) *Mukhtár* pasa római látogatásának nincsen politikai jellege. Tiszteletére a Quirinálban s a török nagykövetségnél diszebédet fognak rendezni.

Róma, jan. 8. (Az »Egyetértés« távirata.) Pol. Corr. *De Martino* szófiai olasz főkonzult kinevezték tokioi nagykövetnek.

Páris, jan. 8. A Temps szerint a kormány az alkotmány átvizsgálásáról szóló törvényjavaslatot a husvéti szünet után és a nyári szünet előtt fogja a parlament elé terjeszteni.

Páris, jan. 8. A kamara mai ülésében *Quichard* korelnök a kamara tagjainak hazafiságára hivatkozva, felhivta őket szüntessék meg a politikai viszálykodást. Egyszersmind kiemelte az egyetértés szükségét. Erre az elnökválasztás ejtettetett meg és a kamara *Brissont* 298 szavazat közül 224 szavazattal elnökévé választotta. 54 szavazólap üres volt. Az alelnök választása csütörtökön fog megejtetni.

Páris, jan. 8. A szenátus ülése. *Carnot* korelnök beszédet tartott, melyben ama reményének ad kifejezést, hogy a pénzügyi igazgatásban ezentul a takarékosság elve lesz mérvadó és hogy a szenátus hivatva lesz a költségvetést behatóbb megfontolás tárgyává tenni. Szóló konstatálja, hogy a politikai láthatár kitisztult és egyetértésre hivja fel a szenátus tagjait. Az elnökség választása a csütörtökön tartandó ülésre tüzetett ki.

Páris, jan. 8. Mint a Havas-ügynökségnek *Kairóból* jelentik, a *kormány* lemondási kérvénye, melyet a *khedivének* benyujtott, a következőket tartalmazza:

»Angolország királynőjének kormánya azt követeli, hogy Szudánt föladjuk. Ehhez nincs jogunk, mert Szudán a porta birtoka, mely a mi őrizetünkre bizatott. A királynő kormánya oda nyilatkozik, hogy Egyiptomnak a királynő tanácsát minden birálgatás nélkül kell követnie; ez megsértése az 1878. aug. 28-án kelt és a szervezetre vonatkozó leiratnak, mely meghatározza, hogy a khedive a miniszterekkel és ő általuk kormányoz. Leköszönünk tehát, mert alkotmányszerüen nem kormányozhatunk.

Az uj kormány még nem alakult meg, *Riaz* pasa hir szerint nem fogadta el a khedive ajánlatát, hogy uj kabinetet alakitson.

London, jan. 8. A »Times« jelentése szerint *Nubar* pasa elvállalta a miniszterséget az uj egyiptomi kabinetben és *Edgar Vincent*-et pénzügyminiszterré nevezte ki.

London, jan. 8. (Az »Egyetértés« távirata.) A Times jelentése szerint *Egyiptomban* az az általános nézet uralkodik, hogy egy uj egyiptomi kabinet

---

— Szabad kérdeznem, hogy min gondolkozik? — kérdé kis idő mulva a közbiztonsági szolgálat főnöke.

Az államügyész felemelte fejét.

— Azt hiszem, válaszolá, — hogy igen óvatosan kell eljárnunk, mert tulajdonképen az egész vád kósza hiren alapszik . . .

— Ez igaz, de e hirek tulságosan el vannak terjedve s fönntartják magukat; lehetetlen figyelmen kivül hagyni . . .

— Mi az ön személyes véleménye e dologban?

— Az, hogy ha Raoul de Challins csakugyan távol tartotta az orvosokat nagybátyjának ágyától, ezt azért tette, hogy gazdag rokonának, kinek örököse, halálát siettette.

— Kétségkivül, de nincs semmiféle bizonyitékunk, hogy a dolgok valóban igy történtek . . .

— Majd keresni fogunk és találunk is ily bizonyitékokat . . .

— Kétségkivül nyomoznunk kell, de főként arra kell ügyelnünk, hogy tévutra ne engedjük magunkat vezettetni. A gróf egyik unokaöcscse, mint már egy izben mondtam önnek, az ügyvédi kar tagja s nagy jövőt jósolok neki.

Ebben a pillanatban kopogtak az iroda ajtaján.

— Tessék! — kiáltá hangosan az államügyész.

Egy szolga lépett be kezében fekete keretü levélboritékkal.

XXXV.

Gilbert rendkivül megörvendett, midőn Montfontaineban megkapta Honoré sürgönyét.

— Itt a percz, hogy az igazságszolgáltatást hivjam segitségül, mormolá magában. Hogy bünténytkövettek el, az nem szenved kétséget. Bátyám végrendeletet hagyott hátra, mely azonban eltünt, ez elegendő bizonyiték, hogy abban az okmányban Geneviève jogait ismerte el. Eme jogokat érvényesiteni fogom... Ha leányom él, Maximilien de Vadans gróf egész vagyona az övé lesz . . . Tisztáznom kell ezt az ügyet! — Ha az igazságszolgáltatás közegeit figyelmeztetem, ki fogják deriteni a pontarméi rejtélyt.

Gilbert ezután iróasztala mellé ült, s egy vastag fekete keretü levélpapirra a következő sorokat irta:

»Szajna-megye tekintetes ügyészének!

»Van szerencsém az ügyész urnak a következőket tudomására hozni:

»Charles Maximilien de Vadans gróf néhány nappal ezelőtt hunyt el Párisban, Garancière-utczai palotájában.

»Tetemes vagyont hagyott hátra.

»Garennes báróné, az elhunytnak nővére, és unokaöcscse: Raoul de Challins gróf holnapra, szombatra vannak meghiva Hervieux jegyző által, Bonaparte-utcza 29. sz., örökségük átvétele tágyában.

»Garennes bárónénak és Challins grófnak nincs törvényes joguk ahhoz a vagyonhoz, melyet birtokukba készülnek venni.

»Van azonban egy egyenes örökös.

»Ez az egyenes örökös Vadans gróf törvényes leánya, kit atyja, nem tudni mi okból, eltávolított magától s létezését teljesen titokban tartotta.

»Valószinüleg nekem van egyedül tudomásom a valóságról, s kötelességemnek tartom megakadályozni, hogy valaki törvényes örökségétől megfosztassék.

»Ez állitásom igazolásául ide mellékelem azt az anyakönyvi kivonatot, mely arról tanuskodik, hogy Maximilien de Vadans grófnak törvényes neje Jeanne de Viefville egy leánygyermeket szült.

»Él-e még ez a leány?

»Erről kell meggyőződést szerezni.

»Magam részéről én mindent el fogok követni ebben az irányban, s nem kételkedem benne, hogy a biróság is megteszi a szükséges lépéseket.

»Bátorkodom továbbá az államügyész urhoz ama kérést intézni, hogy vétesse birói zár alá a Garancière-utczai palotát.

»Azt mondják, hogy nem létezik végrendelet.

»Képes leszek annak idején majd bebizonyitani, hogy ily végrendelet létezett s hogy a gróf halálát sajátságos rejtély fedi, mely talán majd később megmagyarázható lesz.

»Fogadja, államügyész ur, kiváló tiszteletem őszinte nyilatkozatát

„Gilbert orvos."

Maximilien öcsese e sorokat még egyszer átolvasva, a Geneviève törvényes születését bizonyitó anyakönyvi kivonattal együtt boritékba zárta s czimül a következőket irta:

„Szajnamegye tekintetes államügyészének
„Az igazságügyi palotában."

Másnap Mortfontaineből Párisba utazott.

Az északi vaspályánál kiszállt s az igazságügyi palotába hajtatott.

Az államügyész lakásába vezettette magát, s ott átadta a levelet annak a szolgának, kit az irodába belépni láttunk.

— Mi az? — kérdé az ügyész.

— Sürgős levél az államügyész ur számára. — Az az egyén, a ki hozta, azt állitja, hogy felette fontos dologról van szó.

— Ki ez az egyén?

— Idős uri ember . . . igen tisztes külsejü, mély gyászban . . .

— Válaszra vár?

— Nem. — Távozott azonnal, mihelyt nekem a levelet átadta.

— Hádd látom!

A szolga odaadta főnökének a levelet, ki a boriték felső szélét zsebkésével felmetszve, kivette belőle az iratokat.

Mindenekelőtt az anyakönyvi kivonat költötte fel figyelmét s átfutva azt, mély meglepetés tükröződött vissza arczáról.

— Ez már mégis különös! kiáltá fel.

(Folytatása következik.)

csak második felvonása lesz annak a drámának, melynek végét egy kairói angol kabinet fogja képezni. Csaknem valamennyi itteni ujság előre jelzi, hogy az angol protektorátus kikerülhetetlen. A Standard levelezője elismeri, hogy Egyiptomban a Szudán föladására vonatkozó angol javaslatokkal szemben általános elégületlenség uralkodik.

Páris, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Itt komoly aggodalommal nézik a *máhdi sikerét* s attól tartanak, hogy ez rossz hatással lesz a Tuniszban uralkodó hangulatra. Ez magyarázza meg azt a tényt, hogy a franczia kormány mindinkább jobban érdeklődik az egyiptomi események iránt s bizonyos jelentőséget tulajdonitanak annak, hogy a khedive miniszterét ide küldték.

Konstantinápoly, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Hambo, Dsedde és Hodnida kikötővárosokba, a hol a máhdi a lakosságot felizgatja, ágyunaszádokat küldöttek. A mekkai nagyserifet ide várják.

Alexandria, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Hamdi Szelmi a mahdi sógora *Duemet* Khartumtól délre tizenkét mértföldre megszállotta.

Alexandria, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) *János* abissziniai király elhagyta fővárosát, Aduát, és a hadsereghez ment, mely Massanah felé indult.

Berlin, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *France* által terjesztett ama mesét, mely szerint Manteuffel helyébe a *trónörökös* lenne Elzasz kormányzója, itt még czáfolásra sem méltatják.

Berlin, jan. 8. A városi tanács üdvözlő feliratára adott válaszában a császár kifejezi, hogy legnagyobb megelégedésére szolgál, hogy az ujév oly viszonyok közt köszöntött be, melyek alapos reményt nyujtanak nyugodt és zavartalan időre. A tanács ama szilárd meggyőződésben van, hogy a béke áldásos oltalma alatt, melynek fentartása a barátságos államok fejedelmeivel való személyes érintkezése által uj biztositékot nyert, a nemzet tovább is üdvös fejlődésnek fog indulni.

Pétervár, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az a genfi jelentés, mely szerint *Giers* külügyminiszter e hét elején Montreux-ből el fog utazni, korai. Giers Montreuxből a görög ujév után utazik el, tehát semmiesetre sem e hó 13-ika előtt.

Pétervár, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr.: Igaznak bizonyult az a hir, hogy a *terroristák* halálos itéleteket küldöttek Muravievhez, a pétervári fenyitőtörvényszék főügyészéhez, Dobrzsinszkihez, Orsevszki zsandárfőnökhez és Tolstoj grófhoz. Tolstoj őrsége harmincz főnyire szaporittatott. Muraviev visszautasitott minden őrizetet.

Pétervár, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) *Szudejkin* gyilkosának elfogatásáról szóló hir alaptalan. *Jablovszki* valódi neve *Degajev* s nem Pigarev. A gyilkos még szabadon jár.

Pétervár, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr.: *Szudovszki*, Szudejkin unokaöcscse él. Valószinü, hogy nemsokára fontos vallomásokat fog tenni. Czélzatosan holtnak hiresztelték, hogy a tettesek magukat annál nagyobb biztosságban érezzék. Szudejkin utódjául *Kuratov* Alexejt emlegetik. Degajev (Jablonszki) azelőtt törzstiszt volt Kronstadtban.

Konstantinápoly, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az osztrák-magyar nagykövetség a haskiöi tüzkárosultak javára begyült összegeket rendeltetése helyére juttatta. Befolyt összesen 20,200 frank, még pedig Rothschild Albert bárótól 6000, Königswarter bárótól 2500, Wahrmann Mórtól 10,000 és Morpurgo bárótól 1700 frank.

Páris, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) ***Boulevard-forgalom.*** 10 óra 14 percz 3 százalékos franczia járadék 76.50, 4½ százalékos franczia járadék 106.87, olasz járadék 91.02, ottomán bank 665.—. Lanyha.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) A *vorarlbergi vasut* rendkivüli közgyülése elhatározta, az igazgatóság javaslatainak megfelelően, hogy a tiszta jövedelem állami garancziájának felemelése alapján az alaptőket 14.237,600 ezüst forinttal gyarapitják, 7205 db 5 százalékkal ezüstben, kamatozó és az engedményezés határidejéig törlesztendő 200 frtos elsőbbségi kötvények által, melyek összesen 841,000 frt névleges értéket fognak képviselni. Az igazgatóságot felhatalmazták e kölcsönt e szükséglethez mérten megvalósitani és esetleg kibocsájtásukig, azt függő adóssággal fedezni. A gyülés elfogadta továbbá az egyezség 14. §-ában foglalt, az alapszabályokra vonatkozó pontokat és az esetre, ha az állam megváltja a vasutat, elhatározta a társulat likvidáczióját.

Prága, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Megegyezőleg a vasuti igazgatók legutóbbi konferencziájának határozatával, a kereskedelmi miniszter elutasitotta a prágai tőzsdetanács kérvényét a kötelezvényszerü vasuti jegyek bejegyzésére vonatkozólag, a melynek bevezetését főleg a czukorgyárosok sürgették. Az elutasitás a magyar kormánynyal egyezőleg történt. Az elutasitás indokai azon alapultak, hogy az oly jegyek nincsenek a nemzetközi forgalomba sehol se bevéve és különösen azért is, mert a német vasutak igazgatóságának egyesülete a költséges manipuláczió miatt azt ellenzi. — A czukorgyárosok bizottsága Tritsche igazgatónak kijelentették az osztrák-magyar czukorgyárosok biztositó egyesületének nevében, hogy készek a Rajnán is a czukorszállitások biztositását elvállalni.

London, jan. 8. Mint a «Times»-nek Filadelfiából jelentik, a képviselőház tegnapi ülésében törvényjavaslat nyujtatott be, mely szerint a köztársaság elnöke felhatalmazást nyer, hogy ha valamely idegen ország kormánya az *amerikai füstölt husnak* az országba v telét megtiltja, szintén megtilthassa azt, hogy az illető országból borok, likörök vagy más termények szállittassanak az északamerikai Egyesült-Államokba és ezen tilalmat mindaddig föntartsa, mig az illető ország az érintett megszoritást meg nem szünteti.

Bukarest, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az 1884-iki költségvetés az összes állam által kezelt román vasutak bevételét 24.190,000 frkra, kiadását 16.171,910 frkra teszi, e szerint tehát 8,180,090 frank netto jövedelemre számitanak.

Visszapillantások az 1883 gazdasági évre.*

II.

Gabonaüzlet.

I.

(S. J.) A mult évi gabonaüzletről sokkal nehezebb áttekintést késziteni, mint az 1882-ik évi üzletről. Akkor csak öröm és megelégedés dagasztotta hazafiui kebelünket, mert alkalmunk volt örvendetes eseményről, melyre következetesen gazdasági felvirágzásnak kellett volna következnie, szóval kedvező és pedig minden várakozásunkat felülmuló kedvező termésről tehettünk jelentést, s most, azonban, ámbár panaszra szintén nincs okunk, mégis visszaesésről kell szólnunk, oly közgazdasági viszaesésről, mely kedvezőtlen érzetet kelt.

Mindenek előtt arra a kedvezőtlen körülményre kell utalnunk, hogy a mult évi termés, mindamellett, hogy a bevetett terület az előző évihez képest jóval nagyobb volt, sokkal kisebb maradt az 1882-kinél, mert mig a most emlitett évben minden tekintetben teljes termést konstatálhattunk, addig a mult évi alig felelt meg jó középszerünek.

Hogy az utolsó két év termése közt mily nagy különbség volt, azonnal szembeötlik, ha a földmivelési miniszteriumnak erre vonatkozó statisztikai adataira utalunk, melyek szerint főgabonánkkal tehát, buzával 4,528.120 kataszteri hold (holdja 1600 □ öllel) volt bevetve s ezen területen csak 24,899.011 métermázsa buza termett, a mi holdankint 5·50 métermázsát tesz, mig ellenben 1882-ben 4.335.139 kataszteri holdon 37,144.497 mmázsa buza termett, vagyis holdankint átlag 8.57 mmázsa. A többi gabonanemeket illetőleg majdnem ugyanez a viszony áll, csakhogy ez többnyire nem a bevetett területben, vagy a termett mennyiségben, hanem a fődologban, az átlagban keresendő; igy például 1883-han 2,245,589 kataszteri hold területen 12,058.554 mmázsa rozs és félszeres termett, a mi holdankint átlag 5·37 mmázsának felel meg, mig ellenben 1882-ben 2,246.491 kataszteri hold területen 15,537.860 mmázsa termett vagyis holdankint 6·92 mmázsa.

A tengerinél a különbség nem ily nagy, csak hogy ennél megint az volt nagy baj, hogy a mag a kedvezőtlen időjárás miatt kellőképen ki nem fejlődhetett, s igy silányabb volt az 1882. évben termett tengerinél. — Őszi és tavaszi árpával 1883-ban 1.689,795 kataszteri holdat vetettek be s ezen 8.586,158 métetmázsa árpa termett, vagyis átlag holdankint 5.08 métermázsa, mig ellenben 1882-ben 1.687,190 kataszteri holdon 12.982,911 métermázsa, vagyis holdankint átlag 7.69 métermázsa termett. Zabbal 1883-ban 1.730,337 kataszteri hold volt bevetve, mely területen 7.061,124 mm. vagyis holdankint átlag 4.08 mmázsa termett; 1882-ben 1.741,652 kataszteri holdon 9.328,324 mm. vagyis holdankint 5.36 hold termés volt.

Őszi és tavaszi repczével 1883-ban 218,762 hold terület volt bevetve s termett rajta 585,885 métermázsa, vagyis átlag holdankint 2.68 métermázsa; 1882-ben csak 165,752 holdnyi terület volt bevetve, melyen 651,861 métermázsa, vagy átlag holdankint 3.93 métermázsa termett.

E számadatokat azért tartottuk szükségesnek felemliteni, hogy az 1882-ik és 1883-ik évi termés közti különbözetet annál szembetünőbbé tegyük, s ama állitásunkat, hogy a mult év a visszaesés éve volt, adatokkal is igazoljuk. A hanyatlást kedvező árkonstellácziók egyensulyozhatták volna, mire bizalommal számitottunk is, mert külföldön a termési viszonyok szintoly kedvezőtlenül alakultak az előző évhez képest, mint nálunk s kedvező kivitelre engedtek következtetni.

Sajnos, e reményben is csalódnunk kellett, annyira, hogy az árak fokozatosan majdnem ugyanarra a niveaura szálltak le, melyen az előző, fényes termésü évben álltak.

Élénk kivitelről szó sem volt, s a kivitt mennyiség távolról sem közelitette meg azt a mennyiséget, melyet az 1882-ik évi kivitel igényelt. Mig ugyanis 1882-ben nagy mennyiségü gabonát Csehországba, Morvaországba, Svájczba és déli Németországba szállitottunk, addig 1883 ban az Oroszország által támasztott verseny következtében e kiviteli piaczokról le kellett mondanunk, ugy hogy kivitelünk és pedig megszoritott menynyiséggel Svájczra és Csehországra szoritkozott, mi az árakat természetesen nem emelte, a mi szintén visszaesésnek tekinthető.

Termésünk, mint már emlitettük 1882-ben meglehetős jó középtermés volt, mivel, ha az előző év el nem kényeztetett volna, tehát természetes viszonyok közt megelégszünk annál is inkább, mivel az előző évből maradt készletekkel együtt élénk kivitelnek is megfelelhetünk. Igy azonban közel voltunk ahoz, hogy a régi közmondás, mely szerint a magyar saját zsirjába fulad, beteljesedjék; ha lisztkivitelünk nem nyer nagyobb lendületet, s ha Cseh- és Németországba nagyobb mennyiségü rozsot és árpát nem szállitunk. E két utóbbi terménynek ára meglehetős kedvező maradt, s ennek a körülménynek köszönhetjük, hogy fiascot még sem kell konstatálnunk. Alább felfogjuk tüntetni azt az árhullámzást, melynek a gabona árak 1882-ben alá voltak vetve, még pedig ugy a készáru-, mint a határidő áru tekintetében, azt azonban már most is konstatálhatjuk, hogy az irány leginkább lanyha volt.

A nélkül, hogy a jövőre nézve határozott következtetést vonnánk, felhasználva a rendelkezésünkre álló statisztikai adatokat, összeállitjuk az itteni raktári készletek áttekintését, ugy azonban, hogy a mi még várható hozatalokra is tekintettel leszünk, hogy olvasóink az esetleg alakulandó viszonyokról magok alkothassanak képet magoknak.

Ha most már feltesszük, hogy az 1882-iki bőtermésü évben augusztus 1-én buzából csak mintegy 300,000 métermázsa maradt, mihez természetesen malmaink akkori készleteit szintén hozzászámitjuk, s azonkivül egyrészt a hozatal és elvitel, másrészt pedig azt a mennyiséget is tekintetbe vesszük, melyet malmaink feldolgoztak, arra az eredményre jutunk, hogy buzakészletünk az év végén legalább 800,000 métermázsára rugott, tehát majd még egyszer oly nagy mennyiségre mint az előző év ugyanazon szakában.

Ha most már tekintetbe vesszük, hogy malmaink a liszt rosz kelendősége miatt üzemüket épen az év vége felé jelentékenyen alább szállitották, s hetenkint legjobb esetben csak 60,000 métermázsát őröltek, s felteszszük, hogy a hozatalok télen a legrosszabb utak mellett is hetenkint legalább 30,000 mmázsára rugnak, mi a tapasztalat szerint tényleg minimumnak vehető, ugy, ha a hajózás megnyitását márczius elsejére tesszük, ahhoz az eredményhez jutunk, hogy a hajózás megnyitásakor az itteni készletek mintegy 550,000 métermázsára fognak rugni.

Tekintetbe véve végre még azt is, hogy az országban nagy árpakészletek is vannak, s hogy ennél fogva tavaszszal, ha a viziut megnyittatik, a hozatalok is nagyobbodni fognak, arra a meggyőződésre jutunk, hogy készleteink nemcsak saját szükségletünket fogják födözhetni, hanem hogy a jövő évre is meglehetős nagy mennyiségü gabonánk marad. (Folytatjuk.)

* Lásd az «Egyetértés» 1-ső és 3-ik számait.

Az iparfejlesztés kérdéséhez.

Sokan a legbefolyásosabb s leghatalmasabb hazánkfiai közül azt állitják, hogy mivel mezőgazdasági állam vagyunk, mivel az adót legnagyobb részben a mezőgazdaság szolgáltatja, első sorban a mezőgazdaságot kell emelni. — Ezek a t. hazafiak azonban elfelednek két dolgot. Egyik az, hogy a külterjes gazdálkodás semminemü intézmény által sem fejleszthető oda, hogy a nemzeti töke megtámadása veszélyének ki ne legyen téve; a másik pedig az, hogy a külterjes gazdálkodásból az ipar fejlesztés nélkül belterjes gazdálkodásba átmenni lehetetlen. Miből ismét az a tanuság, hogy az ipar a mezőgazdasággal karöltve jár, s azért mindkettőt karöltve kell fejleszteni sőt én még tovább megyek s határozottan azt állitom: hogy a mennyiben az ipar nálunk még a kezdet nehézségeivel vajudik, ennek fejleszté ére erőnk teljes mérvével kell törekednünk épen azért, mert csupán az ipar kellő kifejlődése által biztosithatjuk a mezőgazdaság ama jövedelmezőségét, melyet, mint mezőgazdasági állam, jogosan remélhetünk, területi és égalji viszonyainknál fogva követelhetüuk.

Egyébiránt ezek régi igazságok, melyeket kár tovább feszegetni; előttünk vannak Európa nyugati államai, és itt van szomszédunkban Ausztria, tartományaival. Nem kell messze menni, hogy meglássuk, mint emeli az ipar a mezőgazdaságot.

De hát nincs nálunk elég jó akarat az ipar fejlesztése iránt? Mi merné ezt tagadni. Hiszen négy év óta e kérdéssel folyton foglalkoznak. Oly mozgalom támadt az ipar érdekében, hogy azt kellene hinni, miszerint igen sok történt, pedig bizon-bizon valljuk meg, hogy a tanácsadáson, a követelé eken, a gyülésezéseken tul eddig még nem sokat haladtunk.

Nem elég azonban csak azt konstatálni a mi történik, hanem ha nem akarunk az elégedetlenek közé soroltatni csak azért, mert igazat szólunk, mondjuk meg, mit kellene tenni iparunk fejlesztése, talán helyesebben megteremtése érdekében?

A tényezők, melyek az ipar fejlesztésének és megteremtésnek elodázhatlan és kikerülhetlen föltételei, a következők:

Az iparosok tanitása és képzése.
A népnek a házi-ipar fejlesztése által munkára való szoktatása.
Olcsó töke.
Helyes vám- és kereskedelmi politika.
A közlekedési eszközöknek gyors fejlesztése.
Gyors és lelkiismeretes igazságszolgáltalás.
Az állam erkölcsi támogatásának *teljes mérve*, és az anyagi támogatásnak czélszerü és igazságos alkalmazása.
Fogyasztó közönség párosulva nemzeti önérzettel.
Kitartás, munkaszeretet és takarékosság.

Ugy vagyok meggyőződve, hogy az esetben, ha az itt elősorolt feltételeknek csak egyikét is elhanyagoljuk, félszeg munkát végeztünk és tapogatództunk, a mint ez időnkben tényleg történik. És ugyanazért e föltételek mi módon leendő teljesitésének megbeszélését tüztem ki czélul.

Az iparosok tanitása és képzése. E kérdés utolsó fázisa ismeretes az ország olvasó közönsége előtt. A vidéken ujabban létesitett ipariskolák közül a legtöbb áldásosan müködik és a mesterinas-iskolák további létesitése az ország mindazon városaiban, melyekben legalább 100 iparos-tanuló van, ismeretes. Az alakitás és uttörés nehézségeit is jeleztük e helyen, habár e tekintetben még sok mondanivaló volna. Ismerjük azt a nemes áldozatkészséget is, melylyel gróf *Zichy* Jenő ez ügyet megindította. De mindez még nem elég. Ki kell, és pedig nem rendeleti, hanem törvényhozásilag mondani, hogy ki alkossa, ki tartsa fenn az ipariskolát? Mely városban kell alsóbb, melyben közép vagy felsőbb ipariskolának okvetlen felállittatni?

Mint az ipar fejlesztésének egyik föltételét megérintém a *háziipart*, mely által a népben az ipari foglalkozás iránti hajlam fejlesztetik. Bejártam az ország nagy részét, Erdélyben a Székelyföldet. Ösmerem apróra mindazt, mit hazánkban a háziipar termel. Ösmerem vidékenkint a nép hajlamát, tájékozva vagyok az iránt, hogy mi természeti adományokkal birunk, megbizásomat mint miniszteri biztos annak idején az ügy iránti előszeretetből és nem remedium peccatorumként fogadtam el. Mindezekről bizonyságot tehet szakember. És épen ezért, ez ügyben szólani, teljesen illetékesnek érzem magamat.

Azon idő óta, midőn müködésemet megkezdtem, tehát 1874 óta a háziiparról felettébb sokat irtak. Mindez gondolkodó ember szükségesnek tartotta és tartja ezt, tanácsolja fejlesztését és sokan már tevékeny részt is vesznek a munkában.

De van itt is egy kis baj, sőt nem tévedek, ha sokszor mondom a bajt. E sok baj egyike az, hogy a háziipar szó definicziójával nem vagyunk tisztában. Igen tekintélyes nemzetgazdák azt állitják, hogy csak a kosár, gyékény, sásfonás, a csipkeverés, a fafaragás, a gazdasági faeszközök, tartoznak a háziiparhoz. A vászon, pokrócz és posztószövést szerintük többé nem lehet a háziipar közé számitani, sőt olyan is találkozott, ki azt mondta, hogy a keztyüvarrás sem tekinthető háziiparnak. Pedig hát, ha egy kissé mélyebben megvizsgáljuk a kiválóan iparos országok ipari viszonyait iparfejlődési történetüket, azonnal meghatározhatjuk a vonalat a háziipar és ipar között.

Addig, mig a világtól meglehetősen el voltunk zárva, a kézmüipar nem szorult a házi iparra, — a gyáripar pedig nálunk ma sem szorul erre, egyszerüen azért, mivel gyáriparunk alig van. Akkoriban tehát nem is volt más háziipar, mint a fonás és szövés, mi hazánkban leginkább a jobbágyi viszonyból fejlődött. S mégis ma azt állitják, hogy igen is volt háziipar s pedig nagy, mert például Rajeczen karmazsinbőrt készitett minden ember, Privigyén, Prónán, s több más helyen pokróczot, halinát; Beregben gubát, Trencsénben tulipántos ládát s igy tovább. De kérem, hát háziipar volt ez? Nem. Kézmüipar volt. Azok, kik készitették, rendes czéhekbe tartoztak. A különbség az volt, hogy remeket nem késziteitek, mint a szabó, czipész, szücs s a többi, hanem a család és család között folyt a szabad verseny, de bizonyos egymást kötelező fegyelmi szabályok szerint.

És ma előállanak sokan s azt mondják, hogy a nemzeti jellegü háziipart kell fejleszteni. — De hát hol van ez a nemzeti jellegü háziipar? Sehol.

Ha azt mondja valaki, hogy annak, mit egy és másféle iparban készitünk, adjunk nemzeti jelleget, ezt értem, mert valóban lehetne például sakkjátékot faragni egészen nemzeti jellegbe; — lehetne himezni, sőt lehetne szőni is, ugy, hogy annak egész nemzeti jellege meg legyen; — de ehhez épen az kivántatik, hogy a háziipar természetét, sajátságait ismerjük, hogy a háziipart a kézmü- és gyáriparral összekössük; mert a valódi háziipar ott, hol az rendszeresen üzetik, mindig a kézmü- és gyáripar támasza, kisegitő eszköze volt és lesz.

És épen azért leghelyesebben vélem a háziipar és ipar közötti vonalat következőleg megjelölni.

Valódi háziipari foglalhozás azon termelvényeken kivül, *melyekkel a kézmüipar nem foglalkozik*, a félgyártmányok készitése, tehát vagy előmunkálat a gyári és kézmüipar kiegészitésére, vagy a gyári ipar bevégzése.

Példával élve: a genfi és schwarzwaldi órakészités addig háziipar, mig az egyes részek egyes családok körében mindenféle kézi gépekkel s szabadkézzel készülnek; gyáripar lesz azonnal, a mint az egyes részek a mechanikushoz jutnak s az az órákat gyárszerüleg összeállitja a nélkül, hogy pontos menetéről meggyőződnék, mi már most az órás dolga. Vagy ellenkezőleg: a harisnyaszövő elkésziti a harisnyát, a háziipar kihimezi, megszövi a keztyü kelmét, a háziipar megvarrja, elkésziti az alsó inget és nadrágot, melyekre a szegőket mit «patent» vagy «render ware» név alatt ismernek, mely a kezelő és lábszárszoritó vég darab, — a háziipar munkája.

Nem egy czikk keretébe való mind előszámlálni azt, mi az itt felhozott példákkal azonos, csak felemlitem, hogy a müvirág, a bőrkesztyü, a szalmafonás és sok ehhez hasonló.

És most azokhoz egy pár szót, kik azon merész állitást hirdetik, *hogy a gyári szövést len és pamuk vászonba a gyáripar magához ragadta, és ez többé háziipar nem lehet.* — Tévednek uraim, és az elmélet itt is hátra maradt a gyakorlati tények mögött.

Igenis a mechanikai orsó kiragadta az asszony kezéből a kézi orsót és vétkezik az, ki azt hirdeti a Székelyföldön, hogy a székely asszony, haszonnal fon. — Mert ily abszurdum is van. — De a mechanikai szövőszék, eleget hagyott a kézi vetélőnek.

A ki ebben kételkedik, menjen el Rumburg környékére, menjen el Hollandba, és menjen el Szászországba, s meg fogja találni a kézi szövőszékek ezereit, melyek azt készitik, mire a mechanikai szövőszék képtelen.

Mindezekből a tanulság az, hogy ha az ipari oktatásra szükség van, ugy épen oly mértékben s még fokozottabban van szükség a *házi ipari oktatásra*. Az, amit ez irányban most teszünk: valami, de nem elég. Erre vonatkozó nézeteinket más alkalommal fogjuk kifejteni.

Jágócsi Péterffy József.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **Az amerikai cornedbeef.** Nemzetgazdászati viszonyainkat nem igen kedvező világitásba helyezi az a körülmény, hogy hozzánk Amerikából nagy mennyiségü száritott marhahus hozatik be bádog szelenczékben vagy ónlemezekbe burkolva. Ama panaszok folytán, melyet az igen is messziről érkező tápanyag minősége ellen fenforogtak, az országos közegészségi tanács keretett fel véleményadásra az iránt, vajon egészségügyi szempontból megengedhető-e az ily husnak behozatala és áruba bocsátása? Mint arról biztos kutfőből értesülünk, a tanács kifejtette mind ama veszélyeket, melyek a «Corned beef» elnevezése alatt áruba bocsátott hus élvezetéből származhatnak, nevezetesen felhivta a figyelmet arra, hogy az ily husnak származása ismeretlen, lehetséges, hogy oly betegségekben elhullott állatoktól származik, melyek az emberre is átvihetők, mint például a lépfene; tartalmazhat az ily hus oly kóranyagokat is, melyek sem vegyészileg, sem górcsői — mikroskopikus — vizsgálat utján egyáltalában ki nem mutathatók, végül ama rendőri szabályok, melyek az országban a hus áruba bocsátását az egészségügy érdekében korlátozólag szabályozzák, a tengerentuli árura nem alkalmazhatók. Mindezeknél fogva az országos közegészségi tanács azt a szakvéleményt adta, *hogy a kérdésben levő cornedbeef behozatala közegészségi szempontból megtiltandó.* Biztosan lehet reményleni, hogy a tilalom nemcsak Magyarhonban, de Európa egyéb államaiban is jogerőre fog emelkedni.

⁂ **A magyar vasutak kölcsönös kárbiztositó szövetkezete**, mely tudvalevőleg 1880-ban keletkezett, elnöke *Tolnay* Lajos a magyar államvasutak vezérigazgatójának ügybuzgalma mellett igen szép eredményt ért el, mint azt a következő számok mutatják. A magyar vasutak szövetkezetének összes tüz- és szállitmányi kárfedezetei 1880-tól 1883 végeig 112,440.47 frtba került, az ezalatti «kezelési költségek» 13,748.91 frtba kerül, tehát az összes összbiztositás belekerült 126,189.38 frtba, az azelőtti biztositási szerződések szerint a szövetkezetnek 568,212.74 frtba, biztositási dij-összeget kelletvén fizetnie, a fenmaradt 442,023.36 frt a szövetkezeti önbiztositás által elért megtakaritásul mutatkozik. A «régi szerződések» lebonyolitásának daczára is még mindig 319,788.09 forint tiszta nyereség maradván, a «magyar szövetkezet» sikerei reá birták Ausztria-Magyarország többi vasutjait is, hogy 1884-től kezdve dualisztikus alapon életbe léptették az «összes osztrák és magyar vasutak kölcsönös kárbiztositási szövetkezetét.»

IPARÜGYEK.

— **Az országos iparegyesület** kézmüipari szakosztálya *Ráth* Károly elnöklete alatt ma ülést tartott. Első sorban *Mudrony* Soma szemelvényeket olvasott fel külföldi iparszaklapokból, melyért a szakosztály köszönetet szavazott. Ezután megállapitották a Szabóky-alapitvány szabályzatát. Eszerint évenkint az iparegyesület közgyülésén 10 aranyban részesül az az iparossegéd, a kit a kath. legényegylet s az orsz. iparegyesület kézmüipari szakosztályának e czélból kiküldött bizottsága előterjesztése alapján az egyesület igazgatósága arra érdemesnek talál. A 10 arany jutalom önállóságra készülő segédeknek adatik ki s arra első sorban a kath. legényegylet tagjai birnak igénynyel. — A vas- és fémmunkások beadványa tárgyában azt a határozatot hozta a szakosztály, hogy a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszternek ajánlani fogja, hogy 200 frttal járuljon az egyesület önmüvelődési czéljai elómozditásához. A szakoktatást illetőleg a szakosztály felhivja az egyesület figyelmét a már fenálló intézményekre. A technologiai iparmuzeum közleményeinek kiosztása után *Ráth* Károly keleti asztalos munkákat, Mudrony pedig *Wein* Károly és társa késmárki vászonmintáit mutatta be, mire az ülés véget ért.

— **A m. kir. technologiai iparmuzeumban** tegnap este *Vágó* Ignácz helybeli mülakatos mester tartott szakelőadást a zárak késziténél használt gépekről és szerszámokról. Különös fontosságot kölcsönzött ezen előadásnak *Trefort* Agost vallás és közoktatásügyi miniszter látogatása, ki *Szalay* Imre osztálytanácsos kiséretében jelent meg az előadáson. A miniszter távozásakor elismeréssel nyilatkozott az előadás érdekes voltáról. A közönség, ugy mint már a korábbi előadásokon is, zsufolásig megtöltötte a termet. Jelen voltak: a középipariskola igazgatója s nehány tanára, a fővárosi lakatos mesterei nagy számban és több mint 100 lakatos segéd.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Az egészségügyi szakbizottság** végrehajtó bizottsága e napokban azt az örvendetes jelentést tette a központi bizottságnak, hogy a XXVIII. (egészségügyi) csoportnak általános munkálatai már teljesen be vannak fejezve, sőt a szakbizottság külön javaslatainak végrehajtása czéljából már e felszólitások közül 50-nél több lett kézbesitve. A szakbizottság egyes terveire már ajánlatok is tétettek, s igy a többi közt az ivócsarnokra és a fürdőre vonatkozólag, s az ajánlattevők csakugyan az egészségügy fontosságához mért áldozatkészséggel viseltetnek a bizottság kezdeményezései iránt. Igen érdekes és nagyfontosságu tervet nyujtott be a bizottsághoz Szontagh Miklós, ki többek közremüködésével egy «Tátra» czimü pavillont szándékozik felállitani és abban gyüjteményesen kiállitani mindent, a mi a «Tátra» természetrajzi, ethnographiai és chinatikus viszonyainak ismertetésére szolgál, u. m. kitömött állatokat, növényzetet, s különösen fákat, közeteket, tér- és tájképeket, nem különben a touristika kellékeit. A szakbizottság e tervet örömmel fogadta, melynek megvalósulása hathatósan hozzájárulna, hogy a Tátra kiváló természeti viszonyaival együtt nagyobb körben megismertessék, s ez uton oly lendületet vegyen, aminőt az mint climatikus vidék megérdemel. A központi iroda vezetőségénél azonban ez a terv nem talált pártfogásra, mert az a kiállitási szabályzatba ütközik, hanem kimondotta, hogy a kiállitani szándékolt tátrai tárgyak az egyes csoportok szerint osztassanak el. Minthogy ez által ugy a tervezők mint a bizottság által kitüzött első sorban egészségügyi, de más tekintetekben is igen fontos czél egészen megsemmisittetnék, a bizottság elhatározta, hogy indokainak részletes kifejtése mellett fel fogja kérni a központi vezetőséget, miszerint a kiállitási szabályzat betüihez való szigoru ragaszkodása által ne állja utját a bizottság közérdekü s a kitüzött czél elérésére irányuló törekvésének.

= **A budapesti kerületi bizottság** több fontos kérdés elintézése iránt átiratot intézett az orsz. központi bizottsághoz, melyből a következő részleteket emeljük ki. Eddigi müködésünk folyamában számos kérdezősködéssel találkoztunk a vetemény-magvak elhelyezésére vonatkozó *üvegtartályok* és az iparczikkek befogadására hivatott rendes *üvegszekrényck* rajza, beszerzési ára és (az üvegszekrényeknél) bérleti ára iránt. A t. orsz. bizottság ez ideig e tárgyban hozzánk értesitést nem küldött és mivel igen sok kiállitó a kiállitásban való részvételét attól teszi függővé, vajjon kap-e tárgyai számára méltányos áron üvegszekrényeket, mély tisztelettel ajánljuk a tek. bizottság figyelmébe, hogy e fontos kérdésben dönteni és hozzánk a kellő tájékoztató felvilágositásokat beküldeni kegyeskedjék. Hasonlóképen a *borok kiállitásának módozataira nézve* (hány üveg a kiállitásra, hány a birálatra, bor kell-e a kiállitott üvegekbe, vagy elég-e festett viz stb.), felette kivánatos volna a kiállitási módozatokat már most megállapitani, mert mig ezek ismeretesek nem lesznek, több bortermelő tartózkodik a bejelentések eszközlésétől.

= **Az oktatásügyi országos szakbizottság** késő megalakulása folytán sok kiállitani szándékozó a felhivást elkésve kapta kezéhez s igy a kitüzött rendes határidőre tárgyait be nem jelenthette. Az országos bizottság az emlitett oknál fogva kilátásba helyezte az elkésve érkező bejelentésekre nézve a rendes térdijon felül megállapitott *10% többlet elengedését*, mit az oktatásügyi szakbizottság azzal hoz a kiállitani szándékozók tudomására, hogy bejelentéseiket minél előbb tegyék meg s bejelentő ivekért Suppan Vilmos szakbizottsági jegyzőhöz (I. ker. szentháromság-tér 7. sz.) forduljanak.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Magyar pénzügyek.** A Fremdenblattnak irják Budapestről: A Rothschild-csoport a 12 milliónyi magyar papirjáradékot, melyet november végével átvett, már eladta, a mi legjobban bizonyitja, hogy ezt az állampapirt mennyire kedvelik. De hogy magában az országban is mennyire el van terjedve, kitünik abból, hogy deczember hóban maga a magyar leszámitoló és pénzváltóbank 30 millió névértékü töke után váltott be szelvényeket. Ehhez még azt a ténykörülményt emlithetem, hogy a magyar állami pénztári jegyek az itteni piaczon annyira keresettek, hogy jelenleg a magyar hitelbanknál 2½ millió van előjegyezve, miután az ebbeli kivánságnak megfelelni már nem lehetett. Igaz, hogy a jelenlegi 5 százalékos kamatláb oly magas és a többi értékpapirra oly nyomasztó, hogy a pénzügyminiszter talán már legközelebb a kamatláb leszállitására fogja magát indittatva érezni. A papirjáradéknak ujabb kibocsátásáról, tekintettel a költségvetési törvényj vaslatra, melyet a képviselőházban még tárgyalni kell; február előtt aligha lehet szó. Az összeg a 18 milliót meg nem haladja, mivel a pénzügyminiszternek 1884-ben nagy összegekre nem lesz szüksége s a 18 millió az uj adók igénybevételével elegendő lesz.

** **Laczkó Adolf** budapesti bej. borkereskedő ellen (lakása és üzlete VII. ker. dohány-utcza 6. sz. a.) a magyar országos bank kérelmére ma a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél 1884. évi 1131. sz. alatt a csőd megnyittatott. Csődbiztos: *Hegedüs* László törvényszéki biró. Tö eggondnok: *Piufsich* Frigyes ügyvéd. Helyettes: dr. *Nagy* Dezső ügyvéd. Bejelentési határidő 1884. márczius 7. Felszámolási határidő 1884. márczius 26. Csődválasztmány megválasztása 1884. márczius 29. — *Latzko Adolf fizetésképtelenségi*, illetőleg csődügyében kereskedői körökben napok óta tartja magát a hir, hogy az *Országos bank* kivánja a csőd elrendelését. Azt is állitották, hogy a csődtömeg gondnoka *Piufsich* Frigyes ügyvéd, az *országos bank felügyelő tanácsosa* lesz. Ma volt a folytatólagos csődnyitási tárgyalás *Hegedüs* birónál és a fizetésképtelen czég okiratokat produkált és *rögtön előállitandó tanukra* hivatkozott arra nézve, hogy a bank a moratoriumba beleegyezett; azonkivül a hitelezők küldöttsége, *Hiller*, a 360,000 frtos bécsi hitelező, *Stricker*, stb. stb. megkereste az orsz. bank igazgatóját, hogy a moratorium lejárta idejéig várakozzék a bank, mert kétségen kivül volt helyezve, hogy *Latzkónak egy bécsi dusgazdag rokona oly áldozathozatalra nyilatkozik késznek*, a melynek folytán a *nagyon kedvezően* álló egyezkedési ügy *a legjobb eredménynyel ér véget*. A bank igazgatója a küldöttséget *el utasitotta*, a törvényszék pedig mellőzte az okiratok figyelembe vételét, nem rendelte el a készen álló tanuk kihallgatását, hanem kimondotta a csődöt Latzko Adolf ellen, s tömeggondnoknak megtette a folyamodó bank felügyelő tanácsosát. A bécsi nagyhitelezők zöme az elrendelt csődöt nagyon sérelmesnek tartja, s az érdekeltek már a holnapi napon beadják *felebbezésüket* az elrendelő végzés és egyéb intézkedés ellen.

** **Fizetésképtelenségek.** A budapesti hitelezői védegylet tudatja, hogy Prager Vilmos Szegeden fizetéseit megszüntette. A bécsi *Creditorenverein* pedig következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: *Papritz* A. gyarmatárukereskedő Rumburgban, Birnbaum V. kalapos Nagyváradon, Wanek János szücs Prágában, Machacsek Antal takács Münchengrätzben, Hoffmann és Görz üveggyárosok Wiesenthalban, Bloch Reisel Tarnovban, Rigoni Antal Roveredoban, Minca János (czég: Michele Leon) Triesztben, Perlesz Sámuel utóda, kézmüárukereskedő Sziváczban.

Magyarországi kereskedelmi czégek.

— Kivonat a «Központi Értesitő» 97-ik számából. —

I.

CZÉGBEJEGYZÉSEK.

a) **Egyéni czégek**: *Madár Ignácz* vegyeskereskedő Gyomán, bej. a b.-gyulai kir. trvszéknél nov. 19. — *Gutfreund Márk* vegyeskereskedő Szirakon bej. a b.-gyarmati kir. trvszéknél nov. 14. — *Kovács Aladár* okleveles gyógyszerész Csornán bej. a soproni kir. trv.-széknél nov. 19. — *Hirschfeld Sándor*, füszer-, gyarmatáru, déli gyümölcs, csemege, bor- és gyümölcskereskedő Kolozsvártt, bej. az ottani kir. trvszéknél nov. 20 — *Karácsonyi János*, vegyeskerkskedő Nagy-Almáson, bej. a kolozsvári kir. trvszéknél nov. 13. — *Neumann J.* kalapos Budapesten, bej. a kir. k. és v. trvszéknél nov. 19. — *Marsalkó Lajos* füszer- és vegyeskereskedő Nyiregyházán, bej. az ottani kir. trvszéknél julius 9. — *Morvay Mária* füszer- és vegyeskereskedése Szentmihályon, bej. a nyiregyházai kir. trvszéknél nov. 2. — *Varga Károly* butorkereskedő nyiregyházai fiók telepe bej. az ottani kir. tvszéknél jul. 9. — *Meisels E.* vegyes-, csont- és rongykereskedő Kisvárdán, bej. a nyiregyházai kir. trvszéknél aug. 31. — *Klein Dezső* rőfös- és posztókereskedő Nyiregyházán, bej. az ottani kir. trvszéknél okt. 12. — *Török József* terménykereskedő Nyiregyházán, bej. az ottani kir. tvszéknél nov. 2. — *Schweiger Nándor* terménykereskedő Budapesten, bej. a kir. k. és v. tvszéknél nov. 23.

b) **Társas czégek**: *Lustig Eszti és Neményi Hermin* női kézi munkákkali kereskedők Budapesten, bej. a kir. k. és v. tvszéknél nov. 19. — *Háromszéker Petroleum-Compagnie Ganser et Consorten* Budapesten, bej. a kir. k. és v. tvszéknél nov. 16. — *Erzsébet gőzmalom társaság* temesvári fiók telepe bej. a budapesti kir. k. és v. törvszéknél nov. 19. — *Agricola jégkárbiztositó részvénytársaság* felszámolása és az eddigi czégszövek törlése, bej. a budapesti kir. k. és v. törvszéknél nov. 16. — *Rimamurány salgótarjáni vasmürészvény-társaság* módositott alapszabályai, bej. a budapesti kir. k. és v. törvényszéknél nov. 19. — *Schwarcz testvérek* vegyeskereskedők Pelsőczön, bej. a rimaszombati kir. törvényszéknél nov. 27. — *Kemecsei népbank szövetkezet* felszámolása, bej. a nyiregybázai kir. törvszéknél jun. 15. — *Idb. Misselbacher J. B.* kolozsvári fióktelepe, bej. az ottani kir. törvszéknél nov. 13. — *Roth Mór és társa*, gabonakereskedők Baján, bej. a szabadkai kir. törvszéknél nov. 13. — *Szombathelyi fürdőházi részvénytársaság* módositott alapszabályai, bej. a szombathelyi kir. törvszéknél máj. 31.

II.

CZÉGTÖRLÉSEK.

a) **Egyéni czégek**: *Deutsch Simon özvegye*, Szomodon, törölt. a komáromi kir. trvszéknél nov. 14. — *Gottfried N.* Békésen, törölt. a békésgyulai kir. trv.-széknél nov. 14. — *Seiben Ottó* Csornán, törölt. a soproni kir. trszéknél nov. 19. — *Leitner és Grünwald utódai müvegyészeti gyufagyára* Ujpesten, törölt. a budapesti kir. k. és v. trvszéknél nov. 23. — *Weisz Jakab* Nyiregyházán, törölt. u. o. nov. 2. — *Bergstein Adolf* Nyiregyházán törölt. u. o. szept. 28. — *Löffler Lipót*, Nyirbátorban, törölt. a nyiregyházai kir. trvszéknél jul. 9. — *Czincz Jenő*, Nyiregyházán, törölt. u. o. nov. 2.

b) **Társas czégek**: *Sugáruti épitővállalat* Budapesten, a Franko-osztrák bank czégtársi minősége törölt a kir. k. és v. trvszéknél nov. 19. — *Fuchs Goldstein és társa* Budapesten, Fisch Adolf társtag kilépése bej. a kir. k. és v. trvszéknél nov. 28.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Január 8. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma valamivel csendesebb irányt követett. A kinálat meglehetősen terjedelmes volt, a vételkedv m rsékelt és mintegy 16,000 mm. adatott el meglehetősen változatlan árakon. — *Tengeri* 5 krral szilárdabb, egyéb gabonanemek csekély forgalom mellett szintén meglehetősen változatlanok. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 1000 mm. 79.6 k. 10.25 frt, 200 mm. 78.8 k. 9.90 frt, 100 mm. 77.5 k. 9.97½ frt, 200 mm. 77.4 k., 300 mm. 77 k. és 200 mm. 76 k. 9.95 frt, 100 mm. 77 k. 9.75 frt, sárga, 400 mm. 77 k. 9.85 frt, 100 mm. 76.4 k. 9.80 frt, 100 mm. 76 k. 9.85 frt, 900 mm. 76 k. 9.90 frt, 100 mm. 76 k. 9.70 frt, pót ékos, mind három hóra. *Felsőtiszavidéki* 400 mm. 81 k. 400 mm. 80·5 k. 500 mm. 79.8 k. és 200 mm. 79.2 k. 9.95 frt, 100 mm. 78.8 k. 500 mm. 78.5 9.95 frt, 150 mm. 80 k. 10 frt, mind három hóra. *Pestvidéki* 450 mm. 80 k. és 600 mm. 79.8 k. 10.10 frt, 200 mm. 76 k. 9.70 frt, mind három hóra. *Bácskai* 300 mm. 74.5 k. 9.57½ frt, három hóra. *Bánsági* 200 mm. 76.5 k. 9.65 frt, 1400 mm. 76.5 k. 9.80 frt, 600 mm. 75.5 k. 9.60 frt, mind három hóra. *Északmagyarországi* 200 mm. 78.5 k. 9.80 frt, 100 mm. 77·4 k. 9.60 frt, 100 mm. 77.8 k. 9 77½ frt, 100 mm. 76 k. 9.65 frt, mind három hóra.

Árpa 200 mm. 7.80 frt, 400 mm. 8 frt, mindkettő készpénzfizetéssel.

Zab 200 mm. 7.15 frt, 200 mm. 7.15 frt, mindkettő készpénzen.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza	ó, bánsági	76—80 kg	—.— frttól	—.— frtig
—	» tiszavidéki	76—80 kg	9.65 »	10.10 »
—	» pestvidéki	76—80 kg	9.55 »	10.05 »
—	» fehérmegyei	76—80 kg	9.55 »	10.95 »
—	» bácskai	76—80 kg	—.— »	—.— »
—	» északmagyarországi	76—80 kg	9.30 »	9.70 »
Rozs	ó,	70—72 kg	7.70 »	8.— »
Árpa	» takarmány	60—62 kg	7.15 »	7.40 »
—	» égetni való	62—64 kg	7.60 »	8.80 »
—	» sörfőzdei	64—66 kg	9.— »	10.30 »
Zab	»	37—40 kg	6.85 »	7.20 »
Tengeri	ó, bánsági	75 kg	6.75 »	6.80 »
—	» másnemü	73 kg	6.70 »	6.75 »
—		— kg	—.— »	—.— »
Köles		— kg	6.90 »	7.30 »
Repcze	uj, káposzta	— kg	—.— »	—.— »
—	» bánsági	— kg	—.— »	—.— »

Határidőüzlet mérsékelt forgalom mellett lanyha irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 20,000 mm. 9.61, 9.60, 9.61 és 9.62 frtjával.
B.-tengeri május—juniusra 1000 mm. 9.69 frt.
Szokványzab tavaszra 1000 mm. 7.10 frt.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén lanyha irány mellett gyenge volt a forgalom. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 10.000 mm. 9.62, 9.63 9.62 és 9.61 frtjával.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	9.61 —	9.63—
Szokványbuza őszre	»	10.17 —	10.20—
Bánsági tengeri május—juniusra	»	6.68 —	6.70—
Szokványzab tavaszra	»	7.08 —	7.10—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom mérsékelt volt; az irány lanyha. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 15,000 mm. 9.62, 9.61 és 9.60 frtjával.
B.-tengeri május—juniusra 3000 mm. 6.70 frt.

Esti forgalom.

Az esti tőzsde lanyha irány mellett üzlettelen volt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	9.59 —	9.61—
Szokványbuza őszre	»	10.17 —	10.20—
B.-tengeri május—juniusra	»	6.68 —	6.70—
Szokványzab tavaszra	»	7.08 —	7.10—
Kaposzta-repcze aug.—szept.-re	»	14.¼ —	14.⅜—

Terménytőzsde.

Terményekben nagyon csendes a forgalom; az árak változatlanok és hivatalosan ma egy eladás sem jegyeztetett.

Értéktőzsde.

A párisi tőzsdén nagy irányváltozás állt be s az onnan jelentett hausse az itteni tőzsdére is buzditó hatással volt, minek következtében az árfolyamok ma ujból és gyorsan emelkedtek, különösen a hitelrészvények. A forgalom rendkivül terjedelmet nyert s csak az utótőzsdén mutatkozott némi reákczió, mely nyereség reálizálásokra támadt. Az esti tőzsde kedvező párisi jelentésekre szilárdult, de később realizálások miatt ismét gyöngült.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén a kedvező párisi jelentésekre az árfolyamok tetemesen emelkedtek. Osztrák hitelrészvény 306.75-ön indult, emelkedett gyorsan 309-ig s maradt 308.70-en, magyar hitelbank 305.25-től 307.25-ig váltakozott, magyar 4 százalékos aranyjáradék 89.10-től 89.15-ig, magyar papirjáradék 86.70-től 86.75-ig, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 89-től 89.75-ig, osztrák magyar államvasut 324.50-től 325-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 308.70—308.80.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén további hausse uralkodott, később azonban realizálások következtében gyöngült az irány mérsékelten. A forgalom, kivált üzérkedési értékekben igen jelentékeny volt. — Osztrák hitelrészvény 308.40—309.90 közt ingadozván, maradt 308.30 pénz, magy. hitelbank 306.50—307.50 közt ingadozván, maradt 306.50 pénz, magy. leszámitoló és pénzváltó bank 89.25—89⅞, magy. jelzálog hitelbank 100.50—101, pesti magy. kereskedelmi bank 584-en köttetett. Befektetési értékek közül köttettek: Magyar 4%-os aranyjáradék 89.12½—89.20, magyar papirjáradék 86.60—86.72½-ig. Vasutak közül: osztrák-magyar államvasut 325.25-től 325.50-ig, északnyugati vasut 153.75-től 154-ig pesti közuti vasut 475-től 477-ig köttetett. Más értékek közül forgalomba jöttek: Ganz-féle vasöntöde 860-tól 880-ig, Drasche-féle téglagyár

159.50-től 160-ig, Schlick-féle vasöntőde 255-től 260-ig. ujlaki téglagyár 119-en, Fonciere pesti biztositó társaság 215-en, Lujza-malomért maradt 296 pénz. Valuták és váltók valamivel lanyhább.

1 óra 30 perczkor zárulta'k: Osztrák hitelrészvény 308.30—308.40, magyar hitelbank 306.50—301.75, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 89.25—89.50, magyar 4 százalékos aranyjáradék 89.10—89.12½, magyar papirjáradék 86.75—86.80.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 5—6 frt; nyolcz napra 14—15 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsde kezdetén ismét hausse volt, de később realizálások következtében meglehetősen gyengült az irány. Osztrák hitelrészvény 309.70 és 306.60 közt ingadozván, maradt 307.20, magyar hitelbank 307.50-től 305.50-ig, magyar 4 százalékos aranyjáradék 89-től 89.17½-ig váltakozott.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 307.20—307.30, magyar 4 százalékos aranyjáradék 89.02½—89.05.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde kezdetén uralkodott szilárd irány zárlat felé mérsékelten gyengült. Osztrák hitelrészvény 308.50—307.50 közt ingadozván, maradt 307.60 pénz, magyar hitelbank 303.25 és 305 közt ingadozott s maradt 305 pénz, magyar 4 százalékos aranyjáradék maradt 89 pénz, magyar papirjáradék 86.55 pénz.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 307.60—307.70, magyar 4 százalékos aranyjáradék 89—89.02½.

Felszámolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	308.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	—.—	«Union» bank	—.—
» pénzv.-éslesz.bank	—.—	Állami vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Déli vasut	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—		

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, jan. 8. Nagy kinálat mellett az árak hátrálók. Magyar urasági, öreg nehéz 46—47 forint, fiatal nehéz 49—50 forint, fiatal közép 48—49 forint, könnyü —.— forint. — Szedett nehéz 46—47, közép 46—46½ forint, könnyü 44—46 forint. Romániai, bakonyi nehéz 48—49 forint, átmeneti. közép 47—48 forint, átmeneti könnyü 46—47 forint, átmeneti, eredeti nehéz —.——, átmeneti, közép ——— frt átmen. Szerbiai nehéz 49—49½, átm. közép 47½—48 átmen., könnyü 46—47 frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% ———, hizó két éves élősulyban 4% ———. Két éves hizó a vasutról mázsálva ———. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilos és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőnek páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittettek,

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Valamennyi külföldi tőzsdéről jelzett hausse még fokozta az üzérkedés hevességét és minden aggodalom eloszlott. A mai előtőzsde kezdetén minden téren vételkedv mutatkozott és az értékek árfolyama általában emelkedett. Az elhelyezés igen könnyen ment és olcsó volt, minden értékben darabhiány jelentkezett és az osztrák hitelintézet nagyobb összeget bocsátott rendelkezésre 4½%-ra, februári ultimóig s járadékokat 4%-ra reportálta. A forgalom minden értékben nagyobb terjedelmet nyert, szintugy a sorompóértékekben is, a melyek közül leginkább felszökkentek a közlekedési értékek. Valuták valamivel gyengültebbek.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 308.50, *magyar hitelbank* 306.50, angol-osztrák bank 113.50, osztrák tartományi bank 116.75, union bank 111.60, osztrák-magyar államvaspálya 325.40, déli vasut 145, Károly-Lajos vasut 298.50, tramway 219.50, májusi járadék 79.45, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 89.25, husz frankos rany 9.59.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén a kedvező irány határozottan érvényben maradt, a vételkedv is tartós; a kouliszszának, valamint a sorompónak értékei emelkedők. Az üzlet élénk, nevezetesen az érczjáradékokban és az ujabb vasuti értékekben. Váltók, valuták gyengültek. A déli tőzsde haussezal zárult; déli vasut keresett.

2 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 309.80, *magyar hitelbank* 306.75, angol-osztrák bank 114.60, unio-bank 111.80, bankegyesület 107.50, osztrák-magyar államvaspálya 325.70, Károly-Lajos vasut 298, gőzhajózási részvények 570, Lloyd részvények 628, elbavölgyi vasut 207, tramway 219, déli vasut 146, májusi járadék 79.47, osztrák aranyjáradék 100.30, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.25, husz frankos arany 9.59, birodalmi márka 59.25, osztr. tartom. bank 118.80.

Bécs, jan. 8. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 100.—, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 99.50. 5½% magyar földh. int. záloglevél 100.50. Erdélyi vasut 170.—. Magyar keleti vasut 97.75. Magyar sorsjegy 113.—. Szőlődézsma váltsági kötvények 97.75. 6% aranyjáradék 121.05. Tiszavölgyi sorsjegyek 111.40. Magyar 4%-os aranyjáradék 89.25 Magyar vasuti kölcsön 139.75. Magyar hitelbank 307.—. Alföldi vasut 170.25. Magyar északkeleti vasut 152.25, Keleti vasuti elsőbbség —.—. Tiszav. vasut-részvény 248.50 Magy. lesz. és váltób. részv. 88.75. Kassa-oderbergi vasut 145.50. Magyar papirjáradék 86.70.

Bécs, jan. 8. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 309.—. Déli vasut 145.70. 4%-os aranyjáradék 120.20. Váltó Londonra 120.90. Károly-Lajos vasut 298.25. 1864-es sorsj. 169.—. 1860-as sorsjegy 136.80, 4.2%-os ezüstjáradék 80.40. Török sorsjegy 20.70. Angol-osztrák bank 114.60. Államvasut 325.70 Napoleondor 9.59, 4.2%-os papirjáradék 79.50. Hitelsorsjegy 171.—. Váltó német bankhelyekre 59.25. Császz. kir. arany 5.69. Osztrák-magyar bank 846.—. Emelkedik.

Esti tőzsde.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde nagyon szilárdan nyilt meg és jegyez: Osztrák hitelrészvény 307.50, *magyar hitelbank* 305.50, angol-osztrák bank 114.60, unionbank 111.75, bankegyesület 107.75, osztrák tartományi bank 118.60, osztrák-magyar államvasut 325.30, déli vasut 145.25, elbavölgyi vasut 206.20, alpesi bányatársaság 69.25, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.12½.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 308.30, *magyar hitelbank* 306, angol-osztrák bank 114.25, unio bank 111.75, bankegyesület 107.50, osztrák tartományi bank 119, tramway 218.80, osztrák-magyar államvasut 325 20, Károly-Lajos vasut 297.75, déli vasut 145.50, elbavölgyi vasut 207, alpesi bányatársaság 68.90, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 89.15, husz frankos arany 9.59½, német birodalmi márka 59.27½, *magyar papirjáradék* 86.65. Szilárd.

Az esti tőzsde **zárlata után:** jegyez osztrák hitelrészvény 307.60 és 308.30 után 308.10, uniobank 112.40 után 113.60, osztrák-magyar államvasut 325.75, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 89.17½.

Végül marad: osztr. hitelrészvény 307.40 után 307.60, angol-osztrák bank 114, osztrák-magyar államvasut 326, tramvay 219.25, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 89.15.

Bécs, jan. 8. *(Esti tőzsde.)* Osztr. hitelrészvény 307.50, Osztrák államv. részv. 325.10, Unio bank —.—, 1860. sorsjegy —.— Angol-osztr. bank-részv. 114.25, 20 frankos 9.59. Déli vasut-részvény 145.40, Magyar hitelb. részvény 306.—, 1864. sorsjegy —.—, 4%-os m. aranyjáradék 89.15. Gyöngült.

Prolongáczió és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai **prolongáczió,** mely négy napra (január 11, 12, 13 és 14) terjedt, a következő reporttételek mellett folyt le: Osztrák hitelrészvény 50—20 kr report (4½—3½%), *magyar hitelbank* 60—20 kr report (5⅞—4¼%), osztrák tartományi bank 15 krajczár report — simán (6⅛—4¼%), osztrák-magyar államvasut 30 kr report simán (4⅜—3¼%), déli vasut 5—20 kr deport (6⅛—4¾%), májusi járadék 20—30 kr deport (3¼—2½%), *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 15—40 kr deport (3¼—1¼%).

Praemiumüzlet. Osztrák hitelrészvény holnapra 5¼—6 frt, nyolcz napra 13½—14 forint, egy hóra 23—24 frt, három hóra 34—36 forint; osztrák tartományi bank egy hóra 13—14 forint, osztrák-magyar államvasut egy hóra 13—14 frt, déli vasut egy hóra 10—11 forint, *magyar négyszázalékos aranyjáradék* egy hóra 2—2½ százalék, három hóra 3¼—4 százalék.

Magánkamatláb: Első helyi váltóra 3⅞—4 százalék, távolabbi látra és domiczil váltóra 4—4½ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ma a hangulat lanyha volt, mert Newyorkból olcsóbb árfolyamokat jelentettek és Berlinből is mérsékeltebb árak érkeztek. *Buza* tavaszra élénk forgalom mellett egyes contremineurök által 10 és 9.99 frton is adatott, azonban ennek az árfolyamnak nem volt jogosultsága, mert egyidejüleg 10.05 frtot is fizettek és marad 10.03 frt pénz, május—juniusra jegyez 10.18—10.21 frton, őszre 10.47—10.50 frtot; *rozs* tavaszra 8.30 frton köttetett és marad 8.28 frton kinálva, *zab* tavaszra jegyez 7.42—7.46 frtot, *tengeri* május—juniusra 7.10—7.12 frt. Mind azonban csak kevés forgalom mellett.

Szesz ára tartott. Kész gabonaáru jegyez 31 forintot pénz.

Délután lanyha irány mellett nagyon csekély volt az üzlet. *Buza* tavaszra 10—10.02, május—juniusra 10.18—10.20½, őszre 10.50—10.52. *rozs* tavaszra 8.30—8.32, őszre 8.28, *zab* tavaszra 7.44—7.46, *tengeri* május—juniusra 7.10—7.12.

Kész áru teljesen üzlettelen. Az irány csendesebb.

KÜLFÖLDI ARUTŐZSDEK.

Newyork, január 7. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 10⅝, Neworleansban 10⅝/16. — Petroleum Newyorkban januárra 9½, Philadelphiában januárra 9⅜. — Nyers petroleum 7¾ United pipe line certificates 115. — Liszt 3.75. Piros őszi buza helyben 112 (= 10.19 forint), januárra 109⅜. (= 9.94 frt), februárra 111⅛ (= 10.11 forint), márcziusra 113⅛ (= 10.30 frt) 100 kilokint. — Tengeri 66— forint. Czukor (Fair rafining Muscovados) 5⅞. Rio kávé 12½. — Zsir (Wilcox jegyü) 9½, (Fairbank jegyü) 9¼. — Gabonafuvardij imperial quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon lekvő kontinentális kikötőkbe 2½.— (= 0 68 frt 100 kiloként). — Napi felhozatal gyapotból 20,000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggon-rakományokban 100 kilokint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért ½ márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 59 forint 30 kr. Párisra 100 frk vista 47 frt 95 kr.

Január hó 8	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	23.30	11.18	— 0.15
— februárra	23.60	11.32	— 0.10
— márczius-aprilisra	24.25	11.63	— 0.03
— márcziustól 4 hóra	24.75	11.87	+ 0.11
Liszt folyó hóra	49.60	14.96	— 0.08
— februárra	50.25	15.16	+ 0.08
— márczius-áprilisra	51.50	15.53	+ 0.28
— márcziustól 4 hóra	52.25	15.76	— 0.03
Olaj folyó hóra	80.—	38.36	+ 0.20
— februárra	79.75	38.24	+ 0.08
— márczius-áprilisra	79 50	38.12	+ 0.08
— májustól 4 hó	79.25	38.—	+ 0.08
Szesz folyó hóra	46.25	24.16	— 0.03
— februárra	46.75	24.42	— 0.13
— márczius-áprilisra	48.—	25.07	— 0.03
— májustól 4 hóra	49.25	25.72	— 0.01
Szállitási díj: Budapestről	8.27	3.93	
— « Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza aprilis-májusra	178.75	10.60	— 0.13
— junius-juliusra	182.50	10.82	— 0.17
Rozs januárra	147.25	8.74	— 0.04
— aprilis-májusra	148.—	8.78	— 0.06
Zab januárra	—.—	—.—	— —
— aprilis-májusra	131.—	7.77	— 0.01
Olaj januárra	65.80	39.02	— —
— aprilis-májusra	66.50	39.43	— 0.18
Szesz januárra	48.60	28.82	— —
— aprilis-májusra	49.60	29.41	+ 0.06
Szállitási díj: Budapestről	3.93	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza április—májusra	182.50	10.82	— 0.09
— május-juniusra	184.—	10.91	— 0.09
Rozs április—májusra	144.50	8.57	— 0.09
— május-juniusra	144.50	8.57	— 0.12
Olaj januárra	65.50	38.84	— —
— április—májusra	65.50	38.84	— —
Szesz kész szállitásra	47.—	27.87	+ 0.06
— januárra	47.50	28.17	— 0.13
— április—májusra	48.80	28.94	— —
— junius-juliusra	—.—	—.—	— —
Repcze januárra	—.—	—.—	— —
Szállitási díj: Budapestről	4.81	2.80	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:			
Buza márcziusra	17.90	10.61	— —
— májusra	18.40	10.91	— 0.06
Rozs márcziusra	13.80	8.18	— 0.06
— májusra	14.30	8.48	— 0.05
Olaj kész szállitásra	35.50	42.10	— —
— májusra	34.50	40.92	— 0.11
Szállitási díj: Budapestről	5.95	3.45	
BOROSZLÓ.			
Buza	19.80	11.74	— —
Zab	14.10	8.36	— —
Olaj	48.30	28.64	+ 0.12
Rozs	15.40	9.13	— —
Repcze	29.40	17.43	— —
Tengeri	14.—	8.30	— —
Szállitási díj: Budapestre	2.95	1.71	

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamok hoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékeka budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 59 frt 30 kr. 100 frk vista = 47 95 kr.

Január hó 8		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é
PARIS				
*Franczia 3%-os járadék		76.50	— —	— —
« 4½%-os «		106.90	— —	— —
Osztrák-magyar államvasut	M	675.	323.24	+ 0.62
Osztrák déli vasut	M	320.—	151.35	+ 3.19
*Osztrák földhitel-reszv.-társaság		— —	— —	— —
*Franczia törleszthető járadék		77.60	— —	— —
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	— —	— —	— —
Osztrák 4%-os aranyjáradék	M	— —	— —	— —
Magyar vasuti kölcsön	U	— —	— —	— —
Magyar jelzáloghitelbank	K	— —	— —	— —
Bécsi uniobank	K	— —	— —	— —
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	75.63	90.29	— —
Magyar 5%-os papirjáradék	U	— —	— —	— —
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	— —	— —	— —
Magyar országos bank	K	— —	— —	— —
BERLIN				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	66.70	79.47	— —
« 5 %-os «	K	67 90	93.92	— —
« 4%-os ezüstjáradék	K	67.60	80.17	+ 0.11
« 4 %-os aranyjáradék	K	84.80	100.76	+ 0.22
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.40	121.48	— —
« 4%-os «	U	75.40	89.46	+ 0.22
« 5%-os papirjáradék	U	73.20	86.93	+ 0.33
« keleti vasuti kötvények	K	78.—	92.54	— —
Keleti v. 5%-os elsőbbs. kötv.	K	97.50	115.65	+ 0.11
Osztrák hitelrészvény	U	533.—	308.02	+ 2.38
Magyar hitelbank	U	— —	— —	— —
Osztrák-magyar államvasut	U	553.—	327.83	+ 3.52
Osztrák déli vasut	U	248.—	146.85	+ 1.45
Károly-Lajos vasut	U	126.60	300.19	+ 2.36
Kassa-oderbergi vasut	K	61.50	145.90	— —
*Román vasuti részv.		— —	— —	— —
Orosz bankjegy		197.80	117.30	— 0.05
Váltó bécsi piaczra		168.60	59.24	— —
*Keleti kölcsön II. kib.		56 30	—.—	— —
Magyar jelzáloghitelbank	K	— —	— —	— —
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	— —	— —	— —
Magyar országos bank	K	— —	— —	— —
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	66.93	79.70	+ 0.06
« 5 %-os «	K	79.25	94.32	+ 0.14
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	67.68	80.27	+ 0.20
« 4 %-os aranyjáradék	K	84.63	100.58	+ 0.08
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.31	121.37	— 0.07
« 4%-os «	U	75.13	89.16	+ 0.08
« 5%-os papirjáradék	U	7 .75	86.42	— 0.15
Osztrák hitelrészvény	U	266.25	307.87	+ 5.55
Osztrák-magyar bank	K	705.—	836.24	— —
Osztrák-magyar államvasut	U	275.12	326.42	+ 3.53
Károly-Lajos vasut	U	252.12	299.10	+ 1.—
Osztrák déli vasut	U	122.62	145.82	+ 1.42
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	191.75	227.43	+ 0.15
Magyar-gácsországi vasut	K	137.50	163.11	— —
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	86.13	102.39	— —
Váltó bécsi piaczra		168.55	59.25	— —
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	79.—	93.97	— —
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	— —	— —	— —
Magyar hitelbank	U	— —	— —	— —
Magyar jelzáloghitelbank	K	— —	— —	— —
Magyar országos bank	K	— —	— —	— —

Trieszt, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Igen szilárd. Váltó Londonra 120.90, olasz piaczokra 48, huszfrankos arany 9.59½, májusi járadék 79.45, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 89.20, osztrák hitelrészvény 309, olasz járadék 90.50, olasz bankjegy 48.

Berlin, jan. 8. Kezdetben az irány szilárd. Zárlat felé eladások következtében a játék és ba kpapirok árfolyamai hanyatlottak. Osztrák járadék és orosz értékek árfolyamai emelkedtek. Vasuti és bányapapirok keresettek. Kamatláb 3%.

Berlin, jan. 8. (Utótőzsde.) 4,2% papirjáradék —.—, 4.2% ezüst-járadék —.—. 6% magy. aranyjáradék —.—, 5% magyar papirjáradék —.—. 5% keleti vasut elsőbbs. kötv. —.—. Magy. hitelrészvény —.—. déli vasut részvény 247.—, kassa-oderbergi v.-részv. —.—, orosz bankjegyek —.—, II. kibocs. kel. kölcsön —.—. M. jelzál. hitelb.-részv. —.—, magyar országos bankrészv. —.—, 5% osztr. papirjáradék —.—. ultimo aranyjáradék —.—, 4% magyar aranyjáradék —.—, magyar kel. vas. kötv. —.—, hitelrészvény 531.50, osztrák államvasut részvény 552 —, Károly-Lajos vasut részv. 126.50, román vasut részvény —.—, bécsi váltóár —.—, 4% osztr. aranyjáradék —.—, magyar lészámitoló és váltóbank részv. —.—. Szilárd.

Frankfurt, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Igen kedvező és élénk. Osztrák hitelrészvény 266, osztrák-magyar államvaspálya 276, osztrák déli vasut 122.57, Károly-Lajos vasut 252.62, egyiptomi felszökkenő az uj kabinet alakitására Nubar pasa alatt, 69, Gotthard-vasut 92.50, váltó Bécsre 168.55, Londonra 20.380, Párisra 80.90. Diskonto 3%.

Frankfurt, jan. 8. *(Esti tőzsde.)* Papirjár. —.—, ezüst járadék —.—, 4% osztrák aranyjár. —.—, Osztr. hitelrészv. 265.75, osztrák államvasut 277.—, déli vasut részv. 123.12, magyar galicziai vasut —.—, váltóár Bécsre —.— magyar leszámitoló- és váltóbank —.—, osztrák járadék —.—. Magyar orsz. bankrészv. —.— 5% osztr. papirjár. —.—, 4% magy. aranyjár. —.—, 5% magyar papirjáradék —.—, osztrák-magyar bankrészvény —.—, Károly-Lajos vasut 253.37, Erzsébet nyugati vasut —.— 4½ százalékos földhitel záloglevél —.—. Szilárd.

Páris, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Minden téren tartós haussze. Bianco eladók fedezést keresnek, de nem találtak elégséges anyagot.

1 óra 35 perczkor zárulnak: 4½%-os járadék 106.66, osztrák-magyar államvaspálya 680, osztrák déli vasut 318.75, olasz járadék 90.85, török 8.85, egyiptomi 346.25, török sorsjegy 41.50, ottomán bank 630.31, Fonciere 1250, osztr. t. om. bank 500, Szuez részvény 1967, spanyol 56.69. Haussze.

3 óra 40 perczkor zárultak: 4½%-os járadék 106.90, 3%-os járadék 76.50, törlesztési járadék 77.60, osztrák-magyar államvaspálya 675, osztrák déli vasut 320, *magyar 4%-os járadék* 75⅝. Kedvező.

London, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Egyiptomi 68.50, spanyol 55.59, török 8.75, ottomán bank 16.37, osztrák déli vasut 12.56, olasz járadék 89.75, *magyar 4%-os aranyjáradék* 73.50.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Sertésvásár.

Bécs, (St. Marx.) jan. 8. (Az «Egyetértés táv. tudósitása.) A mai vásárra felhozatott 7191 db sertés és pedig 3594 db süldő, 2032 db közepes és 1565 db hizott sertés. Fizettek süldőkért 30—38 frtot, közepesért 40—43 frtot, hizottért 43.50—45.50 frt, kivételesen 46 frtot, az élő állat 100 kilója után.

Vidéki üzlet.

Kula, jan. 7. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Időjárásunk igen szép, száraz és mérsékelt hideg, csakhogy jó hólepel kivánatos volna a vetésekre. Gabonaüzletünk lanyha, jegyzünk: buza 8.80 — 9.10 frt; zab 6.20 frt; tavaszi tengeri, készpénzzel 5.50 — 5.60 frt; mind 100 kilo számra; árpa a fogyasztás számára 3.40 — 3.50 frttig, pesti mérő.

Temesvár, jan. 7. A terményüzlet változatlanul lanyha. a vételkedv élénkebb. A behozatal az esős idő miatt csekély. Hivatalosan jegyeztetnek; buza 75—77 kl. 8.10,—8.60: rozs és árpa egy áruak: 6.70—6.80; zab 6.80—6.90; tengeri 5.50—5.60. Szesz, nyers 27.50—28, finomitva 29.75—30.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A gazdakör** igazgatósága január hó 9-ik napján, azaz szerdán délután 5 órakor ülést tart, melyre a tagok tisztelettel meghivatnak.

NAPIREND: Január 9-én.

Naptár: Szerda. — Római kath.: Julian vértanu. — Prot.: Marczial. - Görög-orosz: (decz. 28.) 20,000 vértanu. — Zsidó: (teb. 12.) Ezekiel. — Nap kél 7 ó. 48 p., nyug. 4 ó. 27 p. — Hold kél 10 ó. 40 p. d. u., nyug. 4 ó. 8 p. regg. — Hold a földközelében van este 6 órakor.

Miniszterelnök (belügyminiszter) fogad d. u 5—6-ig.

Közmunka- és közlekedésügyi miniszter fogad d. u. 5—6.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.

A főváros törvényhatósági képviselő bizottságának rendes közgyülése d. u. 4 órakor (uj városháza).

A Balaton-egyletnek hangversenynyel egybekötött tánczestélye.

Az orsz. iparegyesület mű- és épitésipari szakosztályának ülése d. u. 5 órakor.

A fővárosi és vidéki kereskedők körének elnökségi ülése d. u. 4 órakor. (Károly-körut, Huszár-ház).

A budapesti angol kör társas-estélye 8 órakor saját helyiségében.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1.

Műszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9—1-ig és d. u. 3—7-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4.

Muzeumban: term. rajz és népismetár d. e. 9— d. u. 1.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-d. u. 1 óráig.

Egyetemi könyvtár d. u. 3—7.

Akademiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hiv. lap jan. 8-i számából.

Arverések a fővárosban. Pleskó Anna 8201 forintra becs. ingatl. jan. 11 (I—III). Keller Ignácz 420 forintra becs. ingóságai jan. 14 (Károly-körut 10).

Arverések a vidéken. Csobán Mihályné 2400 frtra becs. ingatl. márcz. 8 Arad. Kuris Lajos 721 forintra becs. ingatl. jan. 30 Felfalu (Szécsény). Filkovits Pál 9040 forintra becs. ingatl. márcz. 3 N.-Becskerek. Lazin Moisze 2977 frtra becs. ingatl. jan. 26 Varjas (Vinga). Birnstingel Lázár 3407 forintra becs. ingóságai jan. 15 Makó. Bakó Borbála 863 forintra becs. ingatl. april 5 Udvard (Komárom). Benkő József 2415 frtra becs. ingatl. febr. 15 Kőhalom. Gila Márton 11,165 forintra becs. ingatl. jan. 30 Szegvár (Szentes). Kemény János 1050 forintra becs. ingatl. jan. 15 Gyöngyös. Jonás István 355 frtra becs. ingóságai jan. 9 Duna-Földvár. Zsagár Markó 350 forintra becs. ingatl. jan. 24 Sztaécsova (Pancsova).

Csődhirdetmény. Janky Teréz oraviczabányai lakos ellen, bej. jan. 31. Csődbiztos: Tornya Endre törvényszéki biró, tömeggondnok: Szőllősy István ügyvéd.

Pályázatok. A kassai postaigazgatósági kerületben postahivatali szolgai, — Szepesmegye területén II. oszt. pénzügyi fogalmazói, — a kolozsvári kir. tvszéknél II-od oszt. jegyzői, — a dunavecsei kir. jbiróságnál végrehajtói, — a fiumei kir. tvszéknél jegyzői, — a kunhalasi kir. jbiróságnál albirói, — a beregszászi kir. tvszéknél joggyakornoki, — a segesvári kir. adófelügyelőségnél szolgai, — a budapesti katonai tettleges lelkészi állományban helvét hitvallásu evang. katonai hitszónoki, — a temesvári kir. pénzügyigazgatóság kerületében hét szemlészi állomásokra.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Páris szálloda.
Kohn M. Palánka
Königstein E. Szatmár
Moskovitz L. Kikinda
Baumhorn M. Szabadka
Weissmann D. Jassin
Allmann A. Bécs

Pannonia szálloda.
Medgyes E. Szolnok
Fáy B. Nyustya
Schreiber I. Kondoros
Strehal V. Izsér
Szájbély B. Nagylook
Csurgay K. D.-Szekcső
Darvas M. Nagybecskerek
Lukics I. D. Nagybecskerek
Scharman J. Bécs
Spitzer I. Gyöngyös
Felner I. Székesfehérvár
Dr. Séllei I. N.-K.-Madaras
K. Papp S. N.-K.-Madaras
Tersztyanszky D. Szendrő
Hecksch S. Losoncz

Schmidt-Orient szálloda
Dr. Bölcsházy Gömör
Szabo K. P.-Halász
Makay S. Csongrád
Kovács Ö. Debreczen
Varsay B. Losoncz
Kutka G. Komárom
Harangi S. Miskolcz
Hercz Zs. Miskolcz
Lövenheim L. Nagyvárad
Roth L. Orsova
Neumann D. Temesvár
Schmidt E. Bécs
Denkler J. Bécs
Heller M. Brünn
Grosz S. Kanizsa
Fried J. Trencsén

Vadászkürt szálloda.
Garay G. Bécs
Timáry I. Detta
Potonyay M. Lipta
Braun S. Zenta
Mayer E. Szemertz
Schwarz A. Bécs
Wirz N. Bécs
Andrásy F. Bécs
Vasserfogel S. Bécs

Juszternitz K. Bécs
Lienhardt J. Bécs

Arany sas szálloda.
Szluha A. Szeged
Dr. Markusz J. Á.-Szállás
Foghthüy I. Szoboszló
Kellner D. Debreczen
Hoffer S. N.-Káta
Fernbach S. Orczifalva

Európa szálloda.
Gutman V. Nagykanizsa
Roth J. Pécs
Moravetz K. Pozsony

Erzsébet szálloda.
Pongrácz I. Ipolyság
Mayer F. Fehértemplom
Brandeisz F. Bonyhád
Marosy K. Ráczkeve
Szilágyi L. Ráczkeve
Libertinyi A. Szemlak
Gyarmathy P. Pécs
Turóczy Gy. Vágsellye
Frecska S. Losoncz
Kerner F. Tata

Fehér ló szálloda.
Dr. Köhlner A. Bécs
Pilisy A. K.-Szeben
Palunby G. Boglár
Schönwald F. Dabas
Matolay Gy. Arad
Braun A. Szeged
Hidegi A. Komárom
Fernyi A. Debreczen
Polmann B. Kassa
Grosz K. Bécs
Fülöp B. Rutka

Fehér hattyu szálloda.
Gyöngyössy I. Miskolcz
Blau S. Dabas
Engl V. Ócsa
Kuti S. H.-M.-Vásárhely
Roth S. Szabolcs
Leopold S. Tata
Blau E. Kaposvár
Ehrenfeld M. Dömsöd

Hungária szálloda.
B. Nyáry A. Bagonya
B. Bánfy B. N.-Szilés
Balogh K. Kolozsvár
Pataky L. Szentes
B. Dittfurth N. Arad
Mr. Monnoyes L. Brüsszel
Mr. Ceriana A. Bukarest
Mr. Legrande Ch. Brüsszel
Dr. Bogdán P. Kolozsvár
Dr. Pick D. Szeged
Hayos E. Magyaróvár
Eichler V. Drezda
Müller A. Bécs
Müller A. Bécs
Römer T. Bécs
Ditrichstein I. Bécs
Jeiteles J. Bécs
Ross Zs. Bécs
Krausz J. Győr

Holzwarth-Frohner száll.
Scheibenstuhl V. M.-Ostrau
Barac M. Fiume
Pornitz M. Bécs
Wagner K. Bécs
Braun I. Bécs
Fuchs I. Bécs
Dahajon D. Bécs
Stubenwohl G. Vukovár
Mandl H. Brassó
Edelstein M. N.-Csebb
Stadler I. Passau
Takáts F. Kassa
Epstein M. Nagyszombat
Schlesinger F. Nagyszombat
Löbl I. N.-Szivácz

Marchal-szálloda az «Angol királynő» hez.
B. Huszár C. és A. Kolozsvár
Campineanu I. Bukarest
Duc a G. Bukarest
Nasture V. Bukarest

Glavina L. Zalaegerszeg
Kaeppe S. Királyhegy
Staenglen I. Stuttgart
Nicolits S. Belgrád
Jankovits I. Boglár
Latinovits A. Duka
Satzger Ch. Bécs
Huszár B. Balogh
Brandeis H. Páris
Bara C. Bécs
Dursa I. Bécs
Müller H. Bécs
Leiner G. Bécs
Ehrenreich E. Belgrád
Arnold I. Drezda
Thomasy A. Lübek

István fhg. szálloda.
Wenig H. Brünn
Paupic N. Kisczell
Ernst J. Bécs

Magyar király szálloda.
Szentmiklósy P. Gömör
Popovits I. Belgrád
Schuszter O. Lugos
Tausig A. Bécs
Kessler I. Bécs
Nagl H. Bécs
Pollák H. Bécs
Eliász S. Szolnok

Nemzeti szálloda.
Meskó Ö. Makó
Schwarz Johanna Esztergom
Polgár L. Fegyvernek
Bodonyi L. Pamuk
Mihalovits A. Déva
Sey A. Pozsony
Hirsch A. Nagyatád
Reichwein M. Bécs
Vincent S. Szatmár

NYILT-TÉR.

Hurutlabdacsok avagy czukorkákat?

Mindig e kérdést halljuk, valahányszor arról van szó, hogy hurutus affektácziókat (köhögés, nátha, mell, torok, tüdőhurut stb.) eltávolitsuk. Csakis Voss W. gyógyszerész hurutlabdacsai képesek a betegség okát, a nyákhártyák gyulladását azonnal eltávolitani, s ezért minden más szernek eleibe helyezendők. 70 kros dobozokban kaphatók Budapesten Török József gyógyszertárában, király-utcza 7. szám alatt. D. Rothschnek gyógyszertárában Debreczenben, Fohner gyógyszertárában Temesvárott, Barcsay gyógyszertárában Szegeden és Magyarország minden jó gyógyszertárában. Csak akkor valódiak, ha minden doboz Dr. med. Wittlinger gyakorló orvos névaláirását viseli. 8135

Dolinay Gyula

tisztelettel felhivja a t. közönség figyelmét

ifjusági vállalataira.

1. Hasznos Mulattató

12-ik évfolyam.

Képes lap a mindkét nembeli olvasni szerető **ifjuság számára.** Megjelen havonkint kétszer, **40** oldalra terjedő tartalommal, diszes kiállitásban, számos **képpel,** boritékba füzve. Ujévvel **12-ik évfolyamába** lép. Az eddigi kiváló irói erők támogatják továbbra is az ifjuság e régi közlönyét, mely tizenegy év óta országszerte oly átalános közkedveltségre tett szert az értelmes ifjuság köreiben. **Előfizetési ár** negyedévre **1 frt,** félévre **2 frt,** egész évre **4 frt.** — **Ingyenmellékletét** képezi a **„Magyar királyok és hősök arczképcsarnoka",** melyből már idáig **23** iv jelent meg, s e tömeg **65 kr. ráfizetéssel** megszerezhető. — **Uj évvel** érdekes közleményekkel **uj folyam** kezdődik.

2. Lányok Lapja

10-ik évfolyam.

Képes közlöny a **fejlettebb koru leányvilág** számára, kizárólag ifju olvasói igényeihez alkalmazott olvasmányokkal. Hogy ma, midőn a sajtó oly nagy elterjedtségnek örvend, mennyire szükséges az ifju leányok számára e folyóirat gonddal megválogatott közleményeivel, legjobban bizonyitja azon körülmény, hogy immár 9 év óta áll fent. Ujévvel **10-ik évfolyamába lép.** Megjelen számtalan szép közleménynyel, diszes **képekkel** havonkint kétszer **két iven, égszin kék boritékkal.** E lappal szintén megrendelhető a **„Magyar királyok és hősök arczképcsarnoka".** A «Lányok Lapja» előfizetési ára: **negyedévre 1 frt, félévre 2 frt, egész évre 4 frt.** — Ujévvel rendkivül érdekes közleményekkel **uj folyam** kezdődik.

3. Magyar királyok és hősök

94 király és hős 65 kr.

a többi teljes befejezésig ingyen.

Páratlanul áll e vállalat, mely magában foglalja összes királyainkat.... az erdélyi fejedelmeket.... a kiválóbb nádorokat.... **a nagy** hősöket és hazafiakat. A diszes arczképekhez tartalmaz élet- és jellemrajzok vannak irva. Idáig már **23 iven 94 kép és életrajz jelent meg,** és mindezt azok, kik előfizetnek a «Hasznos Mulattató» vagy «Lányok Lapjára» **65 kr. bámulatos csekély árért bérmentesen küldve** szerezhetik meg, a folytatások pedig teljes befejezésig, mint mellékletek, **ingyen** küldetnek a lappal. Jelenleg a **Mária Terézia kornál** járunk, s igy látható, hogy most már a mü gyorsan közeledik befejezéséhez, mi aközbeeső nehány uralkodó, az **1848/9-iki szabadságharcz** nagy alakjaival, a legujabb kor kiváló férfiaival s végül **Ferencz József** uralkodónk arczképével következik be. Utoljára diszes **czimlap** s áttekinthető **tartalom** jő az egészhez, hogy pompás kötetté lehessen foglalni, mely kötet a történelem képes **albuma** lesz. Valódi

nemzeti arczképcsarnok

Kincse a **hazafias lelkes ifjuságnak,** disze bármely háznak. Ifjusági mü ugyan, de **felnőttek** is gyönyörködhetnek e **nemzeti Pantheonban.**

Mint **karácsonyi és ujévi ajándék** különösen ajánlható. Ily olcsó és ily nagybecsü ajándéktárgy még nem létezett az ifjuság számára. — **65 krért 23 ivnyi diszes kiállitásu mű...: a történelem 94 alakjának arczképével és életrajzával!... a folytatások pedig ingyen!...** Ismételten megjegyzendőnek tartjuk, hogy e történelmi mü csakis valamelyik lapunkkal együttesen rendelhető meg. **Külön semmi áron sem kapható.** ☞ **Könyvárusi kézbe soha nem fog adatni.... Kizárólag lapjainkkal együttesen szerezhető meg.** ☜

Kiadóhivatal Budapest, zöldfa-utcza 32.

8362 **Dolinay Gyula,**
szerkesztő és kiadótulajdonos.

ARANY ÉREM.

Nemzetközi gyógyszerészeti kiállitás, Bécs 1883.

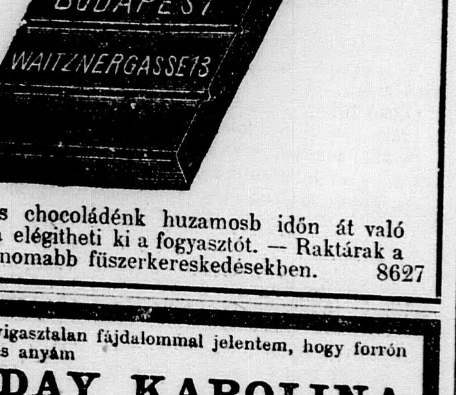

Csak jeles chocoládénk huzamosb időn át való használata elégitheti ki a fogyasztót. — Raktárak a finomabb füszerkereskedésekben. 8627

Alólirott vigasztalan fájdalommal jelentem, hogy forrón szeretett édes anyám

TORDAY KAROLINA

özv. Freysinger Györgyné asszony

1884. évi január 7-én déli fél 1 órakor hosszas szenvedés után, életének 67-ik évében, az élők sorából elköltözött.

Fájdalmas gyászomban osztoznak: fivére Torday József váczi királyi aljárásbiró nejével, továbbá unokatestvérei, — sógornője és szerető rokonai. 8688

A boldogultnak kiszenvedett porai f. hó 9-én (szerdán) délután fél 3 órakor fognak a reformata egyház szertartása szerint a Vácz felvárosi temetőben a mulandóságnak átadatni.

Kelt Váczon, 1884. január 7-én.

Áldás és béke takarja a legjobb édes anya hamvait!

Dr. Freysinger Lajos váczi királyi közjegyző.

Mély fájdalommal tudatom Mátyás, Dalma, Józsi és Elda gyermekeim ugy özvegy Bozóky Sándorné édes anyám, és özv. Palásty Ferenczné anyósom, valamint testvéreim, sógoraim és számos rokon nevében, szeretett nőmnek, a jó édesanyának, menynek és rokonnak

BOZÓKY JÓZSEFNÉ

született Keszehoczy Palásty Francziskának

élte 34 boldog házasságának 20 évében, hosszas szenvedés után 1884. év január hó 6. napján történt kimultát. Hült tetemei 1884. évi jan. hó 7-ik napján fog az örök nyugalomnak a családi sirboltba átadatni.

Nyugodjék békével! 8678

Kunszentmártonban 1884. évi jan. hó 6. napján.

Bozóky József.

Özv. Thaller Jánosné született Kaizler Etelka, a maga és testvérei Kaizler Adolf jegyző és neje Gruber Éva, valamint gyermekei Irma és férje Ányos Lajos, Lujza és férje ifj. Kalmár Antal, Polda és férje Bulin Lajos, Antal és Ödön; idősb. Kalmár Antal jegyző és neje, Pálfi Aurelia, ugy gyermekeik Antal és Aurél; Kaizler Amália és férje Dallos Elek nyugalmazott honvéd alezredes ugy gyermekei: Klementine Avarti, Lajosné; Kaizler Antonia és férje Széles Farkas m. k. bánya-nagy, ugy gyermekeik Géza, Sándor, Ilona, Elek, Giza és Irma, Kaizler Apollónia és férje Horváth György ügyvéd ugy gyermekük Valéria, ugyszintén számos rokon és jó barát nevében fájdalomtelt szivvel tudatja hőn szeretett férje

THALLER JÁNOS,

nyugalmazott kincstári pénztárnok

66 éves korában, boldog házasságuk 37-ik évében agyszélhüdés következtében f. hó 3-ikán esteli 10 órakor történt gyászos elhunytát. 6679

A boldogult hült tetemei f. h. 5-ikén d. u. 3 órakor fognak a szászvárosi róm. kath. sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat a szászvárosi kath. templomban f. hó 7-ikén fog a megboldogult lelke nyugalmáért a Mindenhatónak bemutattatni.

Áldás és béke lebegjen feledhetetlen porai felett!

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHAZ.

Budapest, január 9-én.

IBOLYAFALÓ.

Vigjáték 4 felv. Irta Moser.

Személyek:

Rembach — Pintér
Valeska — Csillag T.
Wildheim Zs. — Molnárné
Berndtué — Szatmáryné
Berndt Viktor — Náday
Feldt — Benedek
Belingné — Békessy I.
Golevszki — Faludi
Schlegel — Gonda
János, inas — Tóth
Minna, komorna — Gaál I.
Péter, huszár — Körösmezei
Altiszt — Ujházi
Altiszt az örs. — Horváth
1-ső önkéntes — Réthei
2-ik » — Császár
Ujoncz — Berényi
Rembach szolg. — Sántha
Wildheimné sz. — Sebestyén

Kezdete 7 órakor.

Holnap, január 10-én.

A nürnbergi baba.

Ezzel:

Naila.

NÉPSZINHAZ.

Budapest, január 9-én.

Csókon szerzett vőlegény.

Eredeti énekes bohóság 3 felv. Irta Szigeti József. Zenéjét szerzette Serly Lajos.

Személyek:

Csontai L. — Horváth
Béla — Rónai Gy.
Eszti — Vidorné
Ábrai Irén — Pálmai I.
Barnyai K. — Szabó
Olga — Tóth I.
Trauer — Kassai
Irmag — Mezei
Irmagné — Pesti M.
Elöljáró — V. Kovács
Futaki — Solymosi
Ripacs — Komáromi
Nefelejts — Pártényiné
Egy ur — Magyari
Rosa — Vári Irma
Viola — Füredine
Reseda — Rónai A.
Camelia — Galambos B.
Petunia — Mikei I.
Floxia — Várai M.
Gyuri — Ujvári
Ferkó — Munkácsi
Egy szolga — Bónis

Kezdete 7 órakor.

Holnap, január 10-én.

Hoffmann meséi.

NÉMET SZINHÁZ.

Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*

Budapest, január 9-én.

Hundert Jungfrauen

oder:

Die Grüne Insel.

Operette 3 felv.

Kezdete 7 órakor.

!ORPHEUM!

hajós-utcza 27. szám alatt.

Ma nagy előadás.

Mr. Melas, a legjobb jelmezváltozási müvész első fellépte, valamint a még egy nő által sem látott eliquibrista forgó gömbön. Azonkivül Mr. Delepiére és családja, the Mephisto, Hottentottok, Emil Lorenz, Brothers, Pooles, Don Espardo, Haydn, Tawn és Jacobson hires clown. 8615

Lindau k. a. énekesnő fellépte.

IDŐJÁRAS jan. 8. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700 +	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	63.0	D 4	+ 0.4	✱ 12	●
Beszterce	60.0	NY 1	— 1.1	✱ 9	●
Beszterczebánya	59.3	D 2	—	✱ n	●
Budapest	61.0	NY 1	+ 3.3	—	◑
Csáktornya	61.4	DK 1	— 4.7	—	○
Debreczen	58.5	NY 5	+ 0.0	—	○
Eger	61.0	DK 1	— 3.7	✱ 2	◑
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	60.6	K 2	+ 8.6	12	●
Késmárk	59.7	NY 1	+ 0.6	—	●
Keszthely	62.7	E 2	— 3.2	1	◑
Kolozsvár	63.1	K 1	— 6.6	—	●
Magyar-Óvár	62.8	NY 1	+ 1.8	—	●
Mármaros-Sziget	60.2	◎	— 0.8	✱ 8	●
Nagy-Enyed	61.9	DNY 2	— 5.5	—	○
Nagy-Szeben	60.8	NY 3	+ 2.1	1	○
Nagyvárad	61.3	D 5	+ 0.9	—	○
Orsova	62.5	E 2	+ 0.4	—	●
Pancsova	62.7	DK 1	+ 1.0	5	●
Selmeczbánya	60.9	ENY 8	+ 1.0	5	●
Sopron	—	◎	+ 2.1	—	●
Szatmár-Németi	58.8	NY 2	+ 1.3	✱ 4	●
Szeged	62.0	◎	+ 1.2	11	●
Sepsi-Szt-György	60.0	◎	— 3.2	✱ 4	●
Szolnok	61.2	E 4	— 1.0	2	○
Temesvár	—	D 2	+ 0.8	7	≡
Trencsén	59.9	NY 1	+ 3.4	—	●
Ungvár	57.4	DK 2	— 0.6	✱ 3	●
Zágráb	—	EK 2	+ 2.3	—	●
Bécs	62.4	NY 3	+ 4.8	1	●
Bregenz	66.1	D 1	— 0.1	1	●
Lesina	60.5	K 2	+ 10.8	4	●
Pola	60.3	E 1	+ 7.0	6	≡
Prága	62.8	NY 3	+ 4.2	—	●

Jelek magyarázata ◎ — szélcsend; ○ — tiszta, derült, ◔ — ¼ felhős; ◑ ½ felhős; ◕ — ¾ felhős; ● — borult; ● — esős, ▲ — jég; ≡ — köd; ✱ — hóesö; ∞ — göz; ⌇ — zivatar, villám.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (764—766) az Alpesek körül, a depresszió (754—756) Oroszországban van. Az idő helyenkint erősb szelek mellett többnyire borus, nyugaton esővel, keleten hóval.

Hazánkban: Nyugatias, részben északi és déli, helyenkint erősbödött szelekkel a hőmérséklet nagyobb lett, a légnyomás kelesten kisebbedett. Az idő többnyire borus, minden részben számos csapadékokkal, helyenkint derüléssel utánuk. Az e hó 3-án előre jelzett idő boruló jellegével végződik s változó jelleget öltve, jövőre egyelőre enyhe lesz, helyi csapadékokkal.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Többnyire enyhébb, szeles, változó időt várhatni, helyenkint csapadékkal.

VIZÁLLÁS 1884. jan. 8.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	1.85	—	áradó	M.-Sziget	0.66	—	áradó
Komárom	1.42	—	apadó	Beregszász	—	—	—
Budapest	1.80	—	apadó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	2.23	—	áradó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	0.55	—	apadó
Ujvidék	2.43	—	apadó	Szolnok	0.86	—	apadó
Pancsova	0.84	—	apadó	Szeged	1.26	—	apadó
Orsova	1.90	—	áradó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	—	—	—
Barcs	—	16	változtl	**Maros**			
Eszék	0.67	—	apadó	Arad	—	—	—
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	1.96	—	apadó	Temesvár	—	06	apadó

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései január 8.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	76 k/g frttól	76 k/g frtig	77 k/g frttól	77 k/g frtig	78 k/g frttól	78 k/g frtig	79 k/g frttól	79 k/g frtig	80 k/g frttól	80 k/g frtig	81 k/g frttól	81 k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig
bánsági buza uj	szilárd	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—	—	—	—	—	—
tiszavidéki «	«	9.65	9.70	9.75	9.80	9.85	9.90	9.95	10.—	10.05	10.10	—	—	—	—	—	—
pestvidéki «	«	9.55	9.60	9.65	9.70	9.75	9.80	9.90	9.95	10.—	10.05	—	—	—	—	—	—
fehérmegyei «	«	9.55	9.60	9.65	9.70	9.75	9.80	9.90	9.95	10.—	10.05	—	—	—	—	—	—
bácskai «	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—	—	—	—	—	—
m. északi «	«	9.30	9.35	9.35	9.40	9 45	9.50	9.55	9.60	9.65	9.70	—	—	—	—	—	—

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü suly hektoliterenként	100 kg ára -tól frt	kr.	-ig frt	kr.
rozs	ó	—	szilárd	70—72	7	70	8	—
árpa	«	takarmány	«	60—62	7	15	7	40
«	«	égetni való	«	62—64	7	60	8	80
«	«	sörfőzdei	«	64—66	9	—	10	39
zab	ó	—	»	37—40	6	85	7	20
tengeri	ó	bánsági	szilárd	75	6	75	6	80
	«	másnemü	»	73	6	70	6	75
köles	«	—	«	nélkül	6	90	7	30
káposzta-repcze	uj	—	szilárd	—	—	—	—	—
bánsági repcze	«	—	«	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	kr.	áru frt	kr.
buza	lanyha	tavaszra	9	61	9	63
	«	őszre	10	17	10	20
tengeri	lanyha	1884. máj.—jun.	6	68	6	70
zab	«	tavaszra	7	08	7	10
	«	őszre	—	—	—	—
repcze káposzta	«	aug—szeptemb. 1883	—	—	—	—
« bánsági	—	julius—augusztusra	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

	Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 6%	120.75	121.—
Magyar királyi aranyjáradék adómentes kisorsolt 6%	—.—	—.—
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 4%	89.10	89.40
Magyar papirjáradék adómentes 5%	86 65	86.95
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank) 5%	139.50	140.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban 5%	140.—	141.—
Gömöri államvasuti záloglevelek 5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm. 5%	92.50	93.—
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm. 5%	114.50	115.—
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban 5%	97.50	98.—
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt	113.—	113.75
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt	112.50	113 50
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	111.75	112.—
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben 5%	—	—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben 5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 5%	100 25	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal 5%	99.25	100.—
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi 5%	99.50	100.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal 5%	98.75	99.50
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-szl. 5%	100.—	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi 5%	99.25	100.—
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt) 5%	93.50	94.—
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt) 5%	97.50	98.50
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)	—.—	—
Egyesitett államadósság papirban május—nov. 4 2/10 %	79.30	79.60
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug. 4 2/10 %	79.30	79.60
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius 4 2/10 %	80.25	80.50
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október 4 2/10 %	80 25	80.50
Osztrák aranyjáradék 4% kamat 4%	99 75	100.25
Osztrák papirjáradék, adómentes 5%	94.—	94.25
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p.p. 4%	122 50	123.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é. 5%	136.50	137.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é. 5%	143 —	144.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.	168.75	169.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.	167.50	168.50
Pest város kölcsöne 1870-ből 6%	105.50	106.—
Pest város kölcsöne 1871-ből 6%	105.50	106.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne 5%	96 75	97.25
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank 3%	[illegible]	30.50

RÉSZVÉNYEK.

	Osztal. 1882-re	Befiz. frt	pénz	áru
a) Bankok.				
Ált. magyar municipalis hitelint.	12.—	200	—.—	—.—
Angol-osztrák bank	5.—	120	—	—
Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	9.—	100	107.50	108.25
Horvát leszámitoló bank	14—	200	—	—
Iparbank, budapesti	—.—	100	19.—	20 —
Központi partársulati hitelintézet	2—	80	—	—
Magyar Általános Hitelbank	19.50	200	306 25	306.75
Magyar jelzálog-hitelbank	26.1 frk	200	—	—
Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	13.1 frk	100	100.50	101 —
Magyar leszám. és pénzváltóbank	5.—	100	89.25	89 75
Magyar országosbank részv.-társ.	20 frk	100	—.—	—
Osztrák hitelintézet	17.50	160	308.30	308.50
Osztrák-magyar bank	45.—	300	842.—	845.—
I. magyar iparbank	13.—	150	160.—	161.—
I. magyar iparbank II. kib.	—.—	150	148 —	150.—
Pesti magyar kereskedelmi bank	45.—	500	585.—	586.—
Sziszeki hitelbank	5 50	100	—	—
«Unio» bank	7.—	100	—	—
b) Biztositó társulatok.				
Bécsi biztositó társaság	12.50	200	214.—	216.—
Bécsi élet-ésjáradék-biztos. társ	13.50	200	230.—	240.—
Első magyar ált. biztositó társ.	192.—	1000	3040.—	3060.—
Foncière pesti biztositó intézet	—	100	69.50	70.50
Magyar-franczia biztos. társaság	6.25 frk	50	—	—
Pannonia viszontbiztositó társ.	46.—	300	925.—	950.—
c) Gőzmalmok.				
Concordia gőzmalom	50.—	500	580.—	583.—
Első budapesti	120—	500	1230.—	1250.—
Erzsébet malom	20 —	200	247.—	248.—
Hengermalom	60 —	500	600 —	605.—
Lujza	35.—	160	296.—	300.—
Molnárok és sütők	35.—	200	390 —	392.—
Pannonia	150 —	1000	1235.—	1245.—
Viktória	50.—	300	450.—	452.—
d) Közlekedési vállalatok.				
«Adria» magy. tengeri hajózási részv.-t.	12.—		—.—	150.—
Alföld-fiumei	— —	200	170.—	170.50
Arad-Körösvölgyi vasut	— —	100	—.—	—.—
Báttaszék-dombovári	— —	200	169.—	170.—
Déli vasut	2—	200	144.50	144.50
Északkeleti vasut	— —	200	153.75	154.25
Erdélyi vasut	— —	200	170.25	171.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut	— —	200	— —	—.—
Kassa-oderbergi vasut	— —	200	145.50	146.—
Magyar-galicziai vasut	— —	200	162.50	163.—
M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	— —	200	166. -	167.—
Osztrák-magyar államvasut	— —	200	324 50	325.—
Pécs-barcsi vasut	— —	200	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut	— —	200	248.—	249.—
Osztrák dunagőzhajózási társaság	—.—	500	567.—	570.—
Pesti közuti vaspálya	26.—	200	476.—	477.—
Pesti közuti vaspálya élv. jegy	16.—		295.—	300.—
e) Takarékpénztárak.				
Budapest III. kerületi	5.50	50	72.—	73.—
Országos központi	33.—	300	485.—	490 —
Pesti első hazai	300.	1000	4650.—	4700.—
Egyesült Budapest fővárosi	34.—	200	473.—	475.—
Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	4.50	100	94.—	95.—
f) Különféle vállalatok.				
Alagut		105	123.—	125.—
Általános waggon-kölcsönzőtárs.	8—	80	90.50	91.50
Ész.-magyarorsz. e. köszénb. r. t.	7.20	100	—.—	—.—
Franklin-Társulat könyvnyomda	12 —	150	156.50	157.50
Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	10.50	400	880 —	885.—
Gschwindt-féle szeszgyár	50.—	200	432.—	435.—
Gyapjumosó és bizt. első magyar	28.—	200	245.—	250.—
Kereskedelmi testület épülete	14.—	210	590.—	595.—
Könyvnyomda «Athenaeum»	28.—	150	550.—	560.—
Pesti könyvny. részvény-társaság	40.—	500	935.—	940.—
Kőszén- és téglagyár (Drasche)	60.—	130	159.50	160.—
Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.	9.—	100	106.50	107.50
Pesti épitő-társaság	— —	85	—.—	—.—
Rimamurány-salgótarjáni vasmű	—.—	100	112 75	113 50
Salgó-tarjáni kőszénbánya	10.—	100	121.50	122.50
Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	7—	200	259.—	263.—
Schlick-féle vasönt. s gépgy. II. kib.	18.—		—.—	—.—
Serfőzde első magyar	3.—	400	655.—	660.—
Sertéshizlaló	40.—	200	388.—	390.—
Sóskuti kőbánya	30.—	200	45.—	48.—
Spodium és csontlisztgyár	— —	200	269.—	270.—
Szálloda részvény-társaság	20.—	200	81.50	82 —
Tégla- és mészégető, ujlaki	— —	200	118.50	119.50
Téglagyár, kőbányai	10.— 20.—	160	243.—	245.—

ZÁLOGLEVELEK.

	pénz	áru
Magy. földhitelintézet papirérték 5½%	101.—	102.50
Magy. földhitelintézet papirérték 5%	100.25	101.—
Magy. földhitelintézet papirérték 4½%	93.50	94 —
Magy. földhitelint. arany v. ezüst 5%	120.—	120.50
Magyar jelzálogbank 5½%	101.—	101.50
Magyar jelzálogbank 5%	98.25	98.75
Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 5½%	100.—	101.—
Osztrák-magyar bank osztr. ért. 5%	101.10	101.35
Osztrák-magyar bank osztr. ért. 4½%	99.—	99.25
Osztrák-magyar bank osztr. ért. 4%	93.50	93.75
Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv. 5%	99.—	100.—
Pesti magyar kereskedelmi bank 6%	101.75	102.25
Pesti magyar kereskedelmi bank 5½%	101.50	102.—
Pesti magyar kereskedelmi bank 5%	99.—	99.50
«Albina» takarék-és hitelintézet 6%	100.—	—

ELSŐBBSÉGEK.

	Befizetett frt		pénz	áru
Alf.-fiumei v. (n.v.-északi von.)	200	5%	97.50	98.—
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	97.25	97.75
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	95.—	95.50
Dunagőzhajózási társulat	300	5%	— —	— —
Dunagőzhajózási társulat	100/200	6%	— —	— —
Észak-keletivaspálya	300	5%	92 75	93 25
Észak-keletivaspálya (aranyban)	300	5%	117.25	117.75
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	6%	123.—	123.50
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	94.50	95.—
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	93 50	94.—
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	95.50	—
Magyar nyugati vasut 1874. kib.	200	5%	96 50	—.—
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyban	200/1000	5%	113.—	114.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	94.—	94.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200	5%	98.50	99 50
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	300	5%	95.—	96.—
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	100 50	101 —
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)	100	5%	119 50	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—	—
Tiszavidéki vasut		5%	102.—	102.50
Budapesti lánczhid	100	6%	103.—	103.50
Kőszén- és téglagyár kötvények	100	6%	— —	— —
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.—	97.50

MAGÁNSORSJEGYEK.

	pénz	áru
Osztrák hitelintézet	171.—	172.—
Budavárosi sorsjegy	38.50	39.50
Keglevich sorsjegy	18.—	19.—
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.	6.30	6.60
Osztrák vörös kereszt-egylet	11.50	12.—
Pálffy sorsjegy	35.50	36.50

PÉNZNEMEK.

	pénz	áru
Császári királyi arany (vert)	5 70	5.73
Császári királyi arany (kör.)	5.66	5.69
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.57	9.60
20 frankos arany	9.57	9.60
20 márka	11.85	11.87
Török aranylira	—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst	— —	— —
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi	59.25	59.35

Váltók árfolyama (látra).

	Bank-kamatláb	pénz	áru
Német bankpiaczok 100 márk	4%	59.25	59.35
Amsterdam 100 hollandi frtért	4%	99.80	100.—
Brüssel 100 frankért	4%	47.90	48.—
Páris 100 frankért	3%	47.95	48.10
Marseille 100 frankért	3½%	—	—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	3%	—	—
Zürich 100 frankért	3%	48.—	48.10
London 10 font sterlingért	3½%	48.—	48.10
Szentpétervár 100 rubelért	6%	120.90	121.20
Olasz bankpiaczok 100 lire nuove ital.	5%	—	—

Bécsi tőzsde január 7.

	pénz	áru
A) Általános államadósság.		
Egységesjár., papir, május—novemb. 5%	79.40	79.55
Egységes járadék, papir, febr.—aug. 5%	79.30	79.45
Egységes járadék, ezüst január—jul. 5%	80.40	80.60
Egységes járadék, ezüstb. apr.—okt. 5%	80.50	80.65
Sorsolással, 1854-ből 250 frt sorsj. pp. 4%	122.50	—.—
Sorsolással, 1860-ból 500 frt sorsj. o.é. 5%	136.50	137.—
Sorsolással, 1860-ból 100 frt sorsj. o.é. 5%	143.—	—.—
Sorsolással, 1864-ből 100 frt sorsj. o.é.	168.75	169.25
Sorsolással, 1864-ből 50 frt sorsj. o.é.	168.—	168.50
Como-járadék 42 lira	—.—	—.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt 5%	147.25	148.—
Bécs-glogn. v. els. jegy. 100 frt p. p. 5%	98.—	—.—
B) A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államadóssága.		
Osztrák aranyjár. adómentes 100 frt 4%	99.85	100.—
Osztr. papirjár. visszafiz. 1881 100 frt 5%	93.90	94.05
C) A magyar korona országainak államadóssága.		
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt 6%	120.95	121.10
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt 4%	88.95	88.10
Magyar papirjáradék 100 frt 5%	86.55	86.70
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ezüst 5%	140.25	140.75
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ar. k. 5%	139.75	140.—
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt 6%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1869-ből 300 frt 5%	92.65	92 90
Keletivasutiál. kötv. 1873-ból 300 frt 5%	114.75	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1876-ból 100 frt 5%	97.50	97.75
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 frt 5%	—.—	— —
Magy. államkölcs. 1873. sors. 100 frt 5%	—.—	— —
Magyar urbéri válts. kötvény 100 frt 5%	—.—	— —
M. szőlődézsma-válts. kötv. 100 frt 5%	97.50	98.—
Magyar nyeremény-kölcsön 100 frt	113.—	113.25
Magyar nyeremény-kölcsön à 50 frt	112.50	113.—
M. tiszav. s szegedi ny. sorsj. 100 frt 4%	111.10	111.40
D) Földteherm. kötv. 100 frt pp.		
Csehországi 5%	106.50	—.—
Bukovinai 5%	99.—	100.—
Galicziai 5%	98.90	99.30
Karinthiai 5%	106.50	— —
Krajna és tengerparti 5%	102.75	104 25
Morvaországi 5%	104.—	105.—
Alsó-ausztriai 5%	105.—	106.—
Felső-ausztriai 5%	104.50	— —
Salzburgi 5%	102.—	—.—
Sziléziai 5%	110.—	—.—
Stiriai 5%	104.—	105 —
Tiroli 5%	99.—	—.—
Horvát- és szlavonországi 5%	100.—	102.—
Erdélyi 5%	99.40	99.90
Temesi bánság 5%	99.25	99.75
Temesi 1867-iki sorsolási záradék 5%	99.—	99 50
Magyar 5%	100.—	100.60
Magyar 1867-iki sorsolási záradék 5%	99.10	99.50
E) Más közkölcsönök.		
Dunaszabályoz. sors. 1870-ből 100 frt 5%	115.—	115.75
Dunaszab. kölcsön 1878-ból 100 frt 5%	103.75	—.—
Pestvárosi kölcsön 1871 6%	104.75	105.25
Pestvárosi kölcsön 1880 5%	96.80	97.30
Triesztvárosi kölcs. 1865 6%	— —	— —
Triesztvárosi kölcs. 1879 6%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1867 5%	103.25	103.75
Bécsvárosi kölcsön 1874 (ar. v. ez.) 5%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (sorsolás)	124.—	124.50
Olasz járadék 100 lira 5%	—.—	—.—
Szerb nyer. kölcs. 100 frk 3%	29.80	30.20
Török vasuti kölcsön 400 frk	20.—	20.25
F) Záloglevelek, jelzálog-kötvények és kötvények (100 frtért).		
Osztr. ált. földh.-int. sors. ar. v. ez. 4½%	119.75	120.25
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf. 4½%	95.25	95.75
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf. 4%	91.80	92.30
Osztr. ált. földh.-int. nyer.-kölcsön 3%	97.50	98.—
Csehorsz. földh.-társ. 36 éves visszf. 5½%	103.40	104.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf. 6%	104.50	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf. 5%	102.50	103.50
Központi földhitelint. bank 38 é. 5%	100.—	100.25
Gácsországi földhitelintézet 18 é. 6%	101.50	—.—
Gácsországi földhitelintézet 20 é. 7%	103.—	105.—
Gácsországi földhitelintézet 36 é. 6%	102.—	102.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é. 5½%	101.75	103.—
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é. 5%	101. -	101.75
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf. 5½%	150.—	100.25
Osztrák jelzálogbank sorsolással 5%	100.50	—.—
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf. 5%	101.50	102.50
Osztrák jelzálogbank sorsolással 4½%	97.50	98.—
Osztrák-magyar bank 5%	101.15	101.30
Osztrák-magyar bank 4½%	99 20	99.35
Osztrák-magyar bank 4%	93.50	93.80
Első osztrák takarékp. sorsol. 30 év 5½%	102.25	102.75
Első osztrák takarékp. sorsol. 32 év 5½%	102.25	102 75
Magyar földhitelintézet 5½%	100.50	102.50
Magyar földhitelint. sorsolása 39 év 5%	100.60	101.30
Magyar földhitelint. sorsolása 4½%	93.50	94.—
Magyar földh.-int. sors. 39 é. arany 5%	120.25	120.75
Magyar jelzálogbank 25 évi sors. 5½%	101.—	102.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors. 5½%	101.—	102.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors. 5%	98.25	98.75
G) Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 300 frt ezüst 5%	96.80	97.20
Alföld-fiumei pálya 200 frt ezüst 5%	97 80	98.20
Alf.-fiumei k. 1874. k. 200 frt ezüst 5%	97 40	97.70
Arad-temesvári vasut 200 frt ezüst 5%	— —	—.—
Cseh északi vasut 300 frt 5%	105.25	105.75
Cseh nyugati vasut 300 frt 5%	100.50	101.25
Buschtiehradi vasut 150 frt ezüst 5%	102.75	103.25
Dunagőzhajózási társ. 300 frt ezüst 5%	115 25	—.—
Dunagőzhaj. társ. 100/200 frt ezüst 6%	107.50	108.—
Dunagőzhajózási társ. 200 frt arany 5%	—.—	—.—
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst 5%	95.40	95.80
Erzsébet pálya 600 és 3000 márka 4%	104.50	105.—
Erzsébet p. 400 és 2000 m, lev. nélk. 4%	108.15	108.40
Ferdinánd északi pálya 100 frt p.p. 5%	104.75	105.25
Ferdinánd északi pálya 100 frt o.é. 5%	101.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 300 frt ez. 6%	106.75	107.—
Ferencz-József pálya 200 frt ez. 5%	103.—	103 30
Pécs-barcsi pálya 200 frt ez. 5%	101.—	101.50
Károly-Lajosgácsi pálya 300 frt o.é. 5%	99.—	99.30
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez. 5%	98.75	99.25
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez. 5%	95.—	95.50
Kassa-od. (osztr. v.) 1879. 200 frt 5%	100.50	—.—
Kassa-od. (magy. v.) 1879. 200 frt 5%	—.—	—.—
Lemb.-czern.-jassii p. I. kib. 300 frt o.é.	96.—	96.25
Lemb.-czern.-jassii p. II. kib. 300 frt ez.	100.75	101.15
Lemb.-czern.-jassii p. III. kib. 300 frt ez.	96.—	96.30
Osztrák-magyar Lloyd 300 frt arany 5%	122.50	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1881. 500 frt ar. 5%	122.50	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1882, 500 frt ar. 5%	122.50	—.—
Osztrák észak-nyugati p. 200 frt ez. 5%	102.30	102.80
Osztr. ész.-nyug. p. Lit. B 200 frt ez. 5%	102.40	102.70
Rudolf-pálya 300 frt ez. 5%	100.70	101.—
Erdélyi pálya 200 frt ez. 5%	94.20	94.50
Osztr.-magyar államvasp. 500 frank 3%	181.75	182.—
Osztr.-m. áll.-vp. 1874. k. 500 frank 3%	179.50	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. kieg. h. 500 frank 3%	175.—	175.50
Osztr.-m. áll.-vp. I. kib. 200 frt ar. 5%	—.—	—.—
O.-m. áll.-vp. (brünni r.) 150 frt ez. 5%	101.—	—.—
Déli pálya jan.—julius 500 frank 3%	138.40	138.80
Déli pálya április—okt. 500 frank 3%	138.50	138.75
Déli pálya 200 frt ar. 5%	120.70	121.—
Dél-északném. összek.-p. 100 frt o.e. 5%	98.50	—.—
Dél-é.-n. összek.-p. 1879. k. 100 frt o.é. 5%	97.50	98.50
Tiszavidéki pálya 1000 frt o.é. 5%	102.—	102.50
Tiszavidéki pálya 200 frt o.é. 5%	101.50	101.80
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt ez. 5%	95.—	95.20
Magy. gácsorsz. p. II. kib. 200 frt ez. 5%	94.—	94.50
Magyar észak-kel. pálya 300 frt ar. 5%	92.60	93.—
Magy. északkeleti pálya 400 márka 5%	117.—	117.50
Magy. északkeleti pálya ar.-kötv. 6%	123.—	123.50
M. nyug. (Székesf.-győr-grácz) 200 frt 5%	96.50	—.—
Magy. nyug. vp. 1874. k. b. 200 frt 5%	96.50	—.—
H) Különféle sorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt o.é.	170.75	171 25
Clary 40 frt p.p.	35.25	—.—
Dunagőzhajózási 100 frt p.p.	110.—	111.—
Innsbruck városi 20 frt o.é.	—.—	—.—
Keglevich 10 frt p.p.	18.—	—.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o.é.	—.—	—.—
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o.é.	23.—	24.—
Buda város kölcsöne 40 frt o.é.	38.50	39.50
Pálffy 40 frt p.p.	35.25	36.—
Osztr. vörös-kereszt sorsjegy 10 frt o.é.	11.65	11.90
Magyar vöröskereszt-sorsjegy 5 frt o.é.	6.30	6.50
Rudolf alapitvány 10 frt o.é.	19.75	20.50
Salm 40 frt p.p.	54.25	54.75
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o.é.	—.—	—.—
St.-Genois 40 frt p.p.	49.—	49.50
Stanislau városi 20 frt o.é.	23.—	24.—
Trieszt városi 100 frt p.p.	126.—	127.—
Trieszt városi 50 frt o.é.	—.—	—.—
Waldstein 20 frt p.p.	27.75	28.25
Windischgrätz 20 frt p.p.	36.75	37.25
Nyereményjegyek 3%-nyi kölcsön	21.—	23.—
I) Bankok részvényei.		
Angol-osztrák bank 200 frt 5%	111.80	112.20
Bécsi banktársulat 200 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi bankegyesület 100 frt 5%	106.50	106.75
Osztrák ált. földhitelintézet 200 frt 5%	218.—	219.—
Pestimagyar keresked. bank 500 frt 5%	—.—	—.—
Keresked. és ipar hitelintézet 160 frt 5%	301 50	301 75
Magyar általános hitelbank 200 frt 5%	300.—	300.50
Alsó-ausztriai leszámit. társ. 500 frt 5%	845.—	855.—
Magy. lesz. és pénzváltó bank 100 frt 5%	88.50	89.25
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 frt 5%	— —	— —
Osztrák jelzálogbank 200 frt 5%	61.—	63.—
Magyar jelzálogbank II. kib. 200 frt 5%	99.50	100.—
Osztrák tartományi bank 200 frt 5%	—.—	—.—
Magyar országosbank 200 frt 5%	— —	— —
Magyar ált. municip. hit.-int. 200 frt 5%	— —	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt 5%	845.—	847.—
Unio-bank 100 frt 5%	111.—	111 30
Általános forgalmi bank 140 frt 5%	148.75	149.25
K) Közleked. vallalatok részv.		
Albrecht pálya 200 frt o.é.	—.—	—.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt o.é. 5%	170.—	170.50
Arad-temesvári vasut 200 frt o.é. 5%	—.—	— —
Cseh északi vasut 150 frt o.é.	194.—	196.—
Cseh nyugoti vasut 200 frt o.é.	304.—	308.—
Buschtiehradi vasut 500 frt p.p. 5%	883.—	885.—
Buschtiehradi v. (lit. B.) 200 frt o.é.	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társas. 500 frt p.p.	567.—	569.—
Duna-drávai pálya 200 frt ez. 5%	170.25	170.75
Erzsébet pálya 200 frt p.p. 5%	226 25	227.—
Erzséb. p. Lincz-Budweis 200 frt o.é. 5%	199.50	200.—
Erzséb. p. Salzburg-Tirol 200 frt o.é. 5%	190.75	191.25
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p.p. 5%	2542.—	2550.—
Ferencz-József pálya 200 frt o.é. 5%	201.75	202.25
Pécs-barcsi pálya 200 frt o.é. 5%	—.—	—.—
Károly-Lajosgaliczia p. 200 frt o.é. 5%	297 —	297.50
Kassa-oderbergi pálya 200 frt o.é. 5%	145.25	145.75
Lemberg-czern.-jassi p. 200 frt o.é. 3%	172.75	173.—
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p.p. 5%	626.—	628.—
Osztrák északnyugoti p. 200 frt o.é. 3%	190.50	191.25
Osztr. é.-nyug. v. (Lit. B.) 200 frt o.é. 3%	204.50	205. —
Rudolf-pálya 200 frt o.é. 5%	174.60	175.—
Első erdélyi pálya 200 frt o.é. 5%	170.—	170 75
Osztrák államvasuttárs. 200 frt o.é. 5%	322.30	322.60
Déli pálya 200 frt o.é. 5%	143.20	143.50
Délészak-ném. összek. p. 200 frt p.p. 5%	148.—	148.50
Tiszavidéki pálya 200 frt p.p. 5%	248.50	249.—
Bécsi Tramway 200 frt o.é. 5%	219.—	219.25
Magy. gácsországi pálya 200 frt o.é. 5%	162.75	163.25
Magyar északkeleti pálya 200 frt o.é. 5%	152.25	152.75
M. nyug. székesf.-gráczi 200 frt o.e. 5%	166.—	166.50
L) Iparvállalatok részvényei.		
Osztr. általán. épitő-társaság 200 frt	—.—	—.—
Liesingi serfőzde 100 frt	60.50	61.—
Prágai vasipar-társulat 200 frt	188.25	189.—
Rima-murányi vas.-társ. 100 frt 5%	112.—	113 -
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt 5%	120.—	121.—
Bécsi fegyvergyár társaság 100 frt 5%	106 50	107.50
Nemzk. wagg.-kölcs.-t. Bpest 100 frt	90.50	91.—
Által. waggon-kölcs.-t. Bpest 80 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi épitő-társaság 100 frt	92.—	93.—
Assicurazioni gen. com. 1000 frt p.p. 5%	—.—	— —
«Duna» osztr. bizt.-r.-t. 200 frt o.é. 5%	310.—	315.—
Viszontbiztositó-t. bécsi 200 frt o.é. 5%	76 —	80.—
«Securitas» viszontbizt.-t. 250 frt o.é.	280 —	— —
Bécsi élet- s jár.-bizt.-int. 200 frt o.é. 5%	240 —	—.—
Bécsi biztositó társaság 200 frt o.é. 5%	218.—	220.—
M) Váltók (látra).		
Amsterdamra 100 hol. frt 3½%	100.—	100.10
Brüsseli 100 frank 3½%	— —	— —
Német bankpiaczok 100 márka 4%	59.30	59.40
London 10 fontst. 3%	120.95	121 20
Milano 100 ol. lira 5%	48.05	48.10
Franczia bankpiaczok 100 frank 3%	— —	— —
Páris 100 frank 3%	48.05	48.10
Pétervár 100 rubel 6%	— —	— —
Svájczi piaczok 100 frank 3%	48.05	48.10
Zürich 100 frank 3%	48.05	48.10
N) Valuták.		
Császári és királyi arany darabja	5.72	5.74
Császári és kir. reczés arany darabja	5.67	5.69
Osztrák-magyar 8 frtos arany darabja	9.59	9.60
30 frankos arany darabja	9.59	9.60
20 márkás arany darabja	11.84	11.86
Orosz imperiale darabja	9.89	9.91
Sovereigns darabja	12.07	12.11
Török arany lira darabja	10.89	10.91
Mária-Terezia (Levant) tallér darabja	— —	— —
Ezüst 100 frt o.é.	— —	— —
Ezüstjáradék-szelvény 100 frt o.é.	— —	— —
Német birodalmi bankjegy 100 márka	59.30	59.35
Olasz bankjegy 100 ol. lira	48.05	48.15
Orosz papir rubel darabja	1.16½	1.17½

Házeladás Verőczén.

Verőczén egy a vasut tőszomszédságában a Dunán fekvő csinos, szilárdan épült ház olcsón eladó. Ez épület fekvésénél fogva igen alkalmas gyárnak (kékfestőgyárnak különösen). Bővebb e lap kiadóhivatalánál «L. R. 1250» alatt.

Vételre kerestetik

franczia **butor bronz** felszereléssel, **pendüle-ök** és candelaberek. Régi sevres-, szász- és bécsi **porczellán.** Régi szövetek, **könyvek** rézmetszetekkel. Arany és ezüst. **Arany-dobozok.** Régi ékszer. Ajánlatok levélben teendők meg. Vidékre is készséggel megyek.

STEINER LIPÓT Budapest, sugár-út 36. szám.

8682

Cser-eladás.

Debreczenhez 1 órányira nagyobb mennyiségü — timárnak való cserhéj eladó.

Bővebb felvilágositást ád Farkas Elek Hosszúpályiban és Fáy A. Sándor B.-Gyarmaton. 8664

Kilián Frigyes m. kir. egyetemi könyvárusnál Budapesten, váczi-utcza 28. szám alatt megjelent 8683

Államháztartás és adózás Francziaországban.

Irta **Lukács Béla.**

Ára 3 forint osztr. ért.

Államháztartás és adózás Angliában

Irta **Lukács Béla.**

Ára 2 forint osztr. ért.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban, Budapest, himző- és kalap-utcza sarkán, 1. szám.

IGÉRVÉNYEK

január 15-iki huzáshoz

Tiszavölgyi sorsjegyekre

1 frt 50 és bélyeg.

Főnyeremény 100.000 forint o. é.

A MERCUR kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete **BUDAPESTEN**

8684

Dorottya-utcza 12. *Politzer S.* Dorottya-utcza 12.

A FRANKLIN-TARSULAT kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható — az osztrák tartományok számára SZELINSZKY GYÖRGY cs. k. egyet. könyvárusnál Bécsben I., Stefansplatz Nr. 6.

KISFALUDY KÁROLY ÉS MUNKÁI.

IRTA

BÁNÓCZI JÓZSEF.

A KÖLTŐ ARCZKÉPÉVEL.

ELSŐ KÖTET.

Ára füzve 2 frt 40 kr. Angol vászonba kötve 2 frt 80 kr.

MÁSODIK KÖTET. (VÉGE.)

Ára füzve 2 frt 40 kr. Angol vászonba kötve 2 frt 80 kr.

Rendkivül fontos a HÖLGYEKNEK

A cs. kir. egyetemi országos vegymühely által Bécsben, a magyar kir. országos vegymühely részéről Budapesten és prof. dr. Liebemann által vegyelemzett, ugyszintén hatóságilag is megvizsgált és minden ártalmas ércztartalomtól mentnek talált

a) Juno-Crême, az arcz- és kézbőr jeles fentartási szere, kitünő sikerrel használtatik **szeplő, napégés, foltok, börtisztátlanságok** és **kiütések** ellen. **Ártatlan anyagoknak** sikerült vegyülékét képezi. — Egy nagy tégely ára 1 frt 50 kr.

b) Juno-pasta, csodálatos, láthatlan **nőszépitő szernek** is neveztetik. — Ezen arczpasta egy pillanat alatt az **arczbőrnek vakitó fehér** szint ad. E szerint a legerősebb szemnek sem lehetséges felfedezni, hogy az arczbőr praeparálva van s mégis ifjú, rózsás, természetes szinnel bir. — Egy nagy tégely ára 2 frt.

Jauluszises „Juno Puder“, mely minden ércztartalomtól ment, minden külföldi készitményt fölülmul elismert kitünő minőségénél fogva. Kapható **fehér, rózsa** és **crême**-szinben. — 1 Carton 60 kr.

Valódi minőségben egyes-egyedül nálam kapható. **Jaulusz Regina,** orvos leánya. **Budapesten,** VII., Izabella-utcza 31., I. em. 21. ajtó.

Szállitás minden irányban utánvét mellett, pontosan eszközöltetik. 8675

Elárusitók engedményben részesülnek.

Belföldi asztalos-, kárpitos- butor-készitmények.

A legnagyobb választék mindennemü kész asztalos-, kárpitos- és esztergályos butorokból **olcsóbb árak mellett, mint bárhol is.** Mivel mi mindent magunk készitünk, s a nyers anyagnak készpénz melletti bevásárlása mellett több százalékos árlengedésben részesülünk, ennél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy t. cz. megbizóinknak olcsóbb árak mellett szolgálhatunk szilárd jó munkával, s igy ezen javadalmazás csakis t. cz. megbizóink javára szolgál, mire ezennel tisztelettel bátorkodunk becses figyelmöket felhivni.

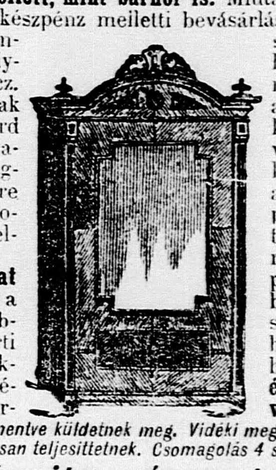

székek, tükörszekrények, salon-szekrények, könyvszekrények, ezüstszekrények, salonasztalok, kihuzó asztalok, kanapé-asztalok, tea-asztalok, varró-asztalok, olvasó-asztalok, pipere-asztalok, konzolaasztalok tükörrel, álló tükrök, pipatartók, etaquerek, kárpitozott garniturák 6 támlánynyal, pamlag, nyolcz tabouret, pamlag, hat szék, ottomanok, balzakok és pamlagok, jutte szövet, crep, rips, selyem, buret, atlasz és bársonynyal bevonva. A legfinomabb **háló, éttermi butorzatok tölgyfa- vagy diófából.**

200 szobára való butorzat folyton készletben tartatik a legegyszerübbtől a legfinomabbakig, a szilárd jó munkáérti jótállás mellett. — Ruhaszekrények, ágyak, mozdószekrények, éjjeli szekrények, pohár-

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek meg. Vidéki megrendelések 10%-kali előleg mellett pontosan teljesittetnek. Csomagolás 4 száztóli. 7837

Első belföldi kárpitos- és asztalos butor-gyár.

Budapest III., rostély-utcza, Károlykaszárnya II. sz. b. a főposta és megyeház közelében.

A „PALÁNKAI TAKARÉKPÉNZTÁR“

folyó 1884-ik évi január hó 27-én napján délelőtt 9 órakor üzlet helyiségben tartandja

XIV. évi rendes közgyülését,

melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

A közgyülés tárgyai:

1. A közgyülési elnök és jegyző megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt év eredményéről; a mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyeremény mikénti felosztása iránti intézkedés.
4. Netáni inditványok tárgyalása.
5. A közgyüli jegyzőkönyv hitelesitésére két részvényesnek megválasztása.

A zárszámla és igazgatósági jelentés f. é. január 6-ikától kezdve az intézet helyiségében megtekinthető.

A t. cz. részvényesek tisztelettel megkéretnek részvényeiket 3 nap a közgyülés megtartása előtt az intézet helyiségében müködő bizottságnál nyugta mellett letenni.

Az igazgatóság nevében :

Dr. Hipp Antal vezérigazgató.

Mérleg-számla

Tartozik			Követel		
Pénztár		6,732·43	Részvénytőke		45,000 —
Leszámitolási tárcza 315,458·11			Tartalék-alap		20,000·—
levonva elveszett	10·—	315,448·11	Betétek		218,877·68
Betáblázott követelések		108,473·17	Visszleszámitolás		138,946·51
Előlegek		1,975·60	Osztalék 1881. évből fel nem vett oszt.	21.—	
Felszerelés		300 —	Részvénykamat 1883-ik évre	2700·—	2,721·—
Letétemény		1,800·—	Biztositék		1,800·—
Adósok		76·—	Átmeneti kamat		400·—
			Nyeremény-egyenleg		7,060·11
		434,805·31			434,805·31

Kelt Palánkán, 1883. deczember 31.

Dr. Hipp Antal s. k. igazgató. **Rothschild Soma** s. k. könyvvezető. **Iklódy Károly** s. k. pénztárnok.

Veszt.- és Nyereség-számla

Tartozik		Követel		
Betét-kamat	10,673·75	Kamat	38,399·34	
Visszleszámitolási kamat	8,014 31	levonva:		
Hivatalnokok fizetései	3,000·—	átmeneti kamat	400·—	37,999·34
Üzlet-költségek	1,406·74	Részvény-átirásdij		11·—
Adó	1,453·18			
Betét kamatadó	1,012·28			
Leirás a felszerelésből	100·—			
Leirás a leszámit. tárczából	10·—			
5% kamat a tartalékhoz	871·—			
A nyereményből a tartalékba	1,708 97			
Részvény-kamat	2,700·—			
Nyeremény-egyenleg	7,060·11			
	38,010·34			38,010·34

A mérleg- vagyon- ugymint a veszt. és nyereség kimutatásokat a fő- mellék- és egyéb intézeti könyvekkel és a leltárral összehasonlitván, ezeket minden irányban helyesnek nyilatkoztatja.

A felügyelő bizottság:

Nagy István s. k. **Zdrahal Alajos** s. **llakPÁ .ko rmin** s. k.

8653

Titkos betegségek minden alakját, az önfertőzés mindennemü utóbajait, férfi tehetetlenséget stb. alaposan gyógyit **Dr. PÁPAY** koronás arany érdemkeresztes tiszteletbeli megyei főorvos. Budapesten, ujvilág-utcza 33. I. em. a Ferenczi kávéházzal szemben. 8685 Rendel 9—5-ig délután este 7—8-ig levélileg is.

Titkos betegségeket

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a idjakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást,** bármennyire is idült ek, valamint mindazon **női betegségeket,** melynek a **magtalanság** egyik főokozója, és **börbetegségeket** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel **gyorsan** és **alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemésztudor, volt cs. k. osztályfőorvos.

Lakás: Budapest, Terézváros, gyár-utcza 3. II. em., bejárat a lépcsőről, a sugár-ut és király-utcza közt.

Rendel: naponta 10 órától d. e. egész délután 4ig. este 7—8-ig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről gondoskodtatik.

Nőknek külön váróterem. 8322

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható, — az osztr. tartományok számára Szelinszki György cs. kir. egyet. könyvárusnál, Bécsben I. Stephansplatz Nr. 6.

ZÖLD KÖNYVTÁR

Boross Mihály **válogatott kisebb munkái.** Vász. kötve 2 frt.

Fáy András eredeti **mesei és aphorismái.** Negyedik kiadás. Két kötet vászonba kötve 1 frt 60 kr.

Kane a sarkutazó. A második Grinnell-expeditió sarkutazása. Dr. **Kane E. K.** müve után. Bevezetéssel ellátva. Vászonba kötve 1 frt 60 kr.

Kisfaludy Károly **válogatott munkái** két kötetben. A költő arczképével. Második kiadás. Vászonba kötve 1 frt 60 kr. Versek és elbeszélések. — Szinmüvek.

Kisfaludy Sándor **összes regéi.** A költő aczélmetszetü arczképével Vászonba kötve 1 frt 60 kr.
Tartalom: I. Előszó. — Csobáncz. — Tátika. — Somló. — Dobózi Mihály és hitvese. — A szent mihályhegyi remete. — A megboszúlt hitszegő. — Gyula szerelme.
II. Kemend. — Döbrönte. — Szigliget. — A somlai vérszüret. — Eseghvár. — Micz bán. — Frangyepán Erzsébet. — Balassa Bálint. — Viola és Pipacs vagy hamis barát.

Knigge Adolf br. **Érintkezés az emberekkel.** Forditotta **Nagy István.** Vászonba kötve 1 frt 80 kr.

Kuliffay Ede. **Magyarország története.** A legrégibb időktől korunkig. — Vászonba kötve 1 frt 60 kr.

— A szabadság hősei és vértanúi. Lapok a magyar történetből. Vászonba kötve 1 frt 60 kr.

Legouvé Ernest. **Atya és fiú** a tizenkilenczedik században. Forditotta **Peloki József.** Gyermek- és serdülő kor. Ifjú-kor. Vászonba kötve 1 frt 60 kr.

Mathews Vilmos dr. **Hogyan boldogulunk?** Forditotta és jegyzetekkel ellátta **Poligén.** Vászonba kötve 1 frt 60 kr.

Pestalozzi Henrik. **Lénárd és Gertrud.** Magyaritotta **Zsengeri Samu.** A szerző életrajzával. Vászonba kötve 2 frt.

Minden tüzveszély végképen ki van zárva közvetlen Amerikából importált **biztossági petroleum, amerikai császár-olajunk** használatánál

7702

uraságoknak, gyáraknak és minden jobb **háztartásnak nélkülözhetlen.** Császárolajunk **viztisztaságu,** csaknem teljesen **szagtalan, vakitó fehér** lánggal ég, elégés alkalmával **semminemü kóros** gázt nem fejt ki s **150 F.** fokig felmelegedésig **meggyujthatatlan.** Hasonló világitási erőnél, közönséges petroleummal **40 % megtakaritás.**

DAVID FANTO & Comp.,

Wien, I., Fichtegasse 2.

szállit Bécsben, házhoz dijmentesen, vidékre vasuton 10 és 25 kilogrammos bádogpalaczkokban vagy 50 és 150 kilogr. hordócskákban. Minden palaczknak — ha valódi — önpecséttel s kereskedelmi törvényszékileg bejegyzett *védjegyünkkel* kell ellátva lennie.

Ára 1 kilonak 38 kr. = 1 liternek 29 kr. Budapesten.

Elárusitók 10% engedményben részesülnek.

Képviselőség: Budapesten, Hesz Izidor nagykorona-utcza, **Halbauer testvérek** király-utcza, **Hubenay József** kecskeméti-utcza, **Gabos R. S.** és **Liedemann Rezső** nagy-korona-utcza.

20 DIJ-ÉREM

Legujabb kitüntetés **Amsterdam 1883: ez.-érem.**

Ajánlható minden családnak

Boonekamp of Maag-Bitter

«occidit qui non servat» devise alatt ismeretes

H. Underberg Albrecht

feltaláló és egyedüli lepárlótól a városházban, **Rheinbergben,** Niederrhein-nál,

cs. kir. udv. szállitó. Alapittatott 1846.

Kitünő a vadászaton, uton, különösen tengeri uton, gyárakban, boltokban stb.

Különös hatásai: **gyomorerősités, vértisztitás, idegcsillapitás.**

Egész és fél üvegekben, valamint flaconokban, valódi minőségben kapható **BUDAPESTEN, Szenes Ede** urnál, **Dorottya-utcza 5. sz. a.**

Elárusitók kerestetnek.

Óvás oly üvegek ellen, melyeken pecsétem és czégem hiányzik. 7959

H. Underberg Albrecht.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak átva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdíj is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Lujzának!
levele van a kiadóhivatalban. 5137

Egy müvelt szép
fiatal nő valamely vagyonosabb özvegy férfi házvezetésére ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban «Özvegynő» czim alatt. 6062

Egy fiatal igen
csinos özvegynő, elegans megjelenés, német, bár magyar származásu, házvezetőnő óhajt lenni valamely uraságnál. Ajánlatok «Kellemes» czim alatt a kiadóhivatalba küldendők. 6063

Házassági ajánlat.
Egy 38 éves fiatal ember, birtokos, r. kath., óhajt egy hozzá hasonló hajadonnal, vagy gyermektelen özvegygyel házasságra lépni, ki 8000 forint készpénzzel, vagy megfelelő birtokkal rendelkezzek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba G. S. B. czim alatt küldendők. 5145

Eladás.

Eladó. A «Ter-
mészettudományi Közlöny» 13 évi folyama 1870—1882-ig füzve 26 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5132

Kitünő arany- és
ezüst svájczi zsebórákat urak és hölgyek számára elad olcsón készpénzért, esetleg részletekre Altmann M. bizományi üzlete Budapest, V. Józseftér 4. sz. III. emelet. 5043

Egy jó kis gőzma-
lom 2 par 42" kövekkel, igen jó vidéke van, lakással, melléképületekkel és kerttel, a tulajdonos betegsége miatt eladó, vagy is ennek megfelelő értékü ingatlanságért is beszerélteik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5061

Birtok-eladás. Egy
Fehérmegyében fekvő Budapesttől egy óra távolságban, vasuti és gőzhajóállomással biró községben egy 161 holdból álló birtok szabad kézből eladó, ezen birtok több darabban áll. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 5129

Vétel.

Nyitra, Bars vagy
Hontmegyében kerestetik egy 50—60000 frt értékü birtok megvétel végett. Ajánlatok a kiadóhivatalba intezendők. 6053

Pestmegyében ke-
restetik egy birtok 30000 frt értékig megvétel végett lakház és gazdasági épületekkel együtt. Bővebbet a kihdóhivatal. 6039

Alkalmazást nyer

Gazdasági segéd,
elméleti és gyakorlati szakismerettel biró, magyarul, tótul és németül tökéletesen beszélő és iró gazdasági segéd kerestetik. Folyamodványok és hitelesitett másolatbani bizonyitványok Uzovics Pál jószágigazgatóságához Pethőfalvára u. p. Nagy-Kasztolány küldendők be. A jószágigazgatóság. 5134

Egy gyakorlott okl.
gyermekkertésznő, ki már hasonló alkalmazásban volt, két gyermek mellé pusztára alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5279

Ügyes füszersegéd
felvetetik egy belvárosi füszerüzletben. Értesitést ad a kiadóhivatal. 5133

Alkalmazást keres

Főzésre, gyermekek
mellé, vagy mint gazdasszony óhajt egy tisztességes, kellemes külsejü nő, ki a házi teendőkben is jártas, a főváros területén alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatal. 5114

Mint vinczellér
ajánlja magát egy a szőllőmivelésben teljes jártassággal biró és jó bizonyitványokkal ellátott férfi nagyobb terjedelmü szőllőgazdászathoz. Bővebbet a kiadóhivatal. 5122

Mérnök, fiatal, nős,
földméröi szakba vágó munkálatot keres; — kitünő bizonyitványokkal bir. — Esetleg vállalatbani részvételnél pár ezer forint biztositékot nyujthat. Bővebbet a kiadóhivatal. 5102

Egy kisasszony, ki
magyarul, németül beszél, zongorázik és a kézimunkákban és varrásban ügyes, gyermekek mellé alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5283

Ispán, jó bizonyit-
ványokkal, jeles gazdász állást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 5131

Gépész és kovács,
ki már 10 év óta nagyobb gazdaságban mint gépész és kovács működött, keres hasonló állást. 5128

Háztartás vezetésé-
re ajánlkozik egy jó családból való 40 éves magános nő, szerény feltételek mellett, ugy a házvezetésben, mint állattenyésztésben, valamint a kertészet terén is kellő gyakorlattal bir. Bővebbet a kiadóhivatal. 5126

Egy szolid jó ház-
ból való kisasszony, ki a komornai teendőket végezni képes, óhajt egy keresztény uraságihazban alkalmazást nyerhetni. Tudakozódni Kristóf-tér 6 sz. 2 emelet ajtó 9. 5095

Uri ház vezetésére
ajánlkozik 40 éves, jó családból való müvelt urnő. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5130

Kocsis.
Igen jó bizonyitványokkal ellátva, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 6057

Lakás és bérlet.

Kiadó egy földszinti
utczai lakás, József-utczában 2 szoba konyha február elsejére esetleg előbb. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5101

2—300 holdas bir-
tok kerestetik bérbe vétel végett vasuthoz közel május 1-ere áthezendő volna. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6052

Oktatás.

Egy egyetemi hall-
gató, ki a magyar és német nyelvet jól beszéli, a franczia nyelvben pedig kezdőket oktathat, azonkivül a hegedü- és zongorajátékban jártas, helyben mint nevelő alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatatban. 5256

A német és franczia
nyelvet tökéletesen beszélő férfi vagy nő kerestetik, ki naponta egy fiatal embernek e nyelvekből felváltva egy órát adna. Ajánlatok «Gyakorlás» czim alatt a kiadóh.vatalba küldendők. 5127

Kerestetik
vidékre egy müvelt keresztény nevelő, ki a gymnasiumi és reál tantárgyakban, valamint a német és franczia nyelvben oktatni képes, fizetes 360 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6043

Egy nevelőnő, ki
magyarul és németül beszél, kézimunkában jártas, francziában és zongorában kezdőket tanithat, vidékre alkalmazást nyer; fizetés 250 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatal. 5136

Egy okl. tanitónő,
ki magyarul s németül tökeletesen beszél, az elemi- és polgári tantárgyakban pedig alaposan oktathat, valamint a kézimunkákban igen jártas, vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5299

Különféle.

A tyukszemirtó
Haschisch Collodion készitője Rozsnyai Mátyás aradi gyógyszerész; főraktára Budapesten Thallmayer s Kochmeisternél Nádor-u 7. sz. Ezek által minden gyógyszerész és magán ember hozzájuthat. 4758

Elveszett aranyóra.
Egy női arany, armegeuse-lengerremontoir óra Sz. J. monogrammal, 90583 számmal, ótágu koronával és duppla arany tedéllel e hó 3-án a koronaherczeg és korona-utcza sarkán elveszett. A kézhez szolgáltató 80 forint jutalmat nyer e lap kiadóhivatalánál. 5135

Előfizetési felhivás

HÖLGYEK LAPJA

az egyedüli hetenként megjelenő **szépirodalmi és divatlapra,** továbbá

SZÉPIRODALMI CSARNOK

czimü **regényfolyóiratunk** mindkét folyamára, melyek szintén hetenként jelennek meg.

A **«Hölgyek Lapja»** az elökelő hölgyek közlönye immár most nyolczadik évfolyamába lép. Előfizetőink fényes koszorújában üdvözölhetjük ma már hazánk női közönségének szine-javát.

Hölgyeink sokkal fölvilágosodottabbak, szellemi igényeik sokkal müveltebbek és kifejlettebbek, semhogy beérhetnék ma már egy hónapban kétszer megjelenő lapokkal s igy olykor egy hónappal később értesülnének a történt eseményekről. Minden müvelt nemzet hölgyeinek vannak saját heti lapjaik. Hát csak ép a müvelt magyar hölgyek lennének azok, kik beérnék kétheti lapokkal is!

A *«Hölgyek Lapja»* az **egyetlen, hetenként** megjelenő szépirodalmi és divatlap s mégis versenytársai közt a **legolcsóbb,** mert mig a többi divatlapok egy hónapban csak kétszer jelennek meg s adnak évnegyedenként 2 frt 50 krért 6 számot, mi adunk évnegyedenként 3 frtért 13 számot, tehát kétszernél többet, mint azok. — Igy lapunk és a többi divatlap közt az összehasonlitás minden tekintetben lehetetlen.

Hogy lapunk a legfényesebb magyar divatlap, ez nem a mi, hanem párisi rajzolóink érdeme. A párisi divatot adjuk ugyan, de egyszerüsitve a magyar izléshez és igényekhez, mert e téren is az **egyszerüség és takarékosság** a jelszavunk.

Hogy lapunk élénk és eleven, abban már mi is megkivánjuk az elismerés adóját. — Irunk mindenről, a mi érdekes csak itthon, vagy a nagy világban történik, csak az unalmas, a személyeskedés s a politizálás van és lesz kizárva lapunkból; bár **«punch»** rovatunkban élczeljük és élczelni fogjuk ezután is ami nevetségest találandunk bármely párton. — Lapunk hírrovata is oly gazdag, hogy abban mindent feltalálhatnak, ami nevezetes itthon, vagy a külföldön történik. Röviden minden héten közöljük hazánk és az egész világ minden érdekesebb eseményét. — Irodalmi és szinházi rovatunk kiválóan gazdag; a külföld minden nagyobb városában vannak eredeti levelezőink. Lapunk boritéka pedig oly gazdag eredeti külföldi hirekben, melylyel egyik laptársunk sem versenyezhet. Másutt a boriték rendesen hirdetésekkel szokott telve lenni.

Lapunk **minden száma,** — kivéve a hónap negyedik ötödik vasárnapját — a szövegbe nyomott s Párisban készült divatképekkel jelen meg. Ezenkivül havonként egy szám hozni fog ezentul is szines divatképet, havonként egy másik szám pedig felváltva kivágott szabásmintát, szabásrajzot és oly értékes **szines munkarajzokat,** minőt még egy magyar lap sem adott.

Adni fogunk lapunkban érdekes talányokat s a megfejtőknek könyv- és zenemü-ajándékokat. — Előfizetőinknek mindennemü az irodalom, zene, müvészet, társadalom és háztartás körébe vágó kérdéseit és válaszait (kivéve a csere-berékre és eladásokra vonatkozókat) lapunk boritékán díjtalanul közlendjük. Előfizetőinknek minden megbizását a fővárosban készséggel és díjtalanul elvégezzük s ezekre lapunk *bizománytárában* hetenként választ is adunk.

Lapunk megjelen hetenként, vasárnap, szines boritékkal.

☛ **Előfizetési ára** évnegyedenként **3** forint, — félévre **6** forint, — egész évre **12** forint.

Elő lehet fizetni bármely hónap elejétől kezdve.

☛ *A ki levelezési lapon bennünket felkeres, mindenkinek szivesen küldünk úgy a lapból, mint szépirodalmi regénycsarnokainkból is mutatványszámot díjtalanul és bérmentve.* ☚

A „SZÉPIRODALMI CSARNOK"

„rendes folyama" hetenkint megjelenő magyar regényfolyóirat.

„Szépirodalmi Csarnok"-unk rendes *„folyama"* szintén nyolczadik évfolyamába lép most s hetenkint jelen meg négy iven, szines boritékkal. Pénteken rendesen **bérmentve** postára adatik, hogy vidéki előfizetőinknek minden vasárnapra legyen érdekes olvasni való uk. A jövő évben e csarnokból is 52 füzetet adunk. Igy ez is az egyetlen hetenkint megjelenő regény-folyóirat.

Mig a legtöbb regénycsarnok frivol férczelmenyeket tálal a közönség elé, mi kiváló gonddal válogatjuk meg a közlendőket s a *„rendes folyam"*-ban a világirodalom legujabb és legszebb regényeit közöljük, egyidejüleg az eredetivel. Közöljük mindazt, ami nagyszerüt e téren a világirodalom felmutathat.

Az ujévet mindjárt egy Párisban roppant feltünést keltett, egészen modern tárgyu, kiváló érdekü s izgalmas nagy bünvádi regénynyel kezdtük meg: **„A sirbolt rejtélyes halottja"** czimüvel a világhirü Montépin Xavértől, ki ez idő szerint a nők legkedveltebb irója. E regény Párisban pár hó alatt tizenkét kiadást ért s egész kis forradalmat idézett elő az olvasóknál; meghatóbb regényt rég nem olvastak. E nagy regény befejezése után ismét a világirodalom legujabb és legszebb regényeit fogjuk közleni e regénycsarnokunkban.

A **„Szépirodalmi Csarnok"** *„rendes folyam"*-ának előfizetési ára egész évre, vagyis 52 füzetre, (a pénz egyszerre beküldésével) 9 frt; — részletekben beküldve az előfizetési ár félévre, vagyis 26 füzetre 5 frt; — évnegyedre, vagyis 13 füzetre 2 frt 50 kr.

A **„Hölgyek Lapja"** azon t. előfizetői azonban, akik a lap előfizetési árát egész évre egyszerre, vagy részletekben, de azért egész évi kötelezettséggel küldik be, a **„Szépirodalmi Csarnok"**, *rendes folyamát* is rendkivül leszállitott áron kapják; vagyis egész évre 7 frtért; — félévre 3 frt 50 kr.; — évnegyedre 1 frt 75 krért. Sőt hogy a lap előfizetői minél könnyebben mind megrendelhessék e regénycsarnokot is, ezek számára havi előfizetést is nyitunk

60 krajczárral

és igy havi 60 krért kapni fognak havonkint 4—5 füzetet, vagyis 16—20 sürün nyomtatott ivet, még pedig *bérmentve* s igy egy éven át kevés pénzért egész kis regénykönyvtáruk lesz. Továbbá

A „SZÉPIRODALMI CSARNOK"
„rendkivüli folyama"
szintén hetenként megjelenő magyar regényfolyóirat.

Mig a *„rendes folyam"*-ban a világirodalom legujabb regényeit közöljük, addig a *„rendkivüli folyam"*-ban jobbára classicus regényeket közlünk.

Az 1884-ik évet Belot Adolfnak, a párisi közkedvelt irónak, **„Zsófia herczegnő"** czimü páratlan szép regényével kezdjük meg, mely megrázó eseményekben szerfelett gazdag s megható, ritka szép regény. E világhirü regény befejezte után e rendkivüli folyamban többek óhajára szándékunk id. Dumas Sándornak, a classicus franczia regényirónak korszakot alkotó, az első kiadásban már teljesen elfogyott, leghiresebb és legszebb regényét **„A három testőr"**-t második kiadásban közleni s ezután más nagyobb classicus regényt.

A *„rendkivüli folyam"* is hetenkint fog megjelenni, finom, simitott papiron, 4 ives füzetekben s hetenkint pénteken bérmentve küldetik szét. E folyamból is a jövő évben 52 füzetet adunk.

A *„rendkivüli folyam"* előfizetési ára, — mert ezen regényekért nem kell szerzői dijat fizetnünk, — még olcsóbb: egész évre, vagyis 52 füzetre 8 frt; — félévre, vagyis 26 füzetre 4 frt; — évnegyedre, vagyis 13 füzetre 2 frt.

A **„Hölgyek Lapja"** azon t. előfizetői azonban, akik a lap előfizetési árát egész évre egyszerre, vagy részletekben, de azért egész évi kötelezettséggel küldik be, a **„Szépirodalmi Csarnok"** rendkivüli folyamát is nagyon leszállitott áron kapják: vagyis egész évre 6 frtért; — félévre 3 frtért; — évnegyedre pedig 1 frt 50 krért.

Sőt hogy a lap előfizetői minél könnyebben megrendelhessék e regény-csarnokot is, ezek számára havi előfizetést is nyitunk **50 krajczárral** és igy havi 50 krajczárért havonkint 4—5 füzetet, vagyis 16—20 sürün nyomatott iv regényt fognak kapni, még pedig *bérmentve*. Ekként a classicus regények olcsó kiadását eszközöljük.

Tavali csarnokunk *mindkét* folyamából még mindig szolgálhatunk teljes számu példányokkal a fent jegyzett árak szerint.

A ki lapunkra, vagy regény-csarnokunkra uj előfizetőt gyüjt, kap tőlünk ajándékba annyi regényt, vagy zenemüvet, ahány uj előfizetőt gyüjtött. A ki öt uj előfizetőt gyüjt, e mellett még a lapot, vagy a regény-csarnokot ingyen kapja; vagy aki előnyösebbnek tartja, öt előfizető után, az általa gyüjtött és általa beküldendő előfizetési pénzből, annak ⅕ részét (20%) le is vonhatja.

A világ legolcsóbb, legszebb és legérdekesebb regényei.

☛ **Mindenki által s igy azok által is megrendelhetők, kik nem előfizetőink.** ☚

I. csoport (65 % árleszállitással).

Minden egyes kötet ára 1 frt helyett most csak 35 kr.

		kötet	Bolti ár	Most
1. Id. Dumas Sándortól	**A párisi Mohikánok**	17	23.43	5.95
2. BoisgobeyFortunétól	**Maugars gróf leánya**	6	6.—	2.10
3. Racot Adolftól	**A titokteljes nő**	2	2.—	—.70
4. Strettontól	**A legújabb botrány**	3	3.—	1.05
5. Tisottól	**Montretout grófnő**	3	3.—	1.05

Ha valaki e csoportból húsz kötetet, vagy ezen felül egyszerre rendel meg, kötetjét 30 krért kapja; a ki pedig ezen öt kitünő szép regényt együtt mind megrendeli, a fenti 31 kötetet 37 frt 80 kr. bolti ár helyett **8** *frt* **50** *krért kapja.*

II. csoport (60 % árleszállitással.)

Minden egyes kötet ára 1 frt helyett most csak 40 kr.

		kötet	Bolti ár	Most
1. Hugo Viktortól	**A nyomorultak**	12	12.—	4.80
2. BoisgobeyFortunétól	**A Carbonárik** (Piros rózsalovagjai)	6	6.—	2.40
3. Creville Henriktől	**A Mauréze-család**	1	1.—	—.40
4. Montépin Xavertől	**A creolnő leányai**	8	8.—	3.20
5. « «	**A rochevillei bűntény**	4	4.—	1.60
6. « «	**A 13-dik számú bérkoosis**	7	7.—	2.80
7. « «	**Az örültek orvosa**	8	8.—	3.20
8. Ponson du Terrailtól	**Rocambole ifjusága**	11	11.—	4.40
9. « « «	**Rocambole hóstettei**	10	10.—	4.—
10. « « «	**Rocambole visszatérése**	9	9.—	3.60
11. « « «	**Rocambole végküzdelme**	7	7.—	2.80
12. « « «	**A vadorzó kutyája**	3	3.—	1.20
13. Sauniére Páltól	**A Marignan-örökség**	1	1.—	—.40
14—20. Sue Jenőtől	**A hét főbün** regényciclus (együtt), e ciclus a következő hét külön regényből áll s ezek külön is megrendelhetők:	17	17.—	6.80
14. « «	**Egy herczegnő** (A kevélység)	5	5.—	2.—
15. « «	**Bastien Frigyes** (Az irigység)	3	3.—	1.20
16. « «	**A pokol tüze** (A harag)	2	2.—	—.80
17. « «	**Madelaine** (Az érzékiség)	2	2.—	—.80
18. « «	**Mihály rokon** (A restség)	1	1.—	—.40
19. « «	**A milliomosok** (A fösvénység)	2	2.—	—.80
20. « «	**Gasterini orvos** (A torkosság)	2	2.—	—.80
21. Wilsontól	**Az esküdtszék itélete**	2	2.—	—.80
22. «	**Regina**	2	2.—	—.80

Ha valaki ezen csoportból húsz kötetet, vagy ezen felül egyszerre rendel meg, kötetjét 35 krért kapja; ha egyszerre ötven kötetet rendel meg, vagy ezen felül, kötetjét 30 krjával kapja; a ki pedig ezen csoportbeli huszonket regényt együtt mind megrendeli, a fenti 108 kötetet 108 frt bolti ár helyett **30** *frtért kapja.*

III. csoport (50% árleszállitással).

Minden egyes kötet ára 1 frt helyett most csak 50 kr.

		kötet	Bolti ár	Most
1. Baaéretől	**Egy rosz asszony** s			
2. Crevilletől	**Renée kisaszony** egybekötve	1	1.20	—.50
3. Belot Adolftól	**A szépség királynője**	2	2.—	1.—
4. Boisgobeytől	**Az öreg Lecoq**	5	5.—	2.50
5. «	**Az arany disznó**	5	5.—	2.50
6. Braddontól	**Haggard Józsua leánya**	3	3.—	1.50
7. Brot Alfonztól	**Rémes éjjek**	5	5.—	2.50
8. « «	**Az emir leánya**	2	2.—	1.—
9. Claretietől	**A millió**	3	3.—	1.50
10. «	**Noris**	3	3.—	1.50
11. Dardet Ernőtől	**A kilépett szerzetes**	1	1.—	—.50
12. « «	**A bünös férj**	1	1.—	—.50
13. Dumas Sándortól	**A jósnő**	1	1.—	—.50
14. Enault Lajos	**A vak gróf**	3	3.—	1.50
15. Feuillet Octavetől	**Egy párisi nő története**	1	1.—	—.50
16. Gaboriau Emiltől	**III. Napoleon bünei** (A bukfencz)	9	9.—	4.50
17. Lermina Gyulától	**A bünös nő**	2	2.—	1.—
18. « «	**Monbryon kisasszony**	2	2.—	1.—
19. Montépin Xavertől	**A rejtélyek háza**	2	2.—	1.—
20. « «	**Az ördög bábjai**	4	4.—	2.—
21. « «	**Az éj királynője**	3	3.—	1.50
22. « «	**Dráma a tébolydában**	3	3.—	1.50
23. « «	**Pénz ő felsége**	7	7.—	3.50
24. « «	**Szerelem ő fensége**	9	9.—	4.50
25. Ponson du Terrailtól	**Kastély és hámor**	2	2.—	1.—
26. René de Pont Jest-től	**Egy angyal vétke**	2	2.—	1.—
27. Richebourg Emiltől	**Old meg a nőt**	3	3.—	1.50
28. Richebourg Emiltől	**A balsors gyermeke**	7	7.—	3.50
29. Sirven Alfrédtől	**Két férj**	2	2.—	1.—
20. Zola Emiltől	**Mouret abbé vétke** (E regény nem nőknek való.)	3	3.—	1.50

Egy-egy kötet ára csak 50 kr. Tiz kötet egyszerre megrendelve 4 frt 50 kr.; husz kötet 8 frt 50 kr.; harmincz kötet pedig 12 frt.; harmincz kötettől ötvenig kötetje csak 40 kr.; még ötven köteten felül kötetje csak 38 krral számittatik; — a ki pedig ezen csoportbeli harmincz regényt együtt és egyszerre megrendeli, a fenti 97 kötetet 97 frt bolti ár helyett **33** *frtért kapja.*

IV. csoport.

(Különféle leszállitott árak.)

		kötet	Bolti ár	Most
1. Abouttól	**Tolla Feraldi**	1	1.20	—.60
2. Bibra Ernőtől	**Szerelmi perpatvarok**	3	3.—	1.80
3. Csukássy Józseftől	**Elvesztett koronák**	1	1.40	—.70
4. Dobsa Lajostól	**Lidia**	1	1.20	—.60
5. Enault Lajostól	**II. Napoleon** (A reichstadti herczeg	1	1.20	—.80
6. Haboriau Emiltől	**Lecoq úr**	6	6.30	4.—
7. « «	**Lecoq Orciválban**	3	3.—	2.—
8. « «	**Más pénzén**	4	4.—	2.50
9. Jaime Adolftól	**Az abbé**	2	2.—	—.60
10. « «	**A gonosz fiú**	2	2.—	—.60
11. Kock Páltól	**Az asszonyok, bor és a játék**	1	1.40	—.75
12. « «	**A kis bizományos**	1	1.20	—.60
13. Montépintől	**A vörös boszorkány**	5	5.—	3.—
14. Montiertől	**A szörnyeteg**	2	2.—	—.60
15. «	**Lethrington Lord**	2	2.—	—.60

A ki e csoportból egyszerre és együtt 20 kötetet vagy ezenfelül megrendel, annak a fenti árakból még külön 25% árleengedést adunk; — mind a 35 kötet együtt **12** *frt* **50** *krért kapható.*

☛ **Az ezen I., II., III. és IV. csoportbeli 272 kötetből álló 72 regény együtt és egyszerre rendelve meg, 311 frt 50 kr. bolti ár helyett** *75 frtért* **kapható s e mellett az illetőnek még azon különös kedvezményt is nyujtjuk, hogy jövő — 1884. évi — mindkét csarnokunkat évente 104 füzetet — 17 forint helyett 10 frtért kapja és igy ezen tiz frtért még 37—38 kötet egész uj regényt kap bérmentve, vagyis igy 317 kötet regényt kap** *85 frtért.* ☚

Azoknak, kik nem ezen csoportositás szerint, hanem a csoportokból egyes regényeket kiválogatva rendelnek meg, nagyobb megrendelésnél még a következő külön kedvezményeket nyujtjuk:

A ki egyszerre 30 frt kedvezményáru regényt rendel meg, fizet csak 25 frtot,
« « « 40 « « « « « « « « « 34 «
« « « 50 « « « « « « « « « 42 «
« « « 60 « « « « « « « « « 50 «
« « « 70 « « « « « « « « « 57 «
« « « 80 « « « « « « « « « 63 «
« « « 90 « « « « « « « « « 69 «
nem a csoportositott, hanem az egyes könyveknél fentkitett mostani kedvezményárakat értve.

32 iró és költő

— a «Hölgyek Lapja» munkatársai — arczképei fényes nagy mülapon a következők arczképeivel: «Ábrányi Emil, Balázs Sándor, Benedek Aladár, Bulyovszky Gyula, Dengi János, Endrődy Sándor, Erődi Dániel, Gáspár Imre, Hajnalka, Hentaller Elma, Inczédy László, Kompolthy Tivadar, Krisztinkovich Ede, Lauka Gusztáv, Majthényi Flóra, Milassin Vilmos (Ördög Róbert), Milkó Izidor, ifj. Nagy György, Nogáll Janka, Rengei Mylander, Reviczky Gyula, Sándor Kálmán, Sümegi Kálmán, Szabó Endre, Szana Tamás, Szász Károly, Szegfy Emilia, Szilárda, Szulik József, † Tóth Kálmán, Váradi Antal, Vértesi Arnold».

A 32 nagy arczképet tartalmazó ritka fényes müiap (mely bármely szalonnak is diszére válik) ára 5 frt. Előfizetőink azonban megrendelhetik nálunk 1 frt kedvezményáron, (csomagolás és a feladóvevény bélyeg költsége fejében még külön 11 kr. jár.)

32 levelezőnőnk

arczképe ugyanily fényes nagy mülapon. E szintén 5 frt bolti árú páratlan szép nagy mülapon is előfizetőink 1 frtért kaphatják meg s ha e két mülapot együtt rendelik meg, a fenti 11 kr. csomagolási és bélyegdij csak egyszer fizetendő.

Végül szerződtünk egy zenemükereskedővel is, ki előfizetőink részére bármely BUDAPESTEN megjelent zenemüvet 25%-al (tehát egy évnegyedrésszel) olcsóbban ad a bolti árnál. Ezek is nálunk rendelendők meg a pénz beküldése, vagy utánvét mellett.

A pénzeket póstai lapon ily czim alatt kérjük:

MILASSIN VILMOS,
szerkesztő-kiadó, Budapest, IV., Szervitatér 8.